

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnističu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petivrstica (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod žez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Katoliški Slovenci!

Velikonočni ognji plamené in oznanjajo zmagoslavno alelujo, a mi vas kličemo na tabor. Leto za letom obhajamo zmagalno vstajenje Kristusovo, a ne obhajamo ga, da bi se veselili brezdelnega miru, obhajamo ga, da iz njega zajemamo novih moči, novih sil, novega poguma, novega veselega upanja. Kristus je vstal, a vstati mora ž njim iznova vsak čas in vsak narod. Vstajenje Kristusovo je bilo le dopolnjenje tistega žrtvopolnega življenja, ki se ni strašilo ne dela in truda, ne preganjanja in ponižanja, marveč je vztrajalo, vztrajalo tudi tedaj, ko je je pokril s smrtnimi mrakovi veliki petek. Tudi vstajenje našega časa in našega naroda more biti le dopolnjenje velikih žrtev. Zaman bi upali zmage, če bi se vdali malomarnemu brezdelju.

Zato vas v dneh največjega zmagoslavja kličemo na tabor!

Katoliški Slovenci! Ni mogoče še danes presoditi, kaj sta bila našemu narodu prvi in drugi katoliški shod. Gotovo je, da se je ž njima začel velik preporod, da se je začela ž njima naša renesanca. — Ljudstvo se je zavedlo svojih ciljev in svojih moči in začelo je vstajati polno upanja, polno delavnosti, polno resnobnega zmisla za velike naloge naše dobe. — Krščanska misel je z novo močjo prevzela duhove in dala dušam novega poleta. Velika radost polni naša srca, če se oziramo nazaj na to dobo. Kako vsepovsod tako vneto religiozno, socialno in politično življenje!

Toda ni še najvišji dan! Mnogo dela čaka tudi še nas, mnogo žrtev in mnogo bojov! Še bo tretja mnogo dela, da bo deležen naš narod polnosti religioznega življenja; še globlje mu morajo seči v vse globine duševnosti krščanske ideje ter mu biti živa počela vsega delovanja. Mnogo žrtev bo treba, da pomoremo veliki socialni bedi naše dobe. In treba bo tudi še mnogo boja.

Dnevi so silno resni. Čete liberalizma so se začele zopet zbirati. Pripravljajo se na obupen naskok. Dal jim je poguma začasen uspeh v nesrečni Francoski. Kakor so tam z nasiljem zatrli versko svobodo, tako nameravajo iste sovražne nakane tudi v naši Avstriji. Vedno bolj divja sovraštvo zoper Cerkev. Vrgli bi radi križ iz naših šol in znamenje verne zvestobe iz krščanskih družin. Tudi se majejo osnove držav. Med narodi ni več doumevanja, ampak odtujenje in zamrza. Pravica se umika sili; ljubezen sebičju. V teh resnih dneh je treba krščanskemu ljudstvu jasnih ciljev in močne sloge. Kakor zvezde-stalnice na nebu morajo biti načrtana načela v našem programu. Večna in edino rešilna krščanska načela pravičnosti in ljubezni morajo biti veljavna tudi za države in narode, in svobodo, ki je modernemu človeku tako draga, to svobodo morajo priznati države tudi Cerkvi. Zato pa je treba, da se narodi zganejo v obrambo

najdražjega, v obrambo svobode, vere in Cerkve. Treba je, da slovesno prosvedujejo proti vsakemu nasilju na svobodo vesti. Treba je, da glasno terjajo svoje pravice in pravice svoje Cerkve. Treba je, da odločno izpovedo svoja načela o perečih vprašanjih naše dobe. Treba je, da resno premislijo vsa sredstva, ki jih terjajo novi časi z novimi potrebami. Treba je, da se v vzajemni spodbudi navduše za velike cilje, za lepe krščanske ideale, za sveti boj, ki brez njega ni mogoče vresničiti teh idealov. In zato, da izpovemo svojo vero v krščanske ideale, da izpovemo svoja načela o osnovah držav, da prosvedujemo proti nakanam liberalizma, da dvignemo glas za svobodo Cerkve, za neomadežano čast krščanskega zakona, za religiozno vzgojo naše mladine, da zasnujemo skupne načrte, da se navdušimo za naš sveti boj, zato vas kličemo, katoliški Slovenci, na tabor katoliškega slovenskega ljudstva, **na tretji slovenski katoliški shod**.

Prvi slovenski katoliški shod je zbistril pojme in položil temelj organizaciji katoliških društev, ki se je tako lepo razvila v zadnjem desetletju. Drugi slovenski katoliški shod je izdelal in določil natančen in jasen program za vse naše javno in društveno življenje.

Na tretjem slovenskem katoliškem shodu hočemo pregledati dosedanje svoje delovanje in določiti, kaj hočemo z združenimi močmi doseči v dobi bližnje bodočnosti v korist vsemu slovenskemu narodu. Shod se bo vršil zadnji teden avgusta meseca. Natančni program se določi v dogovoru z vsemi pokrajinskimi odbori.

Kličemo vas, katoliški Slovenci, v svesti si vaše velike ljubezni do naše domovine in našega naroda, v svesti si vaše velike ljubezni do katoliške cerkve. Naj bi bil III. slovenski katoliški shod tabor, v katerem bi se našli vsi Slovenci v bratski ljubezni in slogi! Naj bi bil ta shod početek nove dobe, ko bi padlo vse, kar nas loči, ko bi vsi Slovenci od Save in Drave, iz solčne Goriške in kršnega Primorja izpovedali eno vero, vero v rešilno moč krščanstva, vero v zveličalno cerkev, vero v vstajenje narodov v moči krščanskih idej! Naj bi bil ta shod mogočen aleluja v težkih borbah našega naroda!

V Ljubljani, na Veliko soboto 1. 1906.

Za pripravljalni odbor:

J. Flis,
predsednik.

LISTEK.

Vezuv.

Stari ognjenik Vezuv zopet bruha razbeljeno lavo, žveplo, pepel, vodene sopare in blaten dež na človeška selišča ob svojem vznjožu in okolici. Odprl je svoje grozno žrelo in z velikanskega ognjišča siplje noč in dan ognjene snope in bombe na prekrasne vinograde, cvetoče vrtove, ponosna mesta in zeleno ravan. Groza in strah podita prebivalstvo izpod priljubljene domače strehe, obupen jok otrok, žena in mož se razlega po ulicah in božjih hramih, koder so preje množice tujcev nasle svojo radovednost. Prekrasna pokrajina ob neapoljskem zalivu je danes zopet strašno pogorišče, nad katerim se med gromom iz žrela vale gosti, črni oblaki smrtonosnega dima in vročega pepela. Zemlja se ziblje pod nogami, bobneče strele pretresajo zrak, gorje človeku, ki mu je dom na tleh ognjenika.

Nepozabni so dnovi brezskrbnemu potniku, ki se je vozil kdaj od divnega Neapolja po široki cesti med morskim zalivu na Vezuv ali ob njegovem vznjožu skozi bela mesta v stari Pompeji. Najbujnejša domišljija si ne more naslikati lepšega zemeljskega raja. Obdelana je vsaka ped zemlje, vabijo te krasni vrtovi, koder bujno vspeva južno sadje, smokva, trta in vsakovrstna zelenjad. Cesta se vzpenja po obronku vedno višje in odpira se vedno širši razgled na morsko ravan, čarobne otoke in bajeslovna mesta, o katerih smo toliko čuli v svoji mladosti na šolskih klopetih. In te nepozabne kraje je sedaj znova zadela strašna katastrofa iz ognjenega žrela.

Najstarejša poročila so poznala v južni Evropi le dva ognjenika: Etno v Siciliji in Stromboli na otoku enakega imena. Vezuv pa je dremal do leta 79 po Kristusu. Po njegovem pobočju so bili košati gozdi, vinogradi in vrtovi. Še leta 72 po Kristusu je Spartak, vodja v suženjskih bojih, v zasutem žrelu Vezuva imel svoj tabor, v katerem je bilo zbranih 12.000 vojakov. Stari pisatelj Strabo je celo trdil, da je Vezuv ugasnil. Iz te prevare je Vezuv nemilo vzdramil stari svet leta 79, ko je poleg mnogih vasi s pepelom in lavo zasul mesta Pompeji, Herkulanium in Stabie. Plinij mlajši je v svojem znamenitem pismu opisal strahovite dogodke tedanjih dni. Kakor sedaj, tako se je tudi tedaj zemlja tresla več dni pred izbruhom, morje je bilo nemirno, podzemeljski grom je stresal ozemlje, beli oblaki dima in pepela so se gostili nad žrelom in dne 24. avgusta je izbruhnila »obstrukcija« divjega ognjenika. Po dnevu je solnce otemnelo v oblakih gostega dima, iz žrela so žvižgale kamenite bombe ter odmeval v zduhu

grom in šum, goreča lava je kot ognjena povodenj zalila rebri doli na široko ravan ob morju.

Enako tudi sedaj razsaja in bruha Vezuv. Robovi ob žrelu so se udrli in silovita naravna moč jih meče raztopljene v zrak na sto in sto metrov visoko, kjer se lomijo na vse strani valovi izbruha, kakor veje košate pinije. — Strašni morajo biti tudi sedaj trenutki, ko nebrojne množice v obupu vijejo roke, proseč pomoči od Boga in ljudi, ko se nad glavami udirajo strehe pod težo pepela in blatnega dežja. Čez noč je krasna pokrajina postala žalostna puščava, groblje človeških selišč. . . .

Ko se je leta 79 po Kristusu pomiril Vezuv, ohranil je podobo stožca do novejših dni. Kašljal pa je, hrkal in bruhal najmanj 50krat v 18 stoletjih, posebno v letih 203, 472, 512, 685, 982, 1036, 1139, 1631, 1638, 1660, 1680, 1767, 1779, 1790, 1794, 1804, 1822, 1831, 1839, 1850, 1855, 1857, 1868 in 1872. Leta 1631 je ta divjak nenadoma pokopal do 4000 oseb in zasul mnogo vasi. Dne 3. junija 1794 je uničil strehe in imetje 15.000 oseb. Močno je bruhal Vezuv 24. aprila 1872 in 3. julija 1895.

Neapolj leži ob morju, in tudi Vezuv južnovzhodno Neapolja ni daleč od morja. Mislimo si, da bi bil Krim Vezuv — približno enaka od Ljubljane bi bila njegova daljava do Neapolja.

Marsikateri Slovenec je že videl Vezuv, in zato ga bo gotovo zanimala slika v naši prilogi, ki kaže Vezuvove izbruhe.

Izletnik, ki hoče priti na Vezuv, plača Cookovi družbi 21 frankov, in zato ga pripeljejo najprej z vozom, potem z električno železnico do pepelnatega stožca pod vrhom Vezuva. Na vrh vodi vzpenjača. Tudi jahaje na konju iz Torre Annunziata ali iz Pompejev se pride na Vezuv.

Posebne vodnike imajo za hojo na Vezuv. Ker je pot kolikor toliko nevarna in prebivanje na vrhu ni posebno prijetno, imajo za vodnike tudi kaznjence. A tem se človek ne izroči rad v varstvo, in ker je nekaj Angležev izginilo in so kaznjenci rekli, da so padli v Vezuvovo žrelo, česar jim pa ni vselej verjeti, spremlja zdaj potnike in vodnike vselej orožništvo, da ne pade kak potnik v žrelo — Vezuvu ali pa — vodnikom.

Kraji Torre del Greco, Torre Annunziata itd., ki se v sedanjih poročilih o grozilih izbruhih Vezuva tolikrat omenjajo, leže ob cesti na Vezuv ob morski strani. Tla so vsa iz lave, in na njih raste bujno rastlinstvo. Lava, če se strdi, daje jako rodovitno prst, in ker je spodaj jako gorka, ker svojo vročino drži skozi stoletja, raste na njej izborna trta. Vsak potnik se spominja izvrstne kapljice »Lacrimae Christi« — Kristove solzice —

Tedenski pregled.

Občudovanja vreden pogum so pokazali ljubljanski liberalci, da so 7. t. m. sklicali shod na pozno večerno uro, ki je bil namenjen Tavčerjevim volilcem in tistim nevolilcem, ki jih kar ščegače varljivo ime »narodno-napredna stranka«, ki pa sicer nimajo ne politične ne druge razsodnosti. Liberalci so se hoteli ob tej priliki ponesti, ker so s krvavim zvoncem dobro šarili v deželni zbornici. Kako vpitje, in kak ponos! Kaj pa so dosegli s tem? To, da bodo še naprej nekaj časa gospodarili nemškutarji.

Kdo pa je poslušal gromovnike na tem shodu? Liberalne pisarne so bile zastopane polnoštevno, vmes se je pomešalo do 100 dijakov, ki jih je spridil mlado in staro oskrunjačiči »Slov. Narod«. Na shodu je vladala surovost. Predsednik dr. Ravnihar je povdral, da »Narodova« stranka prvič stopa med ljudstvo! Oglasil se je Grasselli in bral svoj govor in pritožbo zoper vladno volilno reformo, češ, da je atentat na meščanstvo in delavstvo. Sedaj se tem gospodom gre za delavstvo, na zaupnem shodu pa so se proglasili kot stranko imovitih. Kolika skrb za delavstvo! a kljub temu mu zapirajo vrata v deželni zbor in v občinski odbor ljubljanski. — Drugi govornik župan Hribar se je tudi pečal z volilno predlogo ter »farbal«, da so se klerikalci zvezali z Nemci. Dr. Tavčar je očital Gautschu hinavstvo. Pripisoval je poslanecem S. L. S. tako moč, da imajo celo Koroško in Štajersko v svojih rokah, pa da so vse izdali. Nekaj gorkih sta povedala liberalcem Gostinčar in Kocmur.

Izvrševalni odbor S. L. S. je imel sejo, ter je odobril postopanje deželnozborskega strankinega kluba; sklenilo se je, naj se nadaljuje boj za volilno pravico ljudstva z najostrejšimi sredstvi. Napram lažnjivim in smešnim liberalnim trditvam se konstatira, da med S. L. S. in Nemci ne obstoji nikakršna zveza.

Občinski zbor »Slov. kršč. zveze« se je vršil 8. t. m. ob veliki udeležbi. Iz posameznih poročil se lahko razbere, kako obširno in koristno delovanje se razvija v okrilju Zveze. Ni ga dne, da bi ne bilo kake prireditve. Predavanja, pouk v petju, knjigovodstvo, stenografija, govorniške vaje, socialni tečaj, shodi . . . vse to kaže, da Zveza deluje res za pravo ljudsko izobrazbo. Zveza kot centrala ima 145 društev s približno 11.000 člani.

Neodvisna stranka v Ljubljani je postavila lastne kandidate pri občinskih volitvah. Razposlal se je oklic neodvisnih kandidatov; rokopis tega oklica so smešni Narodovci razobesili v »Narodovo« okno ter upili, da je dr. Lampetov. Primeren popravek, ki ga je poslal dr. Lampe v »Narod«, je razkril blamažo.

Novo ogrsko ministrstvo je imenovano. Predsedstvo je prevzel znani Wekerle; med ministri je tudi Košut. Na vrhunec so prišli voditelji one koalicije, ki je odpovedala državi vojake in davke. Prvo delo nove koalijske vlade je, da so zopet nastavljeni oni uradniki, ki so bili pod Fejervaryjem kaznovani radi nepokorščine. Ko so se novi ministri vrnili z Dunaja, so jim priredili v Budimpešti sijajen sprejem; na kolodvoru jih je pričakovalo 20 tisoč oseb, — znamenje, kdo je zmagal. — Državni zbor bo otvoril 29. maja kralj sam s prestolnim nagovorom. Volitve se bodo vršile po načelu splošne in enake volilne pravice. Vlada se je zavezala, da v prehodnem stanju ne izproži vprašanja o poveljnem jeziku in o skupnosti armade. — Meseca junija ali julija se bodo sestale zopet enkrat delegacije.

Strašni dogodki v okolici ognjenika Vezuva. Zadnje dni je Vezuv neprestano bruhal z vso silo. Prebivalstvo ni pričakovalo tolike katastrofe, zato se marsikje ni pravočasno umaknilo. Stožec ognjenikov se je pogreznil, žrelo se je znižalo za 250 m, a nato je jela lava drreti iz raznih stranskih odprtih s tako silo,

ki jih prodajajo tamošnji vinogradniki.

Z višine je krasen, očarujoč razgled. Cesta se vije v velikem ovinku navzgor, čez široki lavin tok, ki je pritekel z vrha l. 1872., ko je Vezuv grozno bruhal.

Pod vrhom je observatorij, opazovalnica, odkoder učenjaki neprenehoma opazujejo, kaj se godi na Vezuvu. Vzpenjača je dolga 820 m in traja vožnja gor 12 minut. Od zgornjega kolodvora je še peš-hoje četrte ure skozi pepel do žrela ognjenikovskega. Hoja ni ravno prijetna, ker se koraki vedno vdirajo v pepelnata tla. Slabotnejše osebe se dajo nositi v posebnih nosilkah.

Vezuv je visok 1200 do 1300 metrov, ker se mu včasih vrh podere in se potem vsled izbruha lave zopet povzdigne. Kdor je poseben pogumen, si da privezati na noge vrvi, leže na trebuh in se tako lahko priplazi prav nad žrelo ter gleda noter v peklenski kotel, v katerem se kuhajo grozni izbruhi. Tam noter šumi in hrope, in kadar je ognjenik pripravljen za izbruh, se zemlja strese in iz žrela se vzdigne velikanski oblak plinov, pepela, kamenja, peska in ognjene snovi. Seveda je takrat že zadnji čas, da vse zbeži in se skrije.

To so le navadne igrice Vezuva. A zdaj je izbruhnil velikanske množine tekoče lave, ki se je razlila daleč doli kot ognjena reka, ki vse pokončuje. Krasni vinogradi, cvetoča sela, ceste in vrtovi so zasuti in zaliti od žareče mase.

da je zajela mnogo ljudi, več krajev in mest porušila. V kraju Vesuviana je razrušenih petdeset hiš in tri cerkve; hiše so posute s peskom in pepelom dva metra visoko. Pepelnati dež je uničil mesto Sarno, ki šteje 20.000 prebivalcev, a so se povečini rešili. Mesto Torre del Greco je zapuščeno, ostalo je le nekaj uradnikov in vojakov, ki se niso mogli rešiti, ker jim je goreča lava zaprla pot. Iz Torre Annunciata je pobegnilo 32.000 ljudi. Lavina reka je obllila mesto Bosco Trecasse, ki je končano. Goreča lava je na enem mestu prodrala v širjavi 400 metrov. Uničenega je ogromno rodovitnega sveta in vinogradov. Plamen v srednjem žrelu se je dvigal 150 metrov visoko, dim je dosegel višino 7000 metrov. Nebo je rumeno, morje vlahno; daleč naokrog pada gost pepel, drobno kamenje, pesek in žvepleni prah. Celo v Neapolju je zapadel pepel 5 cm. visoko. Neapoljska tržnica se je vsled tega porušila; mrtvih je pri tem bilo 12 oseb, nad 100 pa ranjenih. Veliko trgovin je zaprtih, šole in sodišča so izpraznili zaradi beguncev. Vseh beguncev cenijo na 150.000. Ljudstvo je zbegano in moli. Čuti je vznemirjenost, stok in ječanje. Mrtvih je doslej vsled katastrofe čez tisoč oseb. Kralj in kraljica sta obiskala dvakrat ponesrečene kraje ter darovala 100.000 lir. Papež je tudi daroval večjo vsoto. Materijalna škoda znaša nad 400 milijonov lir. Bljuvanje ognjenikovo še ni čisto ponehalo.

Sto let je preteklo 11. t. m., kar je bil rojen v Ljubljani nemški pesnik Anastasius Grün. — Dopolnilna volitev za Žičkarjev mandat na Štajerskem se bo vršila 29. maja. — V nedeljo je bil v Vipavi šolni županov in veljavnih mož, ki se zanimajo za podaljšanje vipavske železnice. Zadevo je pojašnjeval poslanec Žitnik. Zagotovljen je že precejšen prispevek. — V Tiflisu se je uprl cel polk; dva bataljona, ki sta ostala carju zvesta, sta streljala na upornike. — Iz Amerike se je te dni pripeljalo 150 Slovencev in 100 Hrvatov. — Silen vihar v San Francisco je potopil več ladij. — Za preuredbo južnega kolodvora v Ljubljani in v Ali na Tirolskem je nakazanih tri in pol milijona kron. — Etnin Kristan je poizkušal svojo demokraško srečo tudi v Dubrovniku, a mu je izpodletelo. Na dveh shodih sta mu vrlo odgovarjala dva patra frančiškana. V Dalmaciji rastejo fige!

Godovi prihodnjega tedna.

Nedelja, 15. aprila: Velika noč. Vstajenje Gospodovo. Helena, Anastazija; ponedeljek, 16.: Velikonočni ponedeljek. Kalist, Drago; torek, 17.: Rudolf, Liberal, Anicet; sredo, 18.: Apolonij, Bogoljub (Amadej); četrtek, 19.: Ema, Leon IX.; petek, 20.: Neža, Marcelin, Zmagoslav (Viktor); sobota, 21.: Anzelin, Bruno.

Pisma iz Srbije.

(Izvirno poročilo »Slovincu«.)

Belgrad, 11. aprila.

V onem delu srbske javnosti, ki nastopa proti zarotnikom, se trdi neprestano, da so zarotniki postali Pretorijanci, ki hočejo dogodek izkoristiti v svojo osebno korist in da radi tega izgubljajo simpatije v narodu ter da je celo častniški zbor proti njim. List »Za Otadžbinu«, ki ga izdajajo odkriti, a ne načelni nasprotniki zarotnikov, je pred dnevi prinesel spis častnika-zarotnika, ki je hotel pokazati svetu, kako so bili vsi zarotniki za svoje delo s tem, da so hitreje napredovali. To pa ni res.

Veliki Bonaparte je dejal: V vsaki revoluciji delajo ljudi, eni, ki revolucijo delajo, in drugi, ki se z njo okoristijo. To je dokazana resnica, ki se je tudi v Srbiji pokazala po 11. juniju. Oni, ki so izvršili prevrat, niso dobili prav nobenega odlikovanja. Res je, da so bili v teku treh let pomaknjeni višje, a

nihče ne preje, kakor je bil na vrsti. To dokazuje tudi najbolj okolnost, da enajst častnikov zarotnikov čaka že eno ali eno in pol leta na povišanje, ki bi se imelo že zgoditi. V zaroti je bilo 115 častnikov, med temi 18 višjih od majorja, a nihče od teh cel čas ni bil povišan. Za intelektualno oceno zarotnikov je zanimivo to-le: Od 2000 srbskih častnikov jih je od 11. junija naprej 200 izvršilo vojno šolo v Srbiji ali v tujini, a med zarotniki jih je okrog 70 z višjo vojno šolo. A vsi častniki čina od 11. junija so vojaki z najvišjo vojno šolo. 13 od njih je napravilo najslavnejše ruske, nemške, laške in francoske višje generalštabne akademije.

Komisija je pred dnevi namestu dveh različnih častnikov zarotnikov priporočila za sprejem v vojno šolo dva nezarotnika. To dokazuje, da zarotniki ne uživajo nikakih prednosti.

Ravno zadnje dni se je dokazalo prav jasno, da uživajo zarotniki simpatije celega srbskega oficirskega zbora. Izjavili so jim svoje popolno zaupanje, kar bi bilo najmanj pričakovati sedaj, ko je na pragu takozvano »zarotniško vprašanje«. Častniki imajo svojo »Oficirsko zadruge«. Njeni člani so vsi oficirji. Te dni je bil njen občni zbor, na katerem so bili delegati vseh srbskih garnizij. Ti zastopniki celokupnega častniškega zbora so izvolili v odbor zadrage same zarotnike. S to izvolitvijo je sijajno dokazano, da zarotniki naravnost sijajno stojijo v častniškem zboru. Med izvoljenci so sami zarotniški prvaki: polkovnik Mašin, Popović, Damjanović, podpolkovnik Mišić in Božanović i. dr.

* * *

Kabinet ima seje vsaki dan ter se posvetuje o oboroženju vojske in novem posojilu. A tega vlada ne bo dosegla, akoravno se zelo žuri. Odstop sedanje vlade je le še vprašanje nekaj dni. Tej vladi bo sledila vlada starih radikalcev, ki ji bo predsednik Stojan Protić. Ta kabinet bo razpustil skupščino in razpisal nove volitve. Ako pri teh volitvah zmagajo stari radikali, kar pričakujejo, bo novo vlado postavil Nikola Pašić.

* * *

Radi topov, ki jih želi Avstrija, da bi se nabavali v Škodovi tovarni, utegne priti zopet do konflikta med Srbijo in Avstrijo. Srbija namreč ni voljna naročati topov v Škodovi tovarni, ki je pri ponudbi propadla. V srbski orožni tovarni v Kragujevcu je po modelu višjega srbskega častnika napravljen srbski top zistema De-Baužova. Ta vspeh je vzradostil vojaške strokovnjake. Šefenegaodelka v tej tovarni, Milan Aćimović, je konstruiral novostrojno puško, ki odgovarja vsem tehničnim pogojem, ki se zahtevajo od modernega bojnega orožja te vrste.

Razmere v Stari Srbiji.

Izvirno poročilo »Slovincu«.

Peć, 7. aprila.

Gibanje vsled novopeljanega davka se med Srbi in Arnavti bolj in bolj širi. Arnavti v Djakovici in Maleniji so imeli posebne shode, na katerih so sklenili, da novih davkov ne plačajo. To so že sporočili kajmakamu v Djakovici. V slučaju, da bi ne dobili povoljnega odgovora, prete z uporom. Srbi so sklenili isto in obvestili o tem oblasti. — Srbi v Kološinu, ki je nekaka majhna srbska republika, so zelo dobro oboroženi in pripravljeni za odpor. Da bi Turki nerednosti preprečili, so pozvali tja dve četi vojakov iz Sjenice. Če pride sploh kje do upora, potem se zgodi to zanesljivo v Kološinu.

Peć in okolica je mirna. Arnavti so zadovoljni z izprembo mutesarifa, ker jim je novi mutesarif, rodom Čerkez, po volji. Priкупil se jim je s tem, ker gleda vse njihove

vn pumpat. Tu b bliu ta prau mož za nas. Tok, če maja uni res kej za guvort, nej skusja, de uja saj u gmajšna en mal bulš meskonti zvolen. Take tele-gance, kokr je mesar Kuzak, al pa furman Turk, mama že tku al tku zadost na gmajšn.

Sej jest prouzaprou na vem, za kua b mogla bt glih u lontak taka muska, kedr se ud vuliune uniforme guvari? Za kua pa zadnč, k sa mel leberalci u Mestnmo dom ferzamlenga in sa tud ud same vuliune uniforme guvurl, nisa nobene bande prštelal. Jest sm še s takno veselam dirju u Mestn dom, k sm mislu, de um spet enkat zastojn muska pušlušu, d b hmal iblanskga plac-kumandanta, k je na štengah stavu in backe ud teličku vn zberu, pu tleh puderu. Pa ud usega sojga ajfra nism mou družga prefita, kokr de sm se ud gspuda predsednka, k je putrdu, de naprej prenešene zahvalne resalucije iz šestčetrtniska večina navzoč tu je od 500 zbournavcu s perenglih 800 štimam gor uzete, mal rajtat navadu. Tku še ata Grazeli, k sa pu ush iblansk klancijah za derehtarja naprej pustanlen, rajtat na znaja in sa tku douh ksiht naredl, kokr gspud dohtar Taučar, k sa pr frzamlenk voda pred saba na miz zagledal.

Ta nar bl sa se m še gspud purgrmajstr dupadl, k sa bli tku kurajžn, k sa enkat vidl, de nubenga rotuškgga dinarja in pijomtarja na manka in de sa jih usi ubugal, de sa kar gspuda Grazelita za rukau pucukal, ga zbudi

Srbom storjene zločine čez prste in jim je tudi obljubil, da se vrnejo domov tisti arnavtski zlikovci, ki so bili odpeljani vsled nad Srbi izvršenih grozodejstev v Malo Azijo v ječo.

Isa Boljetinac, eden najhujših arnavtskih zlikovcev, ki je bil zaprt v Carigradu, je odpuščen iz ječe. Ta je pobil največ Srbov in se nahaja zdaj že sredi svojega starega društva. Pravi, da ne bo več ubijal Srbov in da tudi drugim ne bo tega dopustil. Kaže se prijatelja Srbom seveda zato, ker so se Srbi obenem z Arnavti uprli plačevanju novega davka. Trdi tudi, da pojde k sultanu (pri katerem je baje v veliki milosti) in ga poprosi, naj odneha od novega davka. Srbe prosi, naj mirno čakajo in se ne upro, in jih zagotavlja, da pojde vse v redu.

Arnavti srbsko prijateljstvo tudi izkoriščajo. Zdaj so napravili na turške oblasti prošnje za pomiloščenje tistih svojih drugov, ki so zaprti v Mali Aziji vsled srbskih pritožb. Prosili so, da bi se podpisali na prošnje tudi Srbi in ti so tako storili. S tem so si nakopali na glavo stare hudodelce, ki obetajo sicer, da ne bodo več škodovali Srbom, pa je to komaj verjetno. Volk menja pač dlako, nature pa ne.

Ubojstva nad Srbi so zdaj prestala, pa je nastopilo drugo zlo. Turki so začeli ropati srbska dekleta, jih prekrščati in odvajati seboj. Tako je nedavno v vasi Polje ugrabil Turčin mlado Srbkinjo Roksando, jo dal prekrstiti v Fatimo in jo odpeljal seboj. To pa je Srbom hujše kakor 5 ubojstev.

Iz južne Albanije je dospela zanesljiva vest, da so prišle tja iz Italije tri dobro oborožene čete. Njihov ciljen je neznan. Trdise, da hočejo te čete ščititi po Albaniji delo za prosveto, a to je smešno. Med Arnavti ni šol in drugih podobnih naprav, in da bi tudibile, bi jih ne bilo treba prednikomurvarovati. Čete dozda se niso pokazale svojega cilja, ki je pa precej sumljiv.

Po umoru kralja Aleksandra.

Nekaj zanimivih podrobnosti. — Razgovor našega dopisnika z Avakumovićem, predsednikom revolucionarnega odbora.

Belgrad, 12. aprila.

Da bi si nekoliko razjasnil zarotniško vprašanje, se je vaš belgrajski dopisnik razgovarjal o tem lani l. 1905 na Božič — na Badnji dan — z Ivanom Avakumovićem, vpkojenim ministrskim predsednikom, ki je imel za časa izvolitve kralja Petra za kralja v svojih rokah vso kraljevsko oblast. Razgovor se je vršil na Božič, ko je bil kabinet nasproten temu, da bi se rešilo zarotniško vprašanje, ko ni bilo mogoče niti sanjati, da bo tako hitro s tem zadovoljna tudi vlada. Zato je razgovor s tem starim srbskim državnikom tem zanimivejši.

Predno pa pridem na sam razgovor, moram opomniti, da oni elementi, ki so se izrazili proti nasprotnikom, menijo, da je tudi Avakumović bil med zarotniki in da jim je pomagal izvršiti delo 11. junija l. 1903. To mnenje pa izvira iz dveh razlogov. Prvi vzrok je to, ker je ravno on postal predsednik revolucionarne vlade, v kateri so bili ministri načelniki vseh strank v Srbiji, drugi vzrok pa je dejstvo, da je »Srpska Zastava«, organ stare liberalne stranke, kateri je načeloval Avakumović, s svojim pisanjem pred 11. junijem 1903 pripravljala teren za ta dogodek z ostrimi napadi na kralja Aleksandra, na Drago

in mu na ušesa puvedal, da zdaj že žih za čneja utrobe vezat. Gspud Grazeli sa mal zazdehal, k se nisa mogl tist dan zadost naspat, k sa mogl soj jamrajne štederat; pol sa gspud špan mal soje teličke pudučl in jh u ver putrdil, gspud dohtar Taučar sa pa usa kurajža zgubl, k sa se mogl sam iz voda trahitrat in če b Kuzaku Pepe tku ke vanga govura na držu, de se mu je usa glava ud švicajna svetila, kokr de b bla pulakerana in za gspuda dohtar Taučarja tku kri na prelivu, de sa še gspud derehtari Jelencu lase ud straha pu konc štrlele, in pa, če b purgrmajstru Zancek na skrbou za špas, k je rotuške pijomtarje kumnderu, kdaj morja zaupit »živja«, al pa »obcu«, pa b blu use skp ena figa. Še gmajšn sekreter gspud Lah, k sa drgač tku ena puhleuna duša, sa bli tist večer tku najavoln, de sa rekl, k sa šli z Guvedkarjem pu štengah: »A je blu treba, de sa še mene na tala frzamlenga cefral, k veja, de mam tulk iz glava za upraut, kokr usi iblansk pulberari skp! Mene že na uja več vidl! Gustinčar je žihr veseu, de sa ga tku hmal vn lifral, mu saj ni blu treba pušlušat in tlela douhčes predajat!«

Pa jest res na vem, kuku je tu, de sa zdej, udker je lontak vn in dohtar Taučarjuva banda »pr Rož« usak večer kuncerte prštimuje, use frzamlenge tku strašn dougačasne in de ni več ta prauga žiulejna pr nh in zakaj ni pr nuben več muske. Če nima Taučarjuva banda več cajta, sej b lohka kašna druga

in cel tedanji režim. Koliko je vse to mnenje osnovano, nočemo preiskavati. To hočemo le še konstatirati, da je Avakumovič eden najuglednejših srbskih državnikov in samo tak je mogel postati predsednik kabineta, v katerem so bili ministri le najboljši med najboljšimi srbskimi politiki. Danes se Avakumovič v pokojen bavi z advokaturjo in velja kot advokat za najboljšega zagovornika v Srbiji. On je advokat ki ima največ posla. Naj pridem na stvar samo. V ožjem krogu me je nekoč prijatelj nazval »zaverenikom« — zarotnikom. To je zanimalo Avakumoviča, ki je bil ondi navzoč, in me je vprašal, zakaj me zovejo s tem imenom. Pojasnil sem mu kako sem dobil to ime.

— No, glejte, tudi mene zovejo zarotnika, akoravno nisem bil, — odgovori gospod Avakumovič na mojo »izpoved«.

Ta njegova izjava, značilna po tem, ker so mnogi prepričani, da se je Avakumovič udeležil zarote, me je zanimala tako, da sem se osmelil, nadaljevati razgovor v tej smeri. Poprej smo govorili o stvareh, ki nimajo ničesar skupnega s politikom. Avakumovič je bil zadovoljen.

— Torej vi niste zarotnik in niste ničesar vedeli za zaroto?

— Zarotnik nisem! Vedel sem, da nekaj je, a vedel nisem, kaj je to, in kdo so oni, ki nekaj pripravljajo. Sicer pa smo za ostalo vedeli vsi. Kolikor toliko je vedela cela Srbija, vedela je vlada Cincar - Markovića, vedel je tudi dvor!

Ta njegova kategorična izjava me je iznenadila.

— Prosim Vas, gospod minister, odkod pa Vi veste, da je za to vedela tudi vlada, vedel tudi celo kralj?

— Zato imam tudi dokaze! V predalu pisalne mize Velje Todorovića, ministra notranjih zadev smo našli zjutraj 29. maja vizitko, na kateri so bila zapisana imena: polkovnik Damjan Popović; podpolkovnik Peter Mišić; major Luka Lazarevič; stotnik Djordje Ristić; poročnik Ante Antić in še 15 zarotnikov. To dokazuje, da je bila vlada obveščena o tem, da častniki nekaj pripravljajo.

— Torej v zaroti razum častnikov ni bilo nikogar?

— V zaroti so bili in vse izvedli samo častniki brez civilistov. Mogoče, da je bil zapleten v zadevo tudi Gjoirgje Genčić, a me nim, da ne.

— Kdaj pa ste izvedeli za dogodek?

— Dan pred 29. majem (11. junija) sem bil v Aleksincu. Zagovarjal sem nekega obsojenca ki je bil obsojen na 20letno ječo. Izposloval sem mu ponovno sodno razpravo in ga oprostil t. j. jaz sem ga branil a sodišče ga je oprostilo. Dne 28. maja (10. junija) na večer sem se z brzovlakom napotil v Belgrad. Z menoj v kupeju prvega razreda so bili še trije Nemci. Radi tega nisem mogel spati celo noč. Ko sem prišel do Topčidera (mesto, kamor prirreajo Belgradci izlete, 1 uro od Belgrada) grem iz kupeja na hodnik vagona. Na drugem koncu hodnika sem opazil polkovnika Damjana Popovića (tedaj poveljnik trdnjave na bolgarski meji, sedaj poveljnika donavske divizije). On mi je salutiral, jaz sem mu odzdravil. Osebo se nisva poznala, jaz sem ga poznal kot odličnega častnika in kraljevega pobočnika, on pa mene kot bivšega ministra. Kot taka sva se tudi pozdravila. Ko se je vlak ustavil na belgrajskem kolodvoru in sem

ruska prštimal. Za kua mama pa ta suldaška, al pa društvena, k vndr še bl pucen špila, ket Taučarjuva, k usak mož pet guldinariju na dan pugeriva. Če res na uja začel leberalci bl luštnh frzamleng skp sklicvat, u šlu use iz lma in na u nubenga več bliz. Še placukuman- dant gspud Blajbesn se je zažihru, de u šou enkať drukat raj na jaga, kokr de b nm tlela zastoñ pajaca špilu; sej se že tku dost ofra, k gre za tisth umazanñh tritaučet tristu kron na let usacga pu leta enkat pu plac jaica revederat, če sa res kurje.

Kulk več špas je biu unkat na ferzamleng ud ta kunštna društva, k mu prauja »Lada« tam pr Iliri. Tam sa saj kašna moška pu- gruntal, k sa sami kinstlari, kokr ta mlad Jelenc, skupi. Na te ferzamlenk je šlu use tku gladku naprej, kokr de b blu iz šmiram namazan, sam tekat je mal zacvelil in zaškripal, k je blu treba za pravila tisth pet kronc za štempl udrint. Tekat sa začel mal bl klavrne ksihte rezat in se edn za drugm vn iz uštarije mazat. Pa zavle tega ni nubenmo za zamert, saj vema, de je na svet use narobe: če ma edn več u glau, mn ma u varžet. Zatu je pa tku heđu na svet za žiut. Učash je še šlu, k sa še lohka za »Osla« tiste pildke malal; tekat je še kašna flika u varžet prvandrala; a zadne cajte je ta žvauca tku scirana, de na da nubene fige več ud sebe. Murniku Jakec slab futra soja žvauca in je ud dne du dne bl suha in švoh, zatu b blu pa ta nar bulš, če b ja dohtar Taučar Turkumu Pepet u reja dal, dračel nm zma nazadne še krepnt, pol a pa mel hudmana.

Zdej nm pa vošm prou ene vesele praz- nke; pa na smeja mislt, de za tu, de b m kej putice dal; jest putice na maram, k se iz no želode lohka pufderberba, kokr sa s ga gspud dohtar Taučar pufderbal, k sa mogl un dan pr leberaln frzamlenk voda pit.

izstopil iz voza, stopi predme inženirski nadporočnik, salutira mi in mi naznani: »Gospodine ministrski predsednik kralj in kraljica sta ob življenje, prijatelji dežele so se zbrali in sestavili vlado, ki ste ji vi predsednik. Prosim vas, da izvolite takoj oditi v dvor, kjer vas čakajo.« Nisem se mogel načuditi. V prvem trenutku se mi je zdelo to sumljivo, bal sem se kake zanke; delal sem se hladnokrvnega in že sem hotel reči, da hočem najprvo domov, ko mi pride nasproti komisar železniške policije Stojković in mi potrdi nadporočnikove besede. Stojkovića sem poznal kot člana liberalne stranke (katere načelnik je bil Avakumovič) in njegovim besedam sem verjel. Svoje stvari pošljem domov in javim ženi, naj ne skrbi, ker sem odšel na dvor. Sedem v voz in pozovem seboj tudi nadporočnika. V zunanem ministrstvu sem dobil vse svoje ministre ter mnogo drugih državnikov in politikov. Sporočili so mi, da so mene izbrali, da sestavim vlado, opozarjajoč me, da to od mene zahteva domovina. Nisem dolgo premišljeval; izjavil sem, da pristanem na to pod pogojem, da sestavijo vlado prvaki vseh političnih skupin. Ta moj predlog je bil sprejet in jaz sem takoj sestavil vlado izmed prisotnih. Nekateri mi očitajo, da kot liberalci nisem sestavil liberalnega kabineta; a naredil bi bil veliko napako, če bi bil storil to. Takoj zahtevam, naj se mi naznani, kaj se je do tega trenutka naredilo. Povedali so mi, da je oblastim v deželi brzojavno naznanjeno, »da su kralj i kraljica u medjusobnoj borbi izginuli.« Kaj takega so mogli napraviti le vojniki, neveščiki takih poslov, a jaz sem takoj rekel, da se mora brzojavno cela Srbija obvestiti o pravem stanju stvari. Pritrdili so mi vsi ministri.

Poprosil sem jih, naj se odstranijo v sedeno sobo, da napišem proklamacijo, a oni naj potem, ako bo treba, še kaj pridenejo ali predurajo. V desetih minutah je bila proklamacija napisana. Proklamacija vam je že znana. Trenutek je bil tak, da je bilo treba vsako besedo natančno pretehtati. Zato sem napisal kratko in jasno. Poklical sem ministre, jim prečital, kar sem napisal, in oni so to brez premembe odobrili. »Hajdi ti Ljubo,« rečem Ljubi Stojanoviću (tedaj in sedaj minister pravde, načelnik mlade radikalne stranke), »ti si filolog, preglej rokopis, da ne bo kake filološke napake. Paziti moramo na vse. Sicer tudi jaz dobro poznam srbski jezik, a ti si mojster za to.« Ljuba pregleda in reče, da je s filološke strani dobro. Takoj vsi podpisemo in v eni uri je bila proklamacija že objavljena narodu.

Predno pa sem sprejel sestavo kabineta, sem vprašal, kaj je z generalom Jovanom Belimarkovićem (predsednikom senata). On je moj ujec; ko bi se bilo njemu kaj zgodilo, bi ne bil sprejel nobene časti. Rekli so mi, da mu ni nihče ničesar naredil, a za vso varnost mu je pred hišo postavljena vojaška straža z enim častnikom. Po sestavi kabineta sem se takoj odpeljal na dom k Belimarkoviću, da vidim, kako je z njim in da ga pomirim. Ob tej priliki mi je pripovedoval, kako je to noč neka starejša ženska z eno devočko prišla pod okno in trkala nanj, vprašajoč, če je tu Miloš. General je menil, da je to kaka sumljiva ženska, ki išče njegovega sina Miloša, konjeniškega poročnika, zato jo je z grda odpravil proč, ne da bi jo hotel poslušati, kaj je nadalje govorila. To pa je bila gospa Popovića, ki je po noči prišla s svojo hčerko k generalu, da ga vpraša, ni li tu pri Belimarkovićem sinu Milošu njen sin Miloš, tudi konjeniški poročnik v istem, 4. konjeniškem polku. Zbala se je za svojega sina, ki je zjutraj odšel z revolverjem, ki ga sicer ni nosil, a se cel dan ni vrnil domov. Poročnik Miloš Popović je bil zarotnik, kar pa njegova mati ni vedela. To je najboljši dokaz, kako so zarotniki skrivali svojo tajnost celo pred najbližnjimi sorodniki.

— A od kod pa so zarotniki vedeli za Vaš dohod po železnici, da so Vas prišli počakati?

— Takoj po dovršenem delu je prišel k meni na dom podpolkovnik Peter Mišić in potrkal, na kar se mu je odzvala moja žena. Na ženino vprašanje, kdo je, kaj je in kaj želi, ji sporoči Mišić, ki ga dotlej nisem osebno poznal ne jaz ne moja žena, kaj se je zgodilo in da je meni treba sestaviti kabinet. »Joca nije kod kuće,« se je glasil odgovor moje žene. »Kdaj pride?« — »Jutri zjutraj se vrne z brzovlakom.« Mišić se zahvali in odide, a enega častnika, kakor sem rekel, pošlje po mene.

— A kateri častnik-zarotnik pa je bil to, ki Vas je počakal?

— Ne začudite se — Borislav Nikolić, inženirski nadporočnik, ki je pozneje nenadoma postal iz zarotnika njihov nasprotnik. Čul sem, da je to darovit človek in odličen častnik. Rekli so mi, da je posebno dober govornik in da je ob neki priliki s svojimi pozdravnimi besedami iznenadil in razveselil kralja Milana. Bil je odličen dijak, a na visoki vojni šoli vojne akademije je padel iz enega predmeta. On zarotnik, vedno odličen dijak, je padel iz taktike, predmeta, ki mu ga je predaval drugi zarotnik podpolkovnik Peter Mišić. To ga je gotovo ozlovoljilo in zato je začel delovati z Živojinom Velikovićem (lastnikom protizarotniškega lista »Opozicije«), vsled tega je tudi podal ostavko, ki mu je pa te danji vojni minister Putnik ni hotel dovoliti, ker ga je cenil kot odličnega častnika. Tudi jaz sem očital svoj čas, da ni bilo prav, ker je jako nadarjen človek odstranjen z višje vojne šole. Zahteval sem, da se mu dovoli ponoviti izpit, a niso hoteli predurati, kar so naredili. Sedaj je Nikolić nadporočnik v Čupriji.

G. Avakumovič mi je pripovedoval še

nekaj že znanih podrobnosti, nakar sem se mu prisrčno zahvalil.

Mislil, da moj razgovor z ministrom Avakumovićem ne bo brez zanimivosti za bralce »Slovenca«, ker je v njem več novih, doslej neznanih podatkov o dogodku 11. junija 1903. V srbskem časopisu bo gotovo izzvalo to priobčenje dolge in hude razprave.

Socialne stvari.

soc Ameriški delavci in način njihovega življenja. V Evropi so razmere severoameriških Združenih držav v socialnem oziru skoro docela neznane. V novejšem času sta se začela pečati dva učenjaka iz Nemčije, Sombart Philipovich (zadnji Nemeč?) s preiskavanjem razmer delavstva v Ameriki; uspehe priobčujeta od slučaja do slučaja javnosti.

V Evropi je razširjenih o naporu in stališču ameriškega delavca mnogo pretiranih, a manj resničnih vesti, zato so priobčeni spisi omenjenih raziskovalcev vzbudili precej zanimanja.

Glede plač ameriškega delavstva nam nedostaja statistike, a Sombart v svojih poročilih trdi, da položaj tamošnjega delavca ni tako trd in neznošen, kot ga slikajo Evropejci.

Primerjajoč povprečne letne dohodeke nemškega in ameriškega delavstva, se pokaže že na prvi pogled.

Črkostavec n. pr. ima v Nemčiji na leto 849 mark, v Ameriki pa 1747 do 2234. Delavec v kaki tovarni železa v Nemčiji prejme letno 733 do 1014, v Ameriki pa 1642 do 3074 mark. Najslabše so plačani v Nemčiji delavci v predilnicah, ki dobivajo na leto komaj 505 do 777 mark, dočim imajo delavci iste stroke v Ameriki 1130 do 2192 mark. — Sombart s tem dokazuje, da so delavci v Ameriki dva do trikrat boljše plačani kot v Nemčiji; — (kaj šele pri nas!) — Tudi kar se tiče življenjskih razmer delavstva, onostran morja niso slabše kot v Evropi. Kolikor višjo in boljše plačo ima ameriških delavec, tembolje in udobnejše živi. Že stanovanje samo ima mnogo lepše, kot marsikateri meščan pri nas; skoro elegantno pohištvo vse pregrnjeni s preprogami in pregrinjali. Luksus, na katerega delavec drugod misli ni more. Tudi za hrano, zlasti za meso ameriški delavec trikrat toliko potroši, kot v Evropi; največ pa za obleko. Delavci v tovarni za bicikle opisuje Sombart takole: »Zavratnice si odpo ter zapestnice zavišajo do komolca; odhajajoče iz tovarne se jih vidi v lepi obleki, elegantnem obuvalu in modernem klobuku. A to so delavci, ki nimajo več plače na dan kot linčetr dolarja (po naše 6 kron).

Zopet drugi pripoveduje o ameriških delavcih sledeče: v gručah dohajajo v krčme, oblečeni v drago obleko, v finih rokavicah, vsi prsti kot okovani z dragocnimi prstani, skratka vsa toila v polni eleganci.

Pri takem življenju seveda delavcu preostaja le malo od plače, toda ima od življenja nekaj užitka, četudi mu razna akordna dela predčasno jemljejo telesne moči. Nemškemu delavcu ostane še nekaj od plače na dan, a kaj mu to koristi, ker Nemeč ta preostanek porabi za alkohol, medtem ko je v Ameriki glasom Sombartovega poročila v 2567 delavskih rodbinah nad polovico pravih abstinentov. Druga polovica rodbin potroši za pijačo po 103 marke na leto, a treba pomisliti, da je pijača v Ameriki trikrat dražja kot v Evropi; delavec v Berlinu pa zapiše po 111 mark. Še več pa porabijo delavci v raznih drugih krajih Nemčije, kjer pride na osebo po 769 l piva, 138 l vina in 6 l žganja na leto.

Zlasti so zanimiva Sombortova opazovanja družabnega razmerja ameriških delavcev. Amerikaneec je delavec le v tovarni in delavnici, zunaj nje je pa pravi meščan in gospod. V občevanju v zasebnem življenju se čuti gospodi in svojim višjim enakovrednega; prihaja na bankete v fraku in cilindru, kot pri nas kak svetnik.

Pa tudi je razmerje med delavci in gospodarji vse drugače kot pri nas v Evropi; delavci so ponavadi solastniki podjetja s tem da imajo večino delnic sami.

Značilno za ameriškega delavca je, da ne bo nikdar poskušal obogateti s tem, kar bi si — po naše rečeno — odtrgal od ust; s stradanjem. Sombach koncem svojih študij prihaja do zaključka, da doseže družabni socializem le v Ameriki svoj vrhunec.

soc Nekaj o japonskem poljedelstvu. Japonska država šteje 1901 — 48 milijonov duš. Za poljedelstvo sposobne zemlje je 5.4 milijone ruskih derjatov, torej 30krat manj, kakor v Rusiji, in na vsakega človeka pride 0.14 desjatov, torej manj kot vrt za zelenjad, ki obdaja hišo vsakega ruskega kmeta. Pri vsem tem pa se prehranjuje japonski kmet s svojimi lastnimi pridelki dosti dobro, se ne pritožuje nad revnostjo svoje zemlje in ne zahteva »nacionaliziranja« dežele. Izjeme so le ob časih slabe letine. V takih slučajih se uvaža skromna množina riža. Če preiskujemo vzroke, vsled katerih poljedelstvo na Japonskem tako vspeva, tičijo vsi v vpeljavi obvezne ljudske šolske dolžnosti. Leta 1901 je obiskovalo ljudske šole 4.900.000 učencev. Na Ruskem na primer, kjer je število prebivalstva še enkrat večje, obiskovalo je šole 4.250.000 učencev in učenec. Drugi vzrok pa obstoja v tem, da ume Japonec gnoji svoja polja. Kar je bilo v ta namen pri nas splošno uvedeno pred dognanim časom, to že dela japonski kmet iz davnosti. Japonec skrbi, da pride gnoj vselej v zemljo. Gnoji posamezne rastoče rastline, da tem potom bolj vspevajo in boljše rodé, ravno tako pognoji mesta, koder seje seme, ali radi rastline. To je najpraktičnejša metoda in zato na japonske letine od leta do leta večje in obilnejše. Japonci so večinoma vegetarijanci

in zato rede malo živine. Živalski gnoj pride torej komaj v poštev. Gnoje s človeškim gnojem, ki ga prodajajo in razpeljuje posebna društva. Gnoje seveda tudi z različnimi poljedelskimi odpadki, tako z riževimi plevami, z riževjo slamo in pepelom. Kot gnojno sredstvo jim služi nadalje kaliž, ki ga dobivajo pri kuhanju rižnega žganja, tropine od piva, odpadki sviloreja itd. Kot izborni gnoj rabijo tudi superfosfate in razne morske rastline. — Zemlja, katero Japonec orje, je razdeljena v tako, katero poplavijo z vodo in imenujejo »Ta«, in tako, ki jo puste suho in imenujejo »Chata«. Večina je poplavljenja. Ker je riž enoletna rastlina, ga sade od srede aprila do srede maja in ga žanjejo septembra. V južnih provincah osuše zemljo, jo spremenijo torej v »Chata«, in sejejo še enkrat ječmen, pšenico, grah, bob, repa, ogrščico ali gorčico. — Japonska poljedelska orodja so vsa popolnoma priprosta. Zato pa imajo Japonci spretnejše roke, večje veselje do dela in neprecenljivo potrpežljivost. Sejanje se vrši pri Japoncih vrstoma. Zemljo malo odgrebejo in po setvi vsejano žito zopet zagrebejo. Ker sejo v ravnih vrstah, zrastejo tako tudi vse rastline in tako jih je mogoče ogrebat, jim prilivati v suši in jih gnojiti. Rastline stoje v primerni razdalji in kadar prično zoreti, sade kmetje po teh razdaljah nova semena. Tako je tudi umljiva večkratna žetev. Japonci ne uporabljajo pri sejanju nikakršnih strojev. Vse kmetije somajhne; velika kmetija je tam izjema. Pridelajo pa Japonci primeroma daleč več, kakor Rusi. To je torej posledica izobraževalnega šolstva in razširjanja znanosti.

soc. Socialna delavnost italijanskih katolikov. Italijanski katoliki so želi na socialnem polju v zadnjem času krasne vspehe. V njihovih gospodarskih blagajnah, ki so ustanovljene v korist kmetov in manjših posestnikov je že 61 milijonov lir. Tudi z raznimi drugimi podjetji so zelo koristili revnim kmetom, ki se morajo težko boriti za obstanek. Ustanovili so produktivne zadruge in širili gospodarstvo. Vse organizacije italijanskih katolikov štejejo pol milijona članov.

soc. Tridentinski katoliki istotako napredujejo. Zdaj že niso več zadovoljni z gospodarstvom v ožjem smislu, ampak so se vrgli na industrijo. Imajo vsakovrstne tovarne in katoliška tridentenska banka je sklenila ustanoviti »Industrijalno tridentisko banko«. Tamojniji katoliki, ki imajo v posesti delnice, so odločili na posebnem shodu osnovati tako novo banko z glavnico milijon kron, ki se lahko pomnoži na 12.000.000. Že obstoječa tridentenska banka in novi zavod si bosta tako razdelila posel, da bo opravljala prva finančne zadeve, a druga samo industrijelne.

Iz Gorij nad Bledom.

Prvi nov živinski semenj v Spodnjih Gorjah se je vršil 6. dan t. m., na cvetni petek. Akoravno je bil živinski semenj od deželne vlade dovoljen še le 30. sušca, in se v teh kratkih dneh ni mogel semenj primerno razglasiti, je bila kljub temu udeležba dovoljna. Na semenj so prignali živino ne le iz domače občine, ampak sploh iz blejskega kota in Bohinja. Postavljeno je bilo na semenj okoli 250 glav govedi, nekaj konj, prašičev in drobnice. Sejmišče ima mično lego, da se z okrajne ceste proti Gornjim Gorjam vsa živina lahko pregleda. Postavilo bi se bilo lahko iz domače občine več živine, ker ima domača občina sama do 1500, Bled in Ribno pa nad 2000 govedi. Pa živinorejci se niso nadejali, da bi došlo kaj prida kupcev. Prodali so več govedi v okolico, 3 govedi in 4 konje pa celo na Solnograško in Tirolsko. Kostrun je bil prodan za 32 kron, kar dokazuje, da rede tukaj lepo drobnico. Ker je lega vasi Sp. Gorje ugodna zaradi nove železnice, se je nadejati za prihodnji živinski semenj na sv. Martina dan obilne udeležbe.

Drugi dopisnik nam piše:

»Narod« ima zadnji čas jako marljivega, pa tudi lažnjivega dopisnika iz Gorij. Po pisavi sodeč, je možič morda že v osmi šoli gledal skozi okno. Posebno se zaganja v naše bralno društvo. Morda mu ugaja »Gorjanski dom« ali pa ga mamijo sladki spomini na »opico«. Mož pa je jako slabega uma, ker niti ne vé, koliko je dvakrat pet. Coħa set udi ob »konsum«, dasi ne vé, kdo mu je načelnik. Da bode od jeze bolj zelen, mu povemo na uho, da Jakob Kunstelj ni načelnik gospodarskega društva, katero je lani imelo 174.895 K 64 vin. prometa in 2989 prov. res. zaklada. Ker pa dopisnik prorokuje društvu propad, ga povabimo, da se pripravi za pogrebni govor. »Narodov« dopisnik opisuje Gorjane kot neumne. Boga naj zahvali čvekač, da mu pameti že komarji niso izpili.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Vsled tepeža so bili obsojeni fantje iz Gojzda in sicer: Matevž Tomec, Alojzij in France Urh in Anton Resnik vsak na pol leta.

Zaradi tatvine je obsojen posestnik v Pečah Janez Pavšek na štiri mesece težke ječe.

Radi tepeža bo zaprt Aleš Mohorič, bajtar iz Repenj, 2 meseca v težki ječi.

Vsled prizadete telesne poškodbe je obsojen Janez Vidmar, mlinar iz Vopovelj na 3 mesece težke ječe.

Idrijske novice.

Zahvala. Prijatelji idrijskih siromakov so priredili v nedeljo, dne 8. aprila v pivovarni pri »Črni orlu« na korist tukajšnji konferenci »Vincencijeve družbe« vsestransko lepo vpselo veselico, ki je prinesla prazni družbeni blagajni blizu 300 kron. Izpolnujemo torej le prijetno dolžnost, ako vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da je veselica tako krasno uspela, izrečemo najiskrenejšo zahvalo. Posebno moramo zahvaliti »Katol. tiskarno« v Ljubljani, ki je blagovolila brezplačno natisniti vabila k veselici, slavno »Kat. del. družbo« v Idriji za brezplačno prepuštevitev družbinega odra, kakor tudi gg. starostu in njegovega namestnika za brezplačno postavljenje istega, dalje sl. pevski zbor kat. del. družbe za prijazno sodelovanje, isto gđ. igralke in igralce, v prvi vrsti gđ. Trevnove in Goljive, ki so preskrbele vse potrebne kostume za uprizoritev igre in alegorije, ter končno vse, ki so s svojim mnogoštevilnim obiskom pripomogli k tako lepemu uspehu. Vodstvo Vincencijeve družbe.

Naši realci so dan preje napravili koncert v »Čitalnici« na korist podpornemu društvu. Pri precej težkem programu so sodelovale poleg dijakov iz prijaznosti tudi nekatere druge moči. Vendar udeležba ni bila posebno velika. Pogrešali smo marsikterega, ki se drugače kaže prijatelja naših dijakov. Ne bomo preiskovali, kaj je bilo temu vzrok, ali to, ker ni bilo nobene igre, temveč le godba in petje, ali pa lepo vreme, ki je vabilo bolj na prost, kakor v zidane prostore. Vendar bode, kakor čujemo, dober stotak čistega dobička prišlo v podporno blagajno.

Duhovne vaje so našemu Dragotinu že od nekdaj trni v peti. Pravi, da so mu zoprne zato, ker mu beseda »vaje« že od dijaških let sem ni všeč. Svoj čas se je obregnil v svoji zamli »Jednakopravnosti« ob duhovne vaje v Marijini družbi, sedaj pa so odpravljene na naši mestni realki — pač skoro gotovo tudi Dragotinovo delo. Sicer pravi ministrski odlok, da glede duhovnih vaj določata veroučitelj in vodstvo. Veroučitelj gotovo ni bil proti duhovnim vajam, ravnatelj tudi sam od sebe ni nastopil letos proti vajam, ker jih je že dosedaj pripuščal in kot filozofije in modroslovja doktor gotovo ljubi doslednost v svojih sklepih ter ne spreminja svojih misli po vremenu. Razven tega pa je ravnatelj za svojo osebo gotovo prepričan, da bi vsaj nekaterim dijakom ne škodovala kratke duhovne vaje. Letos je prišel Dragotin kot suplent na realko, in velikonočne duhovne vaje na naši mestni realki so preminile. S tem pa nikakor ne očitamo ravnateljstvu nesamostojnosti.

Dragotin in kuharice. Bivši idrijski župan Dragotin Lapajne, ki je poskusil v življenju toliko poklicev, kakor pač malokdo, — saj je bil vojak, carinar, medicinec, jurist, namestnik teolog, filozof, celo tehnika se je kazal, ko je delal za mestno ubožnico znani ženski načrt, radi katerega je prišel v zamero pri profesorju Matiji Pircu katehet Oswald namesto Dragotina — veleum torej svetoven, se je v zadnjem času vrgel tudi na socialno vprašanje, ki ga pa ne rešuje pri svojih delavkah, marveč pri kuharicah. Silno ga namreč skrbi, kakšne so čipke pri spodnjih hlačah, ali Oswald kupuje svoji kuharici v to potrebne čipke oziroma »po umetni podlagi izdelane vzorce«. A to ni šala! To piše Dragotin v »Slov. Narodu« ter potrjuje s svojim podpisom. Da bo potolažen, mu izdamo, da se Oswald zato nič ne briga. Sumljivo pa je, ako kdo drugi te usluge kuharicam ne izkazuje, radi česar tudi zabavlja nad tistimi, ki niso za reformo katoliškega zakona.

Zapeljane delavke - čipkarice plešejo po glavi Dragotina Lapajneteta, kakor v »Slov. Narodu« sam izdaja. Ta univerzalni veleum joka v eni zadnjih »Narodovih« številki nad usodo zapeljanih delavk, ki so delale in delale za šolo, nazadnje pa niso mogle prodati, ker šola njih izdelkov ni prevzela. Ponujali so potem najbrž Dragotinu in drugim, da menda zastonj, ker pravi podpisani Dragotin Lapajne, da je »sedaj prišla na naše katoliške duhovne vrsta, da pokupijo blago, ker so po prižnicah agitirali za Vogelnikovo šolo.« Po splošnem mnenju je pod tem »Narodovim« dopisom podpisani Drag. Lapajne istoveten z onim Lapajnetom, ki je spisal vrsto člankov v istem listu. Tam je kazal velikansko usmiljeno srce Lapajnetov za uboge čipkarice, v tem zadnjem kratkem dopisu pa tako grozovito neusmiljenost od ubogih od Vogelnikove šole zapeljanih par. Bog se usmili! Samo eden mož je svoj čas tako delal, da je pošiljal uboge Evine reve k duhovnikom. Pisal se je prav tako, kakor »Narodov« dopisnik, namreč: Dragotin Lapajne. Bil je pred leti daljši dobo idrijski župan. Med drugimi siromaki se je tu pa tam zglasila v občini za podporico tudi kaka revica, ki je poleg revščine imela še to napako, da je bila v Marijini družbi. In župan Drag. Lapajne? Pogledal jo je z besedami: K f. . . . pojdi, naj ti da Oswald! Glejte, prav tako sedaj neki Dragotin Lapajne celo javno v »Narodu« čipkarice goni k katoliškim duhovnikom, Gnjezd, Oswaldu, ki naj čipke pokupavajo. Človek bi skoro mislil, da je preje imenovani župan in dopisnik »Narodov« eden in isti. Znašiti!

O, ta nesrečni cvrni! Ne gre Dragotinu iz spomina, da je poleg pogač tudi sukanec njegovi mami pomagal do nekaj hiše. Posegel pa je vmes trgovca Goli, ki je izpoznal, da bi se dalo vendar še kaj prislužiti, ako bi sukanec prodajal tudi ceneje, nego firma Lapajne. Mož se loti dela. A potem zamere in boji! Prijatelji in prijateljice ubogih delavk so sedaj zelo gledali na lepoto dela, čudno je bilo samo to, da se je dalo lepo delati samo iz tistega cvrnca, ki so ga dali trgovci čipk, z Goljivega, ki je bil od iste firme, popolnoma enak, samo cenejši, so bile pa čipke navadno slabe.

tako da so jih delavke le težko ali prav po ceni oddajale. Dragotinu smo še na razpolago.

Poslano.

Prave Roskopf golddouble Savonnet remont. ure s sidro

so najnovejša Roskopf. ure. Te imajo izborni in zlati natančno kolesje z dvojnim pokrivalom in s tremi prav močnimi golddouble plaki in avtom. zapiralom. Golddouble je zlatu podobna kovina, ki le podobnosti nikdar ne izgubi. Radi krasne opreme te ure splošno občudujejo in jih ni lahko ločiti od pristno zlatih ur.

Cena 5 gld.

Tej primerna golddouble dvojna verižica za gosp. gld. 1.50 — Vsaki uri je priloženo 3letno pismeno jamstvo. Razpošilja le proti povzetju

Josip Spiering
Dunaj I. Postg. 2/27
697 30—2

Kupujte

narodni kolek!

Ali že veste

da je I. kranjsko reklamno podjetje W. K. NUČIČ v Ljubljani, v Šelenburgovih ulicah št. 6

znižalo cene za

**I. slov. kašipot za kole-
sarje in pešce.**

Sedaj stane samo eno krono.

661 Dobiva se samo pri podpisnem 10—7

I. kranjskem reklamnem podjetju
W. K. Nučič v Ljubljani.

**Bum!
Bum!
Bum!
Trataratata!**

**Slovensko-
nemška
trgovsko-
obrtna**

**Naslovna
z knjiga
je izšla**

Dobiva se edino pri
I. kranj. reklamnem
podjetju:

W. K. NUČIČ,

Ljubljana,

Šelenburgove ulice, št. 6.

Kašelj!

Kdor trpi na tem, naj uporablja edino preizkušeno, omiljujoče in pristno okusno

Kaiser-jeve karamele za prsa

2740 not. potrjenih spričeval dokazuje gotov uspeh pri kašlju, hripavosti, kataru in žlezi. 712 36—34

Zavoj 20 in 40 vin. Pristen le z varstveno znamko »Tri Jelke«.

Zaloge v: orlovi lekarni, deželni lekarni pri Mariji Pomagaj in U. pl. Trnkoczy v Ljubljani, S. pl. Sladoviču v Novemestu in Fr. Wacha v Metliki.

PATENT-ANWALT
Dr. FRITZ FUCHS
diplomierter Chemiker
(beider)
Technisches Bureau
INGENIEUR HAMBURGER
Wien, M. Siebenbrunnengasse 1

Gospodične

katere se želé izobraziti

v šivanju in krojnem risanju

1828 52—46 sprejema

Franja Jesih, Ljubljana, Stari trg 28.

Dobi se tudi

kroj po životni meri.

Skrb vsake gospodinjice je posvečena družinski blaginji!

**Kathreinerjeva
Kneippova
sladna kava**

Je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja okusna, zdravju v prospeh in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

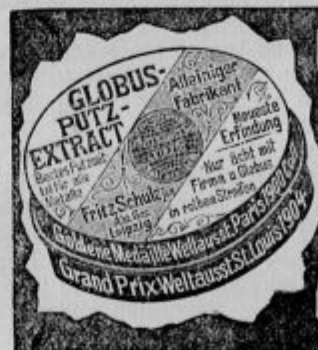
Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

Nikakih slivh las in brade več!
Mladiško mehko in naravno barvo las se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina

(zak. zajamčeno) 1298 b 19
1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo izbornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne izgubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede do trajne porabe. Edino pristen pri **Fr. Viteku & Comp.,** Praha, Vodna ulica. — V Ljubljani napredal v drogeriji **Ant. Kanc,** **Anton Korbar, Hinko Wibbe.**

Svetovna razstava St. Louis 1904. Najvišje odlik. »Grand Prix«.

Globus

čistilni izvleček čisti
bolje kot vsako drugo
- čistilo za kovine. -

Julija Štor

Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.

Najpriležnejši čevlji sedanosti.

Največja zaloga
čevljev za gospode, dame
in otroke ter športnih čevljev
iz najbolj slovitih
tovarn.

Angleški šagrin,
črne, rujave in bele
barve. 766 58-1

VITA

Naravna mineralna voda

Najčistejši

Natron-vrelec.

Glasom zdravniških izjav, izbornu učinkuje pri: nerednem prebavljanju, trganju, diabetes, preobilici vod kisline, boleznih na mehuru in ledvicah, kataru v sapniku ali prebavnih organih.

Glavna zaloga v Ljubljani pri **Mihaelu Kastnerju.** Dobiva se tudi v vseh lekarnah in drožerijah 2510 13

THIERRY-BALSAM

Postavno varovano. Vsako ponarejanje in posilstvo kaznivo.

Edino pristen je Thierryjev balzam 52—16

le z zeleno znamko »redovna«.

Naravno neprekošno

proti slabemu prebavljanju, krčam v želodcu, koliki, kataru, prsnim boleznim, influenci itd. itd.

Cena 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5— franko.

Thierryjevo protivnetno mazilo, posredno znano kot non plus ultra

proti vsem se ako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-00 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Brošura s tisoči originalnih zahvalnih pismom gratis in franko. V zalogi skoraj vseh večjih lekarnah in medicinskih drožerijah.

Zahtevajte zastonj

in franko moj veliki, bogato ilustriran glavni cenik z nad 100 slikami vseh vrst nikelnastih, srebrnih in zlatih ur z znamko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh vrst solidnih zlatih in srebrnih ur izvirnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura K 3-
sist. Roskopf patent ura 4-
črna jekl. rem. ura 4-
črna jekl. Roskopf pat. ura 5-
Goldin rem. ura »Luna« kolesje 7-50
srebr. dvojni plašč 1-50
oklep. verižica z rintico 2-50
na pero in karab. 15 gr. težka 2-50
ruska Tula nikel. rem. ura s sidro »Luna« kolesjem 9-50
ura s kakovost K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-
švardska ura K 2-.

Za vsako uro dajemo pismeno jamstvo!
Nikak riska! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure Hanns Konrad v Mostu
1077 (Brux) št. 843, Češka. 100—80

Dunaj-

ske želodčne kapljice, vetrove odganjajoče in želodčni krč utešujoče priznane uspešno ljudsko zdravilno sredstvo. Steklenica 20 vin., 6 steklenic 1 K.

Odvajalne kroglice, posrebrene, učinkujejo očiščujoče, ne da bi povzročile bolečin. Skatljica 70 vin. — Dobita se v lekarni **Mardet-schlaegerja,** kemika pri **zlatem orlu** v Ljubljani na Jurčičevem trgu poleg železnega mo-tu.

Zaloga kozmetičnih preparatov »Ada« (oblastveno zavarov.): Ada-milo, Ada-kream, Ada-ustna voda, Ada-zobni prašek, Ada-voda za lase in Ada-pomada. 183 49—12

Nekaj sumljivih rdečih pik na naših socialnih demokratih.

Zagorje ob Savi.

Svoboda, enakost, bratstvo. Četrta sumljiva rdeča pika je svoboda oziroma kršenje one svobode, ki so jo rdečkarji zapisali na svoj prapor, da bi tem bolj lahko sleparili. Pri vsakem javnem shodu so delavci lahko opazili, kako malo ravno kričavi rdečkasti voditelj Čobal čišla svobodo. Terorizem, kate-rega je podtakal cerkvi in duhovščini, ni imel nikjer take veljave, kakor v socialdemokratski družbi. Če je prijatelj svobodne resnice, zakaj ni pustil vsakemu svobodno govoriti? Po končanem govoru naj bi še le omenil, o čem se ne strinja s predgovornikom, sodbo pa pre-pustil ljudstvu, kakor se to godi sicer v vsaki kolikčak pametni družbi. Pa je veljalo vedno samo to: da le shod razbijemo, pa je nekaj do-seženo. In kaj je bilo doseženo? To, da se mnogi niso smeli in se še sedaj ne smejo po-vzpeti do resnice. To je socialdemokratska svoboda!

Navedem samo še en zgled iz novejšega časa, kako rdečkarji spoštujejo svobodo. Na ljudskem shodu pri Müllerju je Linhart, tedaj še trboveljski veliki malik, očital krščansko-socialnemu delavstvu, da zatira svobodo, ker njemu nekoč niso pustili na njih shodu vezati rdečepobarbanih otrobov. Na to je poleg re-solucije za splošno in enako volilno pravico, za katero je bil shod sklican, predlagal tudi ne-zaupnico katoliško-narodnim poslancem. In ker so se pri glasovanju dvignile roke tudi proti nezaupnici, so rdečkarji takoj po shodu dotične surovo napadli s klici: »Ali te ni sram, da glasuješ za farsko stranko!« In bila je celo nevarnost, da bi dotični čutili njih »svobodno-ljubne« rdečepobarvane pesti...

Kaj ne, Čobal, to je svoboda! Peta sumljiva rdeča pika na njih praporu je »enakost.« V začetku je Čobal vedno povdarjal, da moramo biti vsi enaki, imeti vsi enake pravice in enako premoženje. A kako da v našem socialdemokratskem društvu ne smejo odločevati drugi, kakor on sam? Kar on reče, to mora veljati. In enako premože-nje moramo imeti vsi, je pravil tedaj, ko je on bil še bos in razcapan. A sedaj, ko si je od krvavih delavskih žuljev pridobil že precej imetja, tega nič več ne oznanja. Čobal že ve, zakaj.

Šesta sumljiva rdeča pika je bratstvo. To se tudi krasno razvija. Kdor ni popolno-ma mokraskih misli, tisti seveda ne spada med »brate«; zato gorje takemu! Lahko pa navedem tudi več slučajev, kako »bratsko« se ljubijo ti rdečkasti »bratje« sami med seboj.

Mogoče, da se bo še marsikdo spominjal veselice, ki jo je priredil rdeči Miha 24. junija leta 1900, in povabil nanjo »istrske srodruge«. Plesalo in rajalo se je čez polnoč. Nazadnje je prišlo do prepira. Sodrugi M. je sodrugu B. zunaj, menda iz same prevelike »bratske« lju-bezni zavijtel krevelj v glavo in ga pustil zapiknjenega v glavi do dne.

Pa bi vtegnil kdo reči, da takrat še niso bili ti »bratci« dovolj izobraženi, a da sedaj se kaj takega ne sliši. Evo nekaj podobnega iz novejšega časa. Dne 22. maja 1905. so bili pri sodišču Jože Robavs, njegova žena pa tožitelj Čobal. V zahvalo, da je imelo mokrasko društvo zavetje pod Robavsovo streho, mu je rdeči Miha napravil to sramoto, da je moral v »Slov. Narod« poslati preklíc in obenem zahvalo Čobalu, da je od tožbe odstopil. To je pač bilo bratsko.

Dalje. Dne 27. prosinca 1906. na javnem shodu je Čobal sam omenil, da mu je iz Trbo-velj pisal sodrug Rinaldo, da mu ni varno več priti v Trbovlje, ker mu prete s smrtjo. To pa radi tega, ker Čobalu ni zadostovala več slu-žba v Zagorju, ampak je delal načrte, kako bi tudi v Trbovljah napeljal zlati denarni stude-nec v svoj žep. Sodrugu Rataju so se ob slavnem odpotovanju tedaj slavnega Mlakarja proti celjski ječi začele cediti sline po lahko zasluženih kronah pri stranki. In te sline se mu ob prihodu preroka Linhartarja še niso usta-vile. Temu Rataju je Čobal obetal, da pride za tajnika k jugoslovanski socialni demokra-ciji v Trbovlje, da ga hoče o vsem potrebnem poučiti, on sam pa bo hodil tja »shode držat«. Ti zlati načrti so prišli na dan, in tako se je pričel znani razpor med Čobalom in tedanjim Linhartom.

Vse to seveda iz same »bratske« ljubezni do bližnjega. — (Dalje.)

VOLILNA PREOSNOVA.

Poslanec Perathoner je govoril v Bol-canu o volilni preosnovi. Shod je pozval nemške poslance, naj prično z obstrukcijo, ako ne izpremene vladnega zakonskega načrta o vo-lilni preosnovi po zahtevah Nemcev. Shod se je izjavil načeloma za splošno volilno pravico, a zahteval, naj se ozirajo na davčno moč in kulturo Nemcev. Če mogoče, naj dobi Galicija samoupravo. Perathoner je izjavil, da sedanja zbornica najbrže ne izvede volilne pre-osnove. Izvrševalni odbor nemške agrarne stranke na Češkem je sklenil resolucijo, ki odobrava razširjenje volilne pravice, a za-hteva, da mora presegati število nemških in romanskih poslancev ono poslancev Slova-nov, ali jim pa ostati vsaj enaki. Nekaj novih poslaniških mest nemški agrarci zahtevajo za nemške kmečke okraje na Češkem. Lvov-ski župan Malachovski sklicuje 19. aprila kon-ferenco vseh galicjskih županov v zadevi vo-lilne preosnove.

SKUPNI MINISTRSKI SVET NA OGRSKEM.

Budimpeštanski listi poročajo, da se bo vršil v drugi polovici prihodnjega tedna sku-

pni ministrski svet v Budimpešti. V Budim-pešto se pripeljejo skupni ministri Goluchow-ski, Burian in vojni minister pl. Pittreich.

RAZMERE MED AVSTRIJO IN OGRSKO.

Znani K. H. Wolf piše v »Nemško rādi-kalni korespondenci« z ozirom na izpremenjen položaj na Ogrskem: Takoj po Veliki noči morajo nemške stranke delovati na to, da zavzame vlada jasno in nedvomno stališče in da sklene državni zbor, kakšno naj bo v bodoče stališče naše državne polovice na-sproti Ogrski. Avstrijski državni zbor se bo moral še mnogokrat pečati z razmerami na-sproti Ogrski, ker ni zakonitih državnoprav-nih jasnih določil za pogodbo, oziroma za tr-govinsko in pa za carinsko pogodbo z Ogrsko. Razpravljati bo treba tudi o izplače-vanju, o ogrskih prispevkih o skupnem drž-avnem dolgu, o banki i. t. d. Nova ogrska vlada bo delovala na gospodarsko ločitev od Ogrske, kar sili avstrijsko zbornico, da zav-zame hitro in energično svoje stališče.

NOV POLOŽAJ NA OGRSKEM.

Ogrski uradni list odpravlja odredbe z dne 20. marca, po katerih je bilo omejeno razpošiljanje časopisov po železnici. Andrassy je predložil včeraj vladarju listo za imeno-vanje državnih tajnikov in višjih županov, ki jo je odobril vladar. Danes zasliši vladar Wekerla, ki mu bo poročal o položaju. Za ogrskega honvednega ministra je imenovan podmaršal Ludvik pl. Jekelfalussy, ki je bil pridelen poveljništvu ogrskega hon-veda in je bil preje seknji načelnik v vojnem ministrstvu. Danes zapriše vladar Jelclfa-lussega. Koalicija postavlja kandidate za pri-hodnje volitve. Postaviti nameravajo prejšnje koalicijske kandidate. Volilni boji bo le v krajih, kjer bodo kandidirali liberalni ali pa narodni kandidati. V Budimpešti bodo kan-didirali samo pristaši koalicije. Dr. Wekerle je sprejel ponujeno mu kandidaturu neod-visne stranke v Temešvaru. — Cesar pride 18. majnika v Budimpešto, kjer ostane 5 dni.

RUSIJA.

Posledica rusko-japonske vojske je, da Rusi izpremene uniforme v svoji armadi. Nove ruske uniforme bodo podobne avstrij-skim. Kavalerija dobi srebrne in zlate prsne trakove. Sukinja je črnovišnjeva, hlače svit-lejše. Sablje bodo nosili prejkoslej obešene čez rame. Paradna uniforma se bo le malo razločevala od navadne. Častniki dobe epa-lete. Gardni kavalerijski polki in nekateri sta-rejši in posebno zaslužni polki ne dobe novih uniform. — Zasedanje gosudarstvenne dume bo car otvoril s prestolnim govorom v peter-burški carski palači in ne v Carskem Selu, ki ga popravljajo.

Moskovska policija je prišla krajevni so-cialnodemokratski odbor in zapečatila neko socialno prekucijsko tiskarno.

V moskovskih zaporih so sklenili po-litični hudodelci, da stradajo toliko časa, dokler jim ne dostavijo obtožnic. Napa-dalec Trepova, Volkov, je že umrl lakote, več drugih pa umira.

V Irkutsku prebivalstvo strada. Mestna uprava ne more pomoči prebivalstvu, ker je odstavljen zaradi nekega shoda ves magistrat.

Začetkom marca se je vršil v Lvovu štiri dni tajen shod poljske so-c. de-mokracije iz Ruske Poljske in iz Galicije. Sklenili so, da vprižore na Ruskem Poljskem stavko poljedelskih delavcev, ki naj ji sledi splošna oborožena vstaja.

Rumunski ministrski svet je sklenil, da morajo zapustiti Rumunijo tekom 24 ur oni mornarji, ki so pobegnili svoj čas s »Potem-kina« v Rumunijo.

NOV BOLGARSKO-TURŠKI SPOR.

Dne 10. t. m. se je vršil ob turško-bolgar-ski meji zopet dogodek, ki osvetljuje v jako čudni luči razmerje med obema državama. Trije turški vojaki so prestopili na bolgarska tla, a bolgarska straža jih je ustrelila.

UMOR REDVAN PAŠE.

Turška policija sodi, da je odkrila veliko zaroto. Rešid bej in Šamil paša sta namera-vala pomoriti tudi one dostojanstvenike, ki so delali na zadušenje upora Kurdiv. Policija je zaprla v Carigradu veliko sumljivih Kurdiv.

COURRIERSKE ŽRTVE.

Priobčili so uradno listo o žrtvah požara v jami v courrierskih rudnikih. Število žrtvev znaša natančno 1100 mož. Na dan so spravili do zdaj 309 mrličev, 791 jih pa še trohni v jami.

KITAJSKA »DRUŽBA VELIKEGA NOŽA«.

Pekinske oblasti so dobila poročila o ne-mirih na južnem Honanu in zahodnem San-tunu. Oblasti sodijo, da so na delu člani, ki so se udeležili že velikih bokserskih ustaj. Navidezno je naperjeno gibanje proti katoli-čanom in novim šolam, v resnici pa namera-vajo v »Družbi velikega noža« združiti člani, ki jih je kakih 1200, samo ropati. Pred ropar-skimi tolpmi nosijo zastave z napisi: »Proč z mandžursko dinastijo.« Po mestih popravljajo staro zidovje. »Družba velikega noža« deluje v bližini Hantav Pekinske železnice. Potniki, ki se vozijo po tej progi, pripovedujejo, da so čuli streljanje. Proti »Družbi velikega noža« so poslali vojske.

AVSTRIJA NE POJDE NA BALKAN?

Rim. Italijanska vlada službeno izjavlja, da je z Dunaja dobila izjavo, da Avstrija ne misli na okupacijo balkanskih dežel.

TURŠKE ZAHTEVE V EGIPTU.

Egipt pripada Turčiji, dasi so pravi vla-darji v Egiptu Angleži. A zdaj namerava Turčija pokazati, da je ona pravi gospodar v Egiptu. Turški sultan ima v Egiptu svojega nadkomisarja, Egipt pa vlada pravzaprav po imenu kedive, ki ga nadzorujejo veleoblasti, predvsem pa Angleška. Sultanov nadkomisar je stavil na kediva važne in nepričakovane zahteve. Turčija hoče dobiti pravico, da za-sede, kadar hoče, kako točko na Sinajskem polotoku, ne da bi izposlovala dovoljenja egipčanske vlade. Turčija tudi zahteva, naj bi bila severna turška meja na Sinaju črta med Akabo in Suezem in namerava zgraditi železnico v navedena mesta in pa v El-Arisch, ki leži na zahodnem bregu Sueškega prekopa.

Vezuv pojenjuje bljuvati.

Profesor Matteuci, ravnatelj vezuvske opazovalnice je brzojavil včeraj: Ponoči in danes dopoldne zdato pojenjuje ognjenikovo bljuvanje. Električni pojavi so prenehali. Pe-ščno deževanje je slabše. Vulkan se po-miri v dveh do treh dneh.

Včeraj je tudi izginil prašnati oblak, ki je zakrival ognjenik. Iz Napolja so videli Vezuv. V Torre Annunziata so že pričeli delati po delavnicah. Begunci se po-mirjujejo in se vračajo na svoj dom. V Otta-jami so rešili iz razvalin neko malo deklico, ki še živi, medtem ko so našli mrtvega nje-nega očeta. V San Giuseppe so rešili izpod razvalin dvanaest oseb, kjer so bile žive pokopane pet dni. V Barzu so zaprli cerkev sv. Dominika, da jo popravijo. Oblasti so razdeljevale podpore. V San Gio-vannu je bila noč mirna, pepelnati dež je prenehal. Lepo vreme je pomirilo prebival-stvo. V San Anastasii je prebilo prebivalstvo nič na prostem, ker se je bilo po-tresov. Norišnico so izpraznili. Zjutraj je pričel v San Anastasii zopet padati pepelnati dež, ki je prenehal ponoči.

V Napolju je padal pepelnati dež do včeraj zjutraj ob 5., na kar je prenehal Obrežje je 20 cm visoko pokrito s pepelom. Ob 5. zjutraj je pihal lahak sever, ki je nesel pepel proti Pompeju.

Italijanski kralj je večkrat pohvalil po-gumne vojske in uradnike, ki ne glede na nevarnost izvršujejo svojo dolžnost. V Otto-janu so pa očitali vojakom in ognjegascem, da so prepočasno izvrševali rešilna dela. V Ottojani in Sonninu morajo podreti več hiš. Predvčerajšnjim so potegnili izpod razvalin 17 mrličev. Min. predsednik Sonnino je ne-voljen na deželne in občinske avtonomne oblasti, ki so popolnoma izgubile glavo.

Poštna stavka v Parizu.

Pariz, 13. aprila.

Zanimivo stavko ima sedaj Pariz. Začeli so stavkati poštni uslužbenci. Izprva so stav-kali samo pismonoši v oddelku za tiskovine, pridružili pa so se jim še pismonoši pisemske-ga oddelka, sodelujejo pri stavki že dečki za brzojavke, ter se v kratkem pridružijo tudi še uradniki ambulančne službe in uradniki pri blagajnah. Tako bo imel Pariz v kratkem splošno poštno stavko. Le brzo-javni uradniki in uslužbenci nimajo posebnega veselja do štrajka. Izjavljajo pa, da stopijo v štrajk, ako bodo štrajkujoči apelirali na njih solidarnost, akoravno bo to težak udarec za deželo. Poštno ravnateljstvo je v velikih škripih. Že včeraj je ponudilo roko v spravo, češ, da ne bo izdalo nikakih strogih odredb zoper stavkujoče, ako se ti zjutraj vrnejo na delo. Ti pa so odgovorili, da se to ne zgodi prej, predno niso izpolnjene vse njihove za-hteve. Poštno ravnateljstvo se je potem ho-telo pomagati z vojniki, a to se je popolnoma ponesrečilo. V skladiščih se kupičijo neraz-delejene poštnice pošiljate. Cele množice voja-štva so sicer ravnateljstvu na razpolago, a vojaštvo je brez moči naprav ogromnim kup-om blaga. Tudi pri raznašanju vojaštvo ne-more sodelovati. Poštni uradi nudijo čudno lice. Pred vsakimi vrati stoji po dveje voja-skih straž z nasajenimi bajonetmi, v prostorih pa so celi oddelki vojakov in policajev. Člo-vek misli, da je revolucija ali da sovrážnik oblega Pariz. Poštno ravnateljstvo sedaj iz-javlja, da je za trdno sklenilo, odpustiti vse uradnike, ki danes do 9. ure zjutraj ne pridejo v službo. Upanje je, da se stavka še danes konča.

Pariz, 13. aprila. Vojaki raznašajo po mestu liste in tiskovine, ker stavka še vedno traja. Vsled stavke raznašalec časopisov je vlada dobila na razpolago 400 pešcev, ki ne-navadno službo opravljajo zelo spretno. Vkljub temu, da se je pridružilo stavki veliko število mladih dečkov za brzojavke in 200 podpismonoš, vendar upa ravnateljstvo, da stavka ne postane nevarna. Poštne urade še vedno straži vojaštvo in policija. Stavka po-stiljonov se ni razširila. Sedaj je dobilo ravnateljstvo poleg 400 pešcev na razpolago še 250 podčastnikov. Poleg tega je imenovanih 300 novih pismonoš. Prošenj za sprejem pa je bilo vloženih nad 10.000. Delavski minister je odredil danes zjutraj, naj se odpuste iz službe 300 stavkujočih poduradnikov in jih nadomesti z novimi. Minister za javne na-prave je prišel sam v poštni urad in je izrazil priznanje pismonošem, ki so ostali zvesti svoji dolžnosti.

Štajerske novice.

Š Umrl je v Gradcu upokojeni polkov-nik Van Aken, ki se je udeležil tudi bosens-ke okupacije.

Š Težko je obolel vč. g. Ivan Simo-nič, jubilejni mašnik in župnik pri Št. Janžu na Dravskem polju. Previden je bil s sv. za-kramenti za umirajoče.

Š Z narodnim kolekom je sklenila frankovati posojilnica v Kozjem na predlog g. dr. Janka o viča vsa svoja pisma. Vredno po-snevanja!

Š Prve lastavice so videli v Mariboru 11. t. m.

Š S sinom v Muro. Včeraj se je hotela v Gradcu vreči v Muro 50letna hišnica Ma-rija Feschl s svojim 10letnim sinom Ferdi-nandom; a so samoumor preprečili mimo-idoči, Stražnik je peljal žensko na njen dom, kjer jo je izročil njeni 30 let stari hčeri. Vzrok poizkušene samoumora je bil ta, ker se je ženska nekoliko sprla s svojim starejšim sinom.

Š Narodni svet za Spodnje Štajer-sko nameravajo ustanoviti štajerski Slovenci.

Š Velik gozdni požar je izbruhnil v Niederdorfu, občina Sv. Štefan na Ljubnem, Zgornje Štajersko. Ker so se bali, da se po-žar razširi, so pozvali na pomoč sosedne po-žarne brambe.

Š Dobrna pri Celju. Vodja dobrnskih hajlovcev in Bismarkovcev »nemški Auer«, je na veliko žalost vedno željnega dobrnskega nemčurstva dne 3. aprila zapustil Dobrno. — Podpisi, ki so se za Auerja pobirali, torej niso pomagali nič.

Š Ormož ob Dravi. Čitalnice občni zbor izvolil si je za tekoče društveno leto sledeči odbor: Predsednik g. dr. Ivan Geršak; predsednika namestnik g. dr. Ivan Omulec; blagajnik č. g. Jan Kubinek; tajnik g. Anton Porekar; gospodar in knjižničar g. Ivan Ri-chter; odbornika g. Fran Gomzi in g. Josip Rajšper.

Š V Frankovcih pri Ormožu je umrl po zelo kratki bolezni na vnetju pljuč nade-polni veleposestnik Martin Munda v 40. letu svoje starosti. Pokojnik je bil edini brat preč. g. župnika Janka Munda pri Sv. Joštu na Kozjaku. Vrl narodnjak je zapustil pridno ženo in troje majhnih otrok, ki žalujejo za njim. Žalujejo še za njim brat, dve sestri, so-rodniki, uboži in vso zavedno ljudstvo na okrog. Bog daj, da bi blagemu pokojniku bila lahka slovenska zemlja. N. v m. p.!

Iz slovanskega sveta.

Sibirske narodne pesmi bodo zani-miva novost za ljubitelje glasbe. Ruska vlada je poslala več glasbenikov v Sibirijo, ki jih nabirajo.

sl Slovanska naselbina v Avstraliji. G. Glauder, kovač iz Nove Bistrice pri Olo-mucu s 15 izseljenci se je te dni podal na pot v zahodno Avstralijo, kjer bode ustanovil pri reki Warren ne daleč od Port Augusta češko naselbino na velikem ozemlju, ki ga je tamošnja vlada podelila le-tem izseljencem.

Podelitev tega ozemlja je izseljencem izposlo-val avstralski Čeh I. V. Ulrich v Fremantli.

sl Pravoslavna velika noč pada letos na 15. t. m. (po ruskem štetju 2. aprila). Ve-liko soboto imajo skupno obhajilo, na veliko nedeljo (Pascha Christova) o polnoči praznu-jejo vstajenje (Svetloje Christovo Voskresenje). Po maši in obhodu se blagoslove kolači (ku-lič), sir (pascha) in rdeči piruhi.

sl Obravnava proti prof. Marsaryku, ki je dejal, da so vsi kateheti denuncijantje, je določena na 18. t. m.

sl Policaji dobe oklope. Iz Peterburga po-ročajo, da dobe po najnovejši naredbi tamoš-nji policaji oklope, ki naj bi jih varovali pred atentati. Vsak tak oklop stane 200 rubljev.

sl Rusko gledališko osobje je brzojavno odpovedalo zagrebškemu gledališču svoje go-stovanje, ker odpotuje na Francosko.

sl Umrl je v zapadni Rusiji Feodor Ni-kolajevič, ruski državni svetnik, rodом Bolgar. Bil je eden izmed onih starejših Bolgarov, ki delajo neumorno za zedinjenje južnih Slova-nov. Vdeležil se je krimske vojske in služ-boval v ruski službi nad 59 let.

sl Pravila srbske narodne knjižnice potrjena. Ministrstvo notranjih poslov je po-trdilo pravila »Srbske narodne knjižnice« v Somboru. Namen knjižnice je, preprečiti v narodu prekomerno življenje pijače in širiti kulturo tudi med najnižjimi sloji. Knjižnico je ustanovil lansko leto aprila meseca St. Ve-nin, takrat učiteljski pripravnik v IV. letu.

sl Maloruski izseljenci na otok Cipr. Dozdaj so se na otok Cipr pri mali Aziji iz-seljevali židje, da bi bili bližje svoji domo-vini, Palestini. Od zdaj se bodo začeli tja iz-seljevati tudi Malorusi (Ukrajinci) iz Rusije. Mnogo izseljencev iz Ukrajine se je v zad-njih letih naselilo pri reki Amuru ali pa na Kavkazu. A v amurski okraj sedaj nočejo, ker so veliko slišali o Japoncih in nočejo biti nji-hovi sosedje; na Kavkazu so pa vedno revo-lucije. Radi tega se je v Poltavščini ustano-vilo delniško društvo bogatinov, ki kupujejo na Cipru ozemlja in bode tam naselili ukra-jinske izseljence.

Dnevne novice.

+ **Shod »Slovenske Ljudske Stranke«**, na katerem bodo govorili deželnozborski poslanci, bo 29. t. m., drugo nedeljo po Veliki noči, ob pol 10. uri dopoldne.

+ **Shodi na belo nedeljo!** Liberalci so začeli zdaj veliko gonjo z lažmi in obrekovanjem. Ker vedo, da je razširjenje volilne pravice njihova smrt, zato se do zadnjega upirajo in rabijo vsa sredstva, da bi se ohranili pri življenju. Sklenili so tudi shode prirediti po deželi. Če pomislimo, da se niso sramovali, javno lagati se na shodu v Ljubljani, če pomislimo, da v »Narodu« dan na dan podajajo nove neresnice, si lahko mislimo, kako ostudno bo klevetala in lagala ta banda na shodih po deželi. Povsod, kjer pride liberalci kak shod, naj pridejo naši zraven, da sproti zavračajo liberalne laži! A to ne zadostuje. Takoj po Veliki noči na belo nedeljo se naj po celi deželi prirede shodi! Na teh shodih se naj zlasti kmečkemu ljudstvu pojasni: 1. Da liberalci nasprotujejo splošni in enaki volilni pravici za državni zbor, po kateri bi prišlo do veljave v prvi vrsti kmečko ljudstvo, potem mali obrtnik in delavec. 2. Pojasnijo naj dogodke v kranjskem deželnem zboru. Liberalci so obstruirali proti ljudstvu. Gre se za večino slovenskega kmečkega ljudstva v deželnem zboru. Od deset novih poslancev splošne kurije bi bilo gotovo devet kmečkih, to se pravi: Kmetje bi imeli namestu 16 poslancev — 25, torej izmed 46 poslancev — gotovo večino. Liberalci pa te ljudske večine nečejo pripustiti, ker hočejo še dalje z graščaki imeti vso oblast v rokah. Liberalni advokati, uradniki in razni nemški baroni hočejo za večne čase gospodariti kranjski deželi. Zato so obstruirali, ne proti vladi, kateri se bodo ob prvi priliki vrgli pred noge, ampak obstruirali so proti kmetu, proti slovenskemu ljudstvu. Za zdaj se jim je posrečilo, zavleči volilno reformo, a ne bo se jim več posrečilo, če kmetje sami pokažejo svojo voljo in moč, tako da se jih ohola liberalna gospoda prestraši. 3. Pridružitve industrialnih krajev k mestom bi bila na korist obrtnikom. Zdaj po mestih velja edinole uradnik. Če bi se pridružili industrialni kraji, bi obrtniki prišli bolj do veljave, tega pa liberalci nečejo, ker hočejo obrtnika popolnoma potlačiti in za vedno ohraniti mestne mandate uradnikom. To je bil vzrok, da so s tako besnostjo obstruirali proti povečanju obrtniških glasov v mestni kuriji; saj dobro vedo, da je liberalni stranki popolnoma odklenalo, ako pridejo do veljave delavni stanovi naše dežele. 4. Zato je treba, da se ti stanovi, proti katerih pravica gre v boj s tako strastjo vsa liberalna banda, trdno organizirajo v kmečkih in obrtnih zvezah ter politično nastopijo in neumorno delajo z vsemi silami, da neha oblast te protiljudske stranke. 5. Popiše se naj vsa lažnivost, propalost in nepoštenost liberalne stranke, ki se kaže zlasti v njenem nesramnem časopisu. (»Svobodna šola«, razporeka, agitacija za odpad od vere, borba proti ljudskim gospodarskim društvom, neprestano obrekovanje, nenravno slovstvo, oderuštvo itd.). 6. Slednjič se naj povabijo zborovavci na shod Slovenske Ljudske Stranke v Ljubljani dne 29. t. m., ob pol 10. uri dopoldne, kjer bodo govorili deželni poslanci. Če ni mogoče sklicati velikega shoda, zadostuje tudi manjši sestanek. Glavna stvar je, da se izve do zadnje koče v naši domovini, kakšni sovražniki našega ljudstva so liberalci, s kakšnimi sredstvi delajo in kako nujno potrebno je, da se ta banda, ki ni za drugega, nego le za škodo celi deželi, enkrat postavi pred prag deželne zbornice na cesto. Drugo nedeljo potem pa vsi v Ljubljano!

„Žrtve klerikalnega izdajstva!“ To je zdaj bojni klic liberalne stranke. Prej je dr. Šusteršič »izdal« samo Korošce, zdaj pa izvemo, da je »izdal« tudi Štajerce. Kmalu bomo slišali, da je »izdal« Goričane, Trst, Istro in Dalmacijo. Če pripomnimo, da je »izdal« tudi Makedonijo in Črnogoro, potem bo menda mera črnih »klerikalnih izdajstev« polna. »Iz najzanesljivejšega vira« ve »Narod« vse to, a žal nam tega vira ne čerazkriti, da bi se mi mogli zajemati iz njega. Zanimivo je pa to, da »Narod« niti najmanj ne napada nemške ljudske stranke. Saj so vendar Nemci pritiskali na vlado, da dobe na Štajerskem in Koroškem več mandatorov. Dr. Šusteršič niti ni bil v odboru, ki se je pogajal z vlado zaradi štajerskih in koroških mandatov. Ravno tako bi mi lahko trdili, da je dr. Tavčar izdal Štajerce in Korošce, pa prepustimo take budalosti glasilu narodno-napredne stranke, ki drugega ne zna pisati, kakor le bedarije.

Liberalci na Notranjskem. »Notranjec« napoveduje: »Iz tega spoznanja izhaja tudi vesela vest, ki ji želimo uresničjenja: Čujemo, da se namerava ustanovitev krepkih samostojnih okrajnih političnih kmetijskih organizacij na Notranjskem«. — Torej isti liberalci, ki so v dež. zboru obstruirali proti kmečkemu stanu, pa se doma na Notranjskem kmetu lažejo, da delajo zanj. Božič je tolkel na veliki boben, da bi preupil kmečke zahteve, postojnski Arko, ki piše v »Notranjca«, je ragljal kakor otroci na veliki petek, da bi spravil kmečki stan ob njegove naravne pravice. Povsod, kjer se na Notranjskem pokažejo liberalci med ljudstvom, vrzite jim to v obraz in jih označite kot tatove ljudskih pravic in zaveznike najhujših sovražnikov našega ljudstva. Bomo videli, koliko časa bo potem še trpelo to hinavstvo!

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke bo imel 18. t. m. sejo. Na dnevnem redu je tudi razgovor o kompromisnih pogajanjih z vlado.

+ **Liberalna politična morala.** Liberalna stranka z vsakim dnem bolj kaže, da živi le od laži. Z zadnjimi dogodki pa je pokazala, da je vsa banda enaka. Ker se s politično močjo ne more povzdigniti, zaletela se je k političnim lažem, meneč, da jo bodo dvignile kvišku. Pred vsakim poštenim človekom pa bo ostala le razkrinkana in vsak, ki svoj narod res ljubi, bo razsprevidel, da z ljudmi, ki iz osebnih sovraštvev in lastne sebičnosti posegajo po takih sredstvih, ni pričakovati za narod uspešnega dela. Svojo politično moralo so pokazali posebno na zadnjem shodu v »Mestnem domu«. Vse je preklinjevalo zvezo z Nemci, pri tem pa zavedni narodno-napredni volilci niso videli, da stoji stvaritelj nemško-slovenske zveze pred njimi. Niti z eno besedo niso poklicali na odgovor tistih svojih voditeljev, ki so z nešteti izdajskimi fakti onečastili svoje slovensko ime. O ne! Ti ljudje so metali volilcem pesek v oči in niti ne čutijo, da leti iz uredništva »Slovenskega Naroda« kamenje v njihove oči, ko piše »Narod« o nas, da mi nosimo na čelu pečat narodnega izdajstva in efijalstva in da bo pošten Slovenec v bodoče v naprej pljunil pred takimi brezstidnimi kreturami. To pišejo ljudje, ki so še v nemški zvezi in katerih podpisov na pogodbi z Nemci, katere se svojim volilcem niti ne upajo pokazati. »Narodovi« uradniki morajo imeti svoje somišljenike res za — tepce. Razumemo želje liberalcev, da bi se mi z zvezo z Nemci tako omazali, kakor so se oni, a prapor Slovenske Ljudske Stranke ostane čist in ne bo visel nikdar na Dežmanovih grabljah, kamor sta Hribar in Tavčar skupno obesila zastavo narodno-napredne stranke! Mi nismo politični berači, kakor liberalci, nam so sveta naša načela, na katerih stališču stojimo nepremično. Vsak dostojen človek mora torej obsojati sedanje lažljivo vpitje liberalcev, ki so kar zbeželi, ko Schwegel enkrat dr. Tavčarja ni več ščegetal pod brado. Kakršni so sami, tako sodijo o drugih!

»Brzobjavne čestitke«, »magistrat« in »Slavija«. Kolkja, ki redkokdaj znese kako jajce, tem bolj kokadajsa, kadar kaj zleže. Tako tudi liberalna stranka. Zaradi neumne muzike, ki jo je uprizorila liberalna banda, »Narod« še zdaj prinaša brzobjavne čestitke. Ker so se nam zdele sumljive, smo se informirali, odkod izhajajo, in smo dognali, da izvirajo večinoma od liberalnih učiteljev in od zastopnikov banke »Slavije«. Saj drugih liberalcev je že prav malo na deželi. To je lepo priporočilo za banko »Slavijo«, in ne vemo, kako bo s tem zadovoljno centralno vodstvo zavarovalnice. V Ljubljani so tvorili liberalno štafeto uradniki »Slavije« in mestnega magistrata. Ali misli glavni agent banke »Slavije« za Kranjsko obstruirati tudi proti grofu Harrachu v banki »Slaviji«, ne vemo, kakor tudi ne, ali misli ljubljanski župan v disciplinarno preiskavo dejati one uradnike, ki so svoje uradne ure imeli na deželnozborski galeriji in trobili z obstrukcijo. Tako so delali tudi v Trstu magistratni uradniki štafeto za liberalno stranko, in zato je posegla vlada vmes in jih učila, da morajo biti nepristranski. Ravno tisti slučaj je tudi v Ljubljani, in če se dvigne akcija za podržavljenje mestne policije, bo tudi podoba magistratnih uradnikov s piščalkami na galeriji, kličeči: »Doli s Schwarzem!« služila kot ilustracija sedanjih razmer. Banka »Slavija« pa išče in tudi najde mnogo zaslужka med kmečkim ljudstvom. A njeni uradniki demonstrirajo za to, da se na nečuden način prikrajša kmečko zastopstvo v deželnem zboru. To si bodo kmetje dobro zapomnili in povedali v obraz zastopnikom

banke »Slavije«, kadar pridejo k njim in se jim bodo sladkali, da jih zavarujejo. Ljudstvo ima svojo »Vzajemno zavarovalnico«! Svoji k svojim! Liberalni muzikantje naj sami sebi muzicirajo! Za kranjska ušesa je njihova godba pregrda!

Nekaj popravkov je »Obrambno društvo« poslalo »Narodu«, odkar je dr. Tavčar odločil odgovorno uredništvo. Prej je ta nesramni list lagal, kakor je hotel, zdaj pa mu je tako zaprlo sapo, da kar gaga. Poštenemu listu se ni treba bati popravkov. Še celo želi si jih, ker je vendar v njegovem interesu, da poroča resnico. »Narod« se pa nasproti togoti kakor pes, ki mu kost iztrgaš, in namestu da bi obljubil, da bo odslej bolj pošten, pravi:

Spremenili bomo sicer način in obliko našega boja, v pisavi in izražanju bomo postali previdnejši, toda o tem naj bodo naši nasprotniki zagotavljeni, da bodo naše strele in pušice še bolj otrovane in strupene, kakor so bile dosedaj, in da bodo zadele v živo meso in skeleto bolj nego kdaj prej. Marsikateri božji namestnik in klerikalni podrepnik, ki smo ga dosedaj puščali v miru, da se je zibal v varnosti, bo moral bridko občutiti pezo naše pesti in ostrnost našega orožja. Pardon ne poznamo več!

To so torej pravi revolver - žurnalisti. — Kaj jim je zato, če drugim čast kradejo? Sami je itak nimajo. Vsak pa stori dobro in zaslužno delo, če pošlje listu — bodisi katerikoli — popravek, če se je list zlagal.

Vipavska železnica. Da je pri nas zanimanje za podaljšanje vipavske železnice res živo, smo opazili že na cvetno nedeljo, ko se je zbralo na shodu okoli 500 mož, kar je »Slovenec« že v torek sporočil. Danes smo v tej zadevi storili že korak naprej; v sredo so se sešli v Vipavi načelniki posameznih občin in se zavezali vzeti toliko glavninskih delnic, da je že pokrita vsota 50.000 K, ki jo morajo prispevati občine in interesentje. Vipava se je zavezala vzeti 21 delnic, Šent Vid 20, Vrhpolje, Slap in Podraga po 5 delnic, ostale občine pa po eno ali dve. Če pomislimo slabo gospodarsko stanje posameznih občin, smemo biti s tem uspehom zadovoljni. Seveda prevzemati največje breme vipavske hranilnice in posojilnice in pa slapenska posojilnica, ki ste sami podpisali delnic vsaka za 10.000 K. — Zvedeli smo tudi, da se v sredo po Veliki noči že vrši politični obhod na licu mesta. Vse pa, kar se je dosedaj storilo za omenjeno podaljšanje, se je storilo v nadi, da se v doglednem času podaljša železnica do kake glavne proge, da bo nam mogoča najkrajša zveza s Trstom in z južno železnico.

+ **Velika nesramnost** je, pravi »Narod« ako kdo brani svojo čast proti podlim napadom »Narodove« klike. Sedaj pred občinskimi volitvami je uzel na muho g. Kregarja, ki mu že dolgo leži v izprijenem želodcu. Mej drugim se je »Narod« lagal, da je g. Kregar med zadnjo sejo dež. zbora g. deželnemu glavarju »denunciral« več oseb, ki so žvižgale na galeriji. G. Kregar je »Narodu« poslal popravek, da ni nikogar denunciral, in z g. dež. glavarjem letos niti ustno niti pismeno občeval. »Narod« je v četrtek objavil popravek, obenem pa dostavil, da je gospod dež. glavar sam se izrazil o g. Kregarju v gori navedenem smislu. »Narod« je toli nesramen, da za svojo laž navaja kot pričo celo g. dež. glavarja. V rokah imamo pismo g. dež. glavarja, ki odločno trdi, da z nikomur ni govoril o g. Kregarju in mu sploh ni bilo znano, ali je bil isti dan g. Kregar na galeriji dež. zbornice. »Narod« se je torej zopet nesramno lagal. Radovedni smo, kako se bo izmotal iz te zadrege.

+ **Umrl** je včeraj v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji g. Valentin Oblak, mnogoletni trgovec in posestnik v Novem mestu, star 78 let. Njegov starejši sin gosp. Val. Oblak je stotnik pri 30. lovskem bataljonu v Bradyju v Galiciji, mlajši sin Alfonz je umrl pred tremi leti. Pokojnik je bil do zadnjega trenutka delaven mož in trgovec ter obče spoštovan in priljubljen. Naj v miru počiva!

— **Košutov telesni pandur s Hrvaškega** Fran Supilo je bil te dni v Budimpešti, med tem, ko so v Zagrebu neusmiljeno konfiscirali hrvaške liste. Supilo je v Budimpešti delal globoke poklone »viteškemu mažarskemu narodu«, kakor je Mažare nazval v svoji brzobjavki na Košuta. Reški »Novi List« poroča o tem najnovejšem romanju g. Supila: »Na poziv ministra pravde Geze Polonyi bio je večeras vaš urednik g. Frano Supilo na večeri u Saškörü. Tude ga je Geza Polonyi predstavio članovima uz burne ovacije. Na to je držao govor bivši predsednik zastupničke kuće

Julije Justh o magjarsko-hrvatskom sporazumu, te je rekao, da se je on osobno osvjedočio o nezdravim odnosajima u Hrvatskoj, te je čitav magjarski narod s veseljem gledao u ovo teško vrijeme, da su neodvisni elementi u Hrvatskoj stajali na strani magjarskoga naroda. Uz burno odobravanje reče Justh: »To Magjari ne će nikada zaboraviti.« Onda nazdravi Supilu, kao jednome, koji se je za to mnogo zauzimao i želi, da svane čas slobode u Hrvatskoj kao u Ugarskoj. Na to se diglo burno odobravanje, koje nije moglo da se utiša. Supilo se zahvalio hrvatskim govorom, a završio je sa nekoliko magjarskih izreka naglašujući potrebu zajedničke obrane Magjara i Hrvata protiv bečkoga upliva i pangermanizma. To je bilo pozdravljeno silnim i velikim odobravanjem. Magjari su vikali: »Živio! Na zdar! Radovedni smo, kaj imajo Hrvatje od tega, ako Supilo v Budimpešti banketira. Po takih banketiranjih utegne slediti hrvaško banketiranje. Ali pa morda g. Supilo hoče postati minister za Hrvaško ali vsaj reški guverner. Ali kaže že toliko njegova zlata ura?

— **Učiteljsko tiskovno društvo** se je ustanovilo dne 11. t. m. v Ljubljani na deleže po 100 kron. Člani smejo biti učiteljska društva in samostojni učitelji in učiteljice. Prvi dan je bilo podpisanih 280 deležev a 100 K. V upravni svet so bili izvoljeni gg.: Ivan Bernot, Fran Črnagoj, Luka Jelenc, Fr. Ks. Trošt in Karel Wider; v nadzorstvo pa: Jakob Dimnik, Jakob Pretnar, Vendelin Sadar, Fran Škulj in Janko Žirovnik. Za namestnika v upravnem svetu sta bila izbrana gg.: Anton Likozarin in Anton Smrdelj.

— **Novomeske novice.** Že tri dni je v novomeški okolici nenavadna vročina, kakor po leti. Opoldne je včeraj kazal toplomer v senci 25°. Šele proti večeru so se pojavili oblaki, ki prinese dež. — Kakor se čuje, so truplo Lesjaka iz Gotne vasi izkopali, ker ljudstvo govori, da je bil Lesjak ubit. Čudno je res, da bi se mogel smrtno raniti, ko je padel čez škarp. Sodna preiskava bo dognala, kaj je istina. — Znano in že večkrat kaznovano tatovo Marijo Kobelj iz Kartaljevega je te dni aretoval novomaški nadstražnik zaradi novih tatvin. — Na grozen način umorjeni Kacin je zapustil ženo in 4 nedorasle otroke v veliki bedi. Gospa pl. Langerjeva in g. Drenik v Bršljinu sta zapuščene doslej podpirala po možnosti, kar bodi vzgled usmiljenim ljudem.

— **Tri gozdne požare** so imeli v bližnji okolici Litije. V sredi meseca je gorelo v gozdu med Lešami in Tirno. Dne 6. t. m. v Mošeniku pri Savi. Dne 7. aprila je pa žena Ivana Zevla, posestnika vulgo Mlakarja snajžila senožeči, nakar je zažgala odpadke, ko jih je nagrabila po travniku. Veter ogenj zanesel v gojzd. Ogenj se je naglo širil, še le po preteku 3 ur so ogenj udušili. Bliznja poslopja so bila v veliki nevarnosti.

— **Pomlad.** Prvo bukovo zelenje smo videli včeraj pri Litiji, ravno tako že cveto breskve in črešnje.

— **Nekaj o Karolu Linhartu.** »Rdeči Prapor« piše: Gospod Karol Linhart, ki se je hotel vsiliti rudarski uniji kot tajnik južnega revirja, je pridobil nekaj delavcev v Trbovljah s svojimi sofističnimi in lažljivimi nastopi ter jih nahujskal proti zaupnikom rudarske unije, češ, da so zakrivali, da ni bil on nastavljen kot tajnik. Unija ga ni sprejela zaradi tega, ker je njegova preteklost preveč umazana. Že 12. avgusta 1904 se ga je v Ljubljani pri strankini konferenci odstavilo iz uredništva »Rdečega prapora« zaradi nekih neredov. Poizvedeli smo pa pri strankinih zaupnikih, da ni zanesljiv. Da je to resnica, kaže zadnji primer. Iz Zabukovce se nam namreč piše, da je dobil tam enkrat 24 K in enkrat 8 K, ki so bile last unije in ni imel nikakršne pravice do nobenega zneska. Linhart je vzel denar, a ga do danes ni odračunal, dasi je že od takrat preteklo par mesecev. Obenem se nam poroča iz Trbovelj, da sedaj tamkaj obrekuje razne zaupnike, preti, da bo izstopil iz stranke in izdal brošuro proti zaupnikom in da hočejo razni zaupniki škodovati delavcem v Trbovljah pri njih gospodarski zadruzi. Mi izjavljamo tukaj, da je to sama laž gosp. Linharta, ki ima sicer dober jeziček, a vse drugo malo velja. Svarimo vse delavce, da ne verujejo človeku, kateri je že doslej grozno škodoval trboveljskim rudarjem. Turn-Töplitz, dne 7. aprila 1906. Odbor rudarske unije.

— **Izpremembe v c. kr. deželni brambi.** Umirovljen je sekčni načelnik v domobranskem ministrstvu generalni major ad honores Frančišek Prawdik. Premješena sta nadporočnik računovodja Chaim Löbel 26. brambovskega pešpolka v Mariboru k 20. brambovskemu polku v Stanislav, k 26. brambovskemu pešpolku v Mariboru je pa pridejen poročnik računovodja Avguštin pl. Braunitzer.

— **Črevlji se podraže.** Dunajski črevljari so obvestili svoje odjemalce, da podraže cene črevljev in poprav. To pa zato, ker morajo plačevati delavcem večje plače. Cene se zvišajo kakovosti in načinu dela primerno od 20 do 40 %.

— **Shod Sod. SS. Cordis Jesu** za novomeško dekanijo bo velikonočni torek v Šmihelu dopoldne. Tvarina bo ista kakor na shodu dekanov.

— 370 kron ukradenih pri belem dnevu je bilo posestniku Poznajivsku v Zagorju ob Savi. Pa ne da bi bili soc. demokrati začeli kar med seboj deliti!

— **Obilni lov sardel.** Iz Rovinja poročajo, da so tamošnji ribarji v petek in v soboto polovili 75.000 sardel, katere so večinoma odposlane v istrsko tovarno konserv v Savudriju (Salvatore).

— **Prvo kranjsko tovarno** z ameriškimi stroji za izdelovanje lanenega olja in tropin (preč) je otvoril Blaž Zabret v Britofu v Kranju. Več v inseratu.

— **Slovenska dijaška zveza** priredi dne 16. aprila v Šmihelu pri Št. Petru na Notranjskem predavanje. Predaval bode zvezin podpredsednik Dav. Gorjanec o točki Sv. Cirila in Metoda, apostola Slovanov.

— **Pokopali** so v Starem trgu pri Ložu umrlo učiteljevo soprogo gospo Marijo Wigele roj. Vilar.

— **Umrli** je v Postojni vpokojeni davčni sluga g. Anton Smerdu, star 72 let.

— **Javni vinski semenj, spojen z vinsko pokušnjo v Postojnski jami.** V Postojni se priredi letošnji spomladni vinski semenj, spojen z javno vinsko pokušnjo, v Postojnski jami, in sicer v nedeljo, dne 6. maja. Semenj se prične popoldne. Na semnjišču, t. j. v veliki plesni dvorani, bo ves čas svirala godba, morda nastopijo tudi pevski zbori. Vstopnina bo gotovo nizka.

— **Požiganje močvirja.** Sedaj se prav marljivo požiga močvirje; gost dim se vali po požigajoči zemlji, zvečer pa se vidijo liki kresovi ognji na meljorajoči zemlji. Opozarjamo pa s tem prebivalce na močvirju, da je požiganje močvirja postavno le do 15. junija dovoljeno.

— **Opozarjamo**, da se še vedno lahko naroči na tekoči letnik izvršnega lista „Dom in Sveta“, ter pripominjamo, da dobi vsak nov naročnik nagrado.

Ljubljanske novice.

Iz Zanimiv večer v »Slovenski krščansko-socialni zvezi« bo zopet prihodnji tork. Fotograf g. Rožun bo zopet priredil projekcijski večer o lepi naši domovini. S pomočjo skioptikona bo predložil krasote postojnske jame, nove železniške proge, kamniških planin in še nekaj drugih zanimivih slik. Začetek ob tričetrt na 8. uro zvečer. Vstop je dovoljen samo članom in članicam in sicer brezplačno. K tej zanimivi predstavi vabimo posebno tudi vse velečlenne društvene podporne. — Odbor.

Iz **Poziv uredništvu »Slov. Naroda«.** Naš poročevalec je stavil 40 kron, da pisava na oklicu vodnatih kandidator ni dr. Lampe-tova. »Narod« se laže naprej. Zato nas pooblašča naš poročevalec izjaviti, da stavi z uredništvom »Slov. Naroda« 1000 kron, da ona pisava ni dr. Lampe-tova, in sicer stavi 500 K za mestne reveže, in 500 K za »Družbo sv. Cirila in Metoda.« »Narod« ima sedaj najlepšo priliko dokazati, da ni brljav, ako bo pa na to molčal, bo pa ljubljansko občinstvo vedelo, da se je zopet enkrat grdo zlagal.

Iz **Na velikonočno nedeljo** bo ob 10. v stolnici pontifikalna sv. maša. Po končani sveti maši bode podelil premlitostni gospod knezoškof papežev blagoslov. — Popoldne ob 3. pojde iz stolnice potresna procesija na trg pred uršulinsko cerkev po sledečem sporedu: 1. Rdečo bandero vstajenja, za njim možki; 2. Franciskani, duhovščina, premlitostni z Najsvetejšim. 3. Ženstvo. Po končanih molitvah se procesija vrne v istem redu v stolnico, kjer se podeli blagoslov.

Iz **Stavka mizarskih pomočnikov** se, kakor čujemo, prične v torek.

Iz **Ljubljanske cerkvene in javne** ure so nekaj časa sem v zelo zanemarjenem stanu. Bilo bi pač na mestu, da se v tem oziru že enkrat napravi red!

Iz **Restavracija v Kolizeju.** Kakor čujemo, namerava g. De g e n g h i napraviti v Kolizeju večjo restavracijo.

Iz **Slovenski gledališki umetniki v** Belgradu. Kakor se čuje, prirede člani ljubljanskega gledališča te gledališke počitnice izlet v Belgrad, kjer uprizore 2—3 predstave.

Iz **Cvetoče črešnje** smo danes videli v Ljubljani.

Iz **Občni zbor št. peterske ženske in moške podružnice sv. Cirila in Metoda** vrši se v sredo 25. t. m. ob osmi uri zvečer v gostilniških prostorih gospe Černetove na sv. Petra cesti (pri Jerneju) po običajnem sporedu. P. n. članice in člani se uljudno pozivljajo, da se ga izvole udeležiti v mnogobrojnem številu. — Nečlani lahko neposredno pred zborovanjem prijavijo svoj pristop k društvu.

Iz **Prememba posesti.** Schmelzerjevo hišo v Vodmatu je kupil tukajšnji tovarnar g. Adolf Hauptman.

Iz **Nučičeva naslovna knjiga za Ljubljano** je danes izšla.

Iz **Anonimni dar** 50 kron je bil podarjen povodom velikonočnih praznikov Elizabetni otroški bolnici.

Iz **Umrli** je gostilničarka Uršula Jakič.

Iz **Nepredvidna vožnja.** Dne 12. t. m. je nesla pesestnikova hči Marija Žagarjeva iz

liške vasi na glavi v košari v mesto jajca. Za njo se je pripeljal na kolesu delavec Josip Jevc iz Črne vasi, ki je butnil v Žagarjevo tako, da ji je padla košara z glave in je pobilo za 5 K jajce.

Iz **za praznike se je hotela preskrbeti** delavka Uršula Jeretina, ki je ukradla danes zjutraj mesarici g. Zajčevi v Šolskem drevoredu iz stojnice kos mesa. Zajčeva jo je pa še ob pravem času zapazila, jo prišla in oddala policiji.

Iz **Najdeno** je črno nojevo pero, vredno 12 K in se dobi na magistratu.

Iz **Senzačna znamenitost za Ljubljano.** Nedavno smo opozorili občinstvo na gledališče tako imenovanih živih slik, ki ga bode v Ljubljani stalno ustanovil tukajšnji fotograf g. Davorin Rovšek. Vse priprave za otvoritev tega gledališča so sedaj končane ter je otvoritvena predstava določena na soboto dne 21. aprila t. l. V veliki dvorani hotela »Union« imelo bode občinstvo tistega dne priliko, občudovati sijajne gledališke prizore, ki se bodo izvajali s pomočjo najboljšega kinematografa (theatroskopa). Strme bode občinstvo gledalo tam tudi svetne slike, ki se bodo kazale med odmori posameznih točk »elektro kmoskopa«. Te slike kazale se bodo v velikosti 5—6 m v tej velikosti jih dosedaj še sploh ni bilo videti. Natančneje povedali bodo lepaki, ki izidejo prve dni prihodnjega tedna. Opozarjamo na te predstave posebno tudi občinstvo z dežele ter priporočamo, da si vsakdo pravočasno prisrbi vstopnico, ker se je nadejati obilnega obiska. Vstopnice dobivajo se pri g. Davorinu Rovšku in na dan predstave pri blagajni.

Razne stvari.

Najnovejše.

Poročnik španskega kralja bo dne 1. junija.

Poštni manipulantje v Lyonu so sklenili pričeti s štrajkom.

Grofica Montignozzo je padla s kolesa in si zlomila nogo.

Svaka je ustrelil v Parizu slikar Bachmann. Bachmann je bil skregan s svojim svakom. Ko je svak prišel k njemu, da ga prosi oduščanja, mislil je Bachmann, da ga bo svak napadel in je svaka ustrelil.

Otvoritev razstave v Milanu je vsled izbruha Vezuva odložena na 28. t. m.

Sleparji pri maturah. Gališki ces. namestnik je odredil, da morajo privatisti k maturi odslej prinesiti svojo fotografijo, ker so jih doslej često pri maturah zastopali drugi ljudje.

Protiv natakarcam. Okrajno glavarstvo v Gabloncu je krčmarjem strogo prepovedalo v bodoče imeti po krčmah natakarcice.

Profesor bivši rokodelski učenec. Jožef Wright, profesor primerjalnega jezikoslovja na univerzi v Osforderu, je sedaj 51 let star in je začel delati kot rokodelski učenec v starosti 7 let; zaslužil je takrat 65 vinarjev na dan. Bil je že popolnoma odrasčen mož, ko se je začel učiti pisati in brati. Po svoji štedljivosti in marljivosti si je prihranil toliko, da je mogel študirati v Heidelbergu na Nemškem, kjer je tudi postal doktor modroslovja. Sedaj pa je eden izmed najbolj učenih profesorjev na Angleškem.

Mačka palača. Princezinja Viktorija šlezvig-holšteinska ima v Vindzoru palačo, kjer stanuje 26 mačk. Ta palača je dvonadstropna hiša, ki ima v vsakem nadstropju po dve oken. Nadstropja so zvezana medseboj z lestvami. V prvem nadstropju je spalnica, kjer ima vsaka mačka svojo blazino. Kadar je mrz, se segrejejo te blazine s steklenicami, napolnjenimi z mlačno vodo, da bi se mačke ne prehladile. Mačke so najrazličnejših plemen in zelo lepe. Najlepša je chinchilska mačka z imenom Puck, ki ima svojo hišo, kjer vise vse svetinje, s katerimi je bila odlikovana po raznih razstavah.

ŠKANDAL V SOFIJI.

Sofija, 14. aprila. Tu so odkrili nov velik škandal. Člani napradne stranke so kupili po agentih 120.000 pušk po 3 leva in jih potem prodali državi po 30 lev. Pri tem so imeli seveda ogromen dobiček, ki znaša skupno 3 in pol milijona levov. V škandal je zapleten tudi vodja naprednjakov Gešov.

VELIKA VROČINA NA ANGLEŠKEM.

London, 14. sept. Tudi vojaški vaji, katere se je udeležilo 170 vojakov, je na poti iz Lydda v Dover obnemoglo vsled prevelike vročine 30 vojakov. Morali so jih z vozom odpeljati v Dover v bolnico, kjer sta dva umrla.

Telefonska in brzojavna poročila.

OGRSKI MINISTRI PRI CESARJU.

Dunaj, 14. aprila. Danes je prišel Werkerle z novim honvedskim ministrom na Dunaj, da je navzoč ob pol 1. uri pri zapreženju tega ministra. Popoldne se vrne v Budimpešto.

NEMŠKA LJUDSKA STRANKA PRI GAUTSCHU ZARADI VOLILNE REFORME.

Dunaj, 14. aprila. Ministrski predsednik baron Gautsch pride 17. t. m. na Dunaj. Naslednje dni se bo posvetoval z voditelji strank zaradi kompromisov glede volilne reforme. Načelnik nemške ljudske stranke dr. Derschatta je povabljen k Gautschu.

STAVKA NA POŠTI.

Pariz, 14. aprila. Po noči so sklenili poštini in brzojavni uslužbenci, da stavko nadaljujejo. Stavkarski odbor je sestavljen.

SAMOUMOR V CERKVI.

Dunaj, 14. aprila. Sinoči se je v škotski cerkvi ustrelila hči nekoga zobozdravnika Helena Müller z revolverjem v glavo. Danes je umrla.

POSTILJONSKA STAKA KONČANA.

Dunaj, 14. aprila. Stavka postiljonov je trajala samo en dan. Trgovinski minister je poklical zastopnike k sebi in tu so se pogodili, da zopet začno delati.

NEMIRI V BELGRADU.

Belgrad, 14. aprila. Včeraj predpoludnem so zborovali socialistički delavci zaradi plače pri občinski upravi. Popoldne so prišli turški delavci iz Makedonije, ki se protivijo štrajku. Nastal je pretep. Trije soc. delavci so smrtno ranjeni, sedem delavcev in ena gospa so lahko ranjeni. Izgredi so trajali do 3. ure. Na mesto izgredov so prišli takoj policaji, orožniki in mestni poglavar, ki so preprečili nadaljno prelivanje krvi. Mnoge izgrednike so zaprli, ranjene prenesli v bolnico. V mestu je zopet mir. Kralj in prestolonaslednik sta popoldne brez spremstva vozila po mestu ter obiskala cerkve. Ti nemiri nimajo političnega značaja.

SRBSKI IN BOLGARSKI PROFESORJI.

Belgrad, 14. aprila. Več srbskih profesorjev bo sprejelo svoje bolgarske drugove z belgrajškega sestanka v Sofijo in se ob tej priliki udeležilo profesorske konference, ki jo je sklical bolgarski minister prosvete na 19. in 20. aprila.

»KRAH« V MOSTAH.

Moste, 14. aprila. Vsled konkurza posojilnice v Mostah na Češkem je aretiran ravnatelj Moric Uhl.

VEZUV.

Neapolj, 14. aprila. Vreme je jasno, pepelnati dež je prenehal.

SPLOŠNA IN ENAKA VOLILNA PRAVICA NA RUSKEM.

Peterburg, 14. aprila. Poroča se za gotovo, da bodo volitve v dumo razpisane na podlagi splošne in enake volilne pravice.

RUSKA VLADA DEMENTIRA.

Peterburg, 14. aprila. Peterburška brzojavna agencija poroča, da so vesti, po katerih so se baje v moskovskih ječah zaprti politični jetniki hoteli z izstradanjem usmrtiti, izmišljene. Tudi zaradi atentata na Trepova zaprti Volkovi ni izvršil samoumora.

Peterburg, 14. aprila. Vlada razglša, da so neresnične vesti dunajskih listov, da se v Odesi in v Varšavi pripravljajo protijudski izgredi.

ANGLIJA IN ITALIJA.

Neapolj, 14. aprila. Angleška vlada je naznanila italijanski, da hoče angleški kralj v znamenje svojih simpatij do neapolitankega ljudstva in do Italije poslati v Neapolj vojno ladjo »Leviathan«.

Prekiic.

Podpisani obžalujem, da sem žalil v gostilni gosp. Iv. Povšeta dne 23. marca g. Luko Zajca z besedo »osel«. Preključem to žaljivo besedo in dajem s tem g. L. Zajcu vse spoštovanje.

Ž. Brcl.

Preklic.

Podpisani prekličem vse razžaljive besede o Jožefu Gartnerju.

Janez Šmid.

835 1—1

Počakajte!

z nakupom potrebnih

čevljev

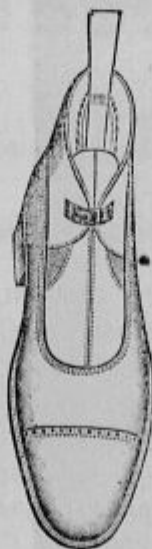
dokler ne izide veliki slovenski krasni cenik

ki ga razpošlje prve dni prihodnjega tedna. 593 3

Fr. Szantner

v Ljubljani, Selenburgove ul. 4

zastoj in poštne prosto.

Hiša z vrtom

ležeča v ljubljanskem predmestju na ugodnem kraju in pripravna za vsako obrt, se dá takoj v najem ali se pa prodá pod zelo ugodnimi pogoji.

Naslov in pogoje pové iz prijaznosti upravništvo tega lista. 834 3—1

Zahvala.

Ganjen prevelikih dokazov sočutja ob smrti moje nepozabne, nenadomestne, presrčno ljubljene soproge in najboljšje mamice se ne morem vs kemu posebej zahvaliti tako, kakor bi se rad. Izrekam torej tem potom vsem, ki so me med boleznijo in ob smrti prebale pokojnice tolažili, svojo najiskrenejšo in najprej srčnejšo zahvalo.

Zahvaljujem se preč. duhovščini za spremstvo pri pogrebu, osobito še č. g. kaplanu Koviču za tolažila nepozabni rajnici, zahvaljujem se sl. d. mačemu učitelstvu in sl. kraj. šol. svetu za poklonjene vence in spremstvo, gg. kolegom z Rakeka, iz Cerknice, Grahovega in Blok, sl. c. kr. uradništvu iz Loza in Starega trga, sl. uradništvu graščine Šneperke, sl. gasilnemu društvu za korporativno udeležbo, članom »Čitalnice«, gg. pevcem za ganljivo petje, vsem blagim darovalcem mnogobrojnih, prekrasnih vencev in vsem predragim sorodnikom in prijateljem, ki so od blizu in daleč v tako obilnem številu prihiteli izkazati preblagi rajnici zadnjo čast in meni lajšat mukopolne ure ločitve od najdražjega mi bitja na svetu. Posebno se še zahvalim čislanim sorodnikom rodbine Zakrajškov in Rosinovy ter gg. uradnikom šneperške graščine, ki so mi v teh bridkih dneh tako sočutno vedno na strani stali. Bog vam povrni!

Hvala vam sorodniki, kolegi, prijatelji in znanci za vaše izkazano sočutje, ki mi bo v vedno tolažbo in tešitev za nenadomestno izgubo moje preljubljene, nepozabne soproge.

Stari trg pri Ložu, 10. aprila 1906

Ferdo Wigele, učitelj, 841 otroci in sorodniki.

Fran Mally naznanja žalostno vest, da je njegov mnogoletni uslužbenec gospod

Ivan Peklaj

usnjarski pomočnik

po dolgi mučni bolezni včeraj 13. marca, previden s sv. zakramenti za umirajočo mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode na Veliko nedeljo, 15. marca ob 6 uri popoldne iz hiše žalosti, Komenskega ulice št. 5 na pokopališče k Sv. Krištofu.

Pokojnega priporočam v molitev in blag spomin. 846

Ljubljana, 14. marca 1906.

Ali že veste?

Naroči se lahko tudi sama

sobotna izdaja »Slovenca«

Stane le 7 K na leto

Geno Gesko posteljno perje

5 kg ovcega skubljenega K 9.60, beljega K 12.—, beljega, jake mehkega, skubljenega K 18.—; kron 24 — snežnobelega, mehkega, skubljenega K 30.—; kron 36.—. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povratni poštini stroške. Benedikt Sachsel, Leber 159 p. Plzen na Češkem. 605 9

Dva Izučena

mizarska pomočnika

išče Franc Erzar, mizarski mojster v Cerkljah na Gorenjskem 801 1—1

„Perótninar“.

I. slovenski mesečnik za umno perótninarstvo s privezkom za umno rejo vseh malih domačih živali, prične izhajati s 1. majnikom tek. leta.

Ne zabite se mnogoštevilno naročiti na ta tako velevažni list, ter ga s tem vsestransko podpirati, ker le v tem slučaju mu je moci povoljno izvesti vse obljubljeno.

Tudi za Vaše raznotere prijave bode list »Perótninar« velikega pomena in toraj želeli pogoste uporabe onega.

Cena listu, stavljena na 2 kroni 40 vin. letno, prosto poštine, je zelo nizka, torej tudi nikaka zapreka do mnogobrojnih naročil, katere sprejema vedno 843 1—1

I. kranjski perótninarski zavod.

Anton Lehrmann,

Tržič, Gorenjsko.

Podružnica v CELOVCU.**Kupuje in prodaja**

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.**Akcijski kapital K 2.000.000.—.**Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje
zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasno menio.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

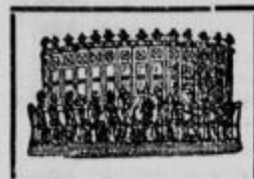
Daje predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Borana naročila.

Podružnica v SPLJETU.**Denarne vloge sprejema**

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.**Panorama Kosmorama**v Ljubljani
Dvorni trg šte. 3,
pod „Narodno kavarno“.

—O— 839

Od nedelje 15. aprila do vštete
sobote 21. aprila 1906:**Rusija.****Rezbarji, mizarji**

dobijo trajno delo pri

Petru Rutar

838 2—1 v Osilnici (kraj Kočevje).

Razpisuje se služba

organista in cerkvenika
na Jančem pri Litiji.Obrniti se je osebno na župni urad.
Prednost imajo oženjeni in v kakem roko-
delstvu izučeni prosilci. 824 1—1

Pri nakupovanju

= suknenega =
in manufakturnega
= blaga =

se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 4.

811 52—1

Velika zaloga
suknenih ostankov.**Mednarodna panorama**

Ljubljana, Pogačarjev trg.

— Podružnica iz Berlin. —

Od nedelje 15. aprila do vštete sobote
21. aprila 1906: 812 2—1**Andreejevo potovanje**

po zraku z balonom.

Za celi tamburaški zbor:**inštrumenti, knjige, partiture,**
žice, železna stojala itd.,vse v najboljšem stanju, večina skoraj novo,
se po ceni **proda.** 836 5—1

Več po upravnistvu našega lista.

Kranjsko društvo za lovsko varstvo v Ljubljani.

844 1—1

Razpis premij.Odbor kranj. društva za lovsko varstvo je odločil da se **prošnje**
za premijiranje odličnih izvršil v službi lovskega varstva v letu
1905 sprejemajo od društvenega vodstva do 1. maja t. l. taka dejanja,
kakor zasačenje lovskih tatov, uničenje izvanredno velikega števila škod-
ljivih zverjadi itd., naj se kratko in jasno navedejo v prošnji, katera mora
biti obenem podpisana od prosilčevega predstojnika.Odbor kranjskega društva za lovsko varstvo deli premije zlasti
takim osebam gozdarske in lovsko-varstvene službe, ki so, kakor tudi
njihovi slušbodajalci, udje našega društva.**Odbor kranjskega društva za lovsko varstvo.****Alodialno posestvo**15 minut od Maribora **se proda.** 50 oral gozda, 12 oral po amerikamskem sistemu
zasajenih vinogradov, 50 oral travnikov, polja, vrtov, drevesnica, vila z 9 sobami, maja-
rija, 6 vinskih zidanc, vse arondirano. Fundus instructus. Cena 50.000 gld. Več pove-
lastnik. Ponudbe pod „W. J. 3021“ odpošilja Rudolf Mosse, Dunaj I. Seilerstätte 2.**Vabilo**

814 1—1

na

redni občni zbor**„Ljudske posojilnice**
registrovane zadrage z neomejeno zavezo**v Ljubljani**

ki se vrši

dné 30. aprila 1906

ob 6. uri zvečer

v društvenih prostorih, Kongresni trg šte. 2.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. „ nadzorstva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Sklepanje o potrditvi računa.
5. Sklepanje o porabi dobička.
6. Volitev nadzorstva petero članov.
7. Dopolnilna volitev štirih udov na-
čelstva.*
8. Slučajnosti.

V Ljubljani, 14. aprila 1906.

Za načelstvo:

Dr. Iv. Šusteršič,
načelnik.Josip Šiška,
odbornik.* V smislu §§ 17 in 27 pravil izstopijo letos na-
slednji udje načelstva: Anton Belec, dr. And. Karlin,
Gregor Šlibar in umrli Josip Jarc.**Vabilo.****Kmetijska hranilnica in posojilnica**
v Starem trgu pri Ložu

registrovane zadrage z neomejenim poroštvom

naznanja, da je bil na dan 25. marca t. l. razglašen
X. redni občni zbor po pravilih nesklepčen.
Vsled tega naznanja da se vrši**zborovanje**

829 1—1

po §. 33. združnih pravil

dne 6. maja t. l. ob 3. uri popoldne

v prostorih kmetijske hranilnice in posojilnice
v Starem trgu št. 67

z istim vspešdom.

K obilni udeležbi vabi vse ude

ODBOR.**Poziv k predznambí delnic****Prve češke delniške družbe za izdelovanje celuloze in papirja v Táboru**

(První české akciové společnosti pro výrobu cellulosity a papíru v Táboře)

s sedežm v Táboru, ki se bo pečala z izdelovanjem **natronove celuloze** in zadevnega papirja.Delniška glavica znaša 1.500.000 K in je razdeljena na 7500 delnic po 200 K. — S tem razpisujemo javno subskripcijo 5000 kosov za kurz 206 K.
in pripominjamo, da prevzemó ostalih 250 kosov ustanovniki za enak kurz. — Vódení po stremljenju, da bi nova družba, čeprav tudi z nizkimi ustanovnimi
vlogami ne bi bila takoj izpočetka preveč obtežna, so sklenili ustanovniki za pokritje teh vlog določiti emisijski kurz na 206 K, to je s pribitkom 3 0/0.S predznambo se prične 30. marca t. l. in traja do 10. maja t. l. pri Ustřední banky českých spořitelén v Prazi, Ustřední banky českých spořitelén
filialky v Brnu, Ustřední banky českých spořitelén filialky na Dunaju. — Gospodje predznámniky morajo na vsako predznamovano delnico založiti 25 0/0 takoj,
a ostanek v dóbi, ki jo določi občni zbor ali upravni svet. Za vpisovanje se poslužuje vpisovalnih pol, ki leže v napominalnih zavodih, in ki imajo na prvi
strani subskripcijske pogoje, obvezne za predznámniky in ustanovniky. — Po polnem vplačanju namenjenih kosov se izdajo gospodom predznámnikom delnice.

Če bo predznamovan večji znesek, odločajo ustanovniki, kako se pridelé delnice gg. predznámnikom.

837 2—1

Za društvo ustanovnikov:**Fr. Boskovits**, imetnik firme Fr. Boskovits na Dunaju in družabnik firm
Fr. Boskovits & Kubeš v Prazi in Avstrijske tvornice za steklenine v
Stokeravu.**Josip Brdlik**, tvorničar, državni poslanec ter zbornični svetnik v Žirovnici.**Rihard Hock**, šef bančne trdke Oplatek & Hock na Dunaju.**František Janovsky**, nadgozdar mesta Táboru in docent na gospodarski
akademiji v Táboru.**Dr. A. Kotrbelec**, odvetnik, dež. poslanec in župan mesta Táboru.**J. F. Kubeš**, tiskarnar in župan mesta Třebič.**Jindřich Kubeš**, družabnik firme Fr. Boskovits & Kubeš v Prazi.**Ing. Ant. Lemberger**, ravnatelj papirnih in celuloznih tvornic v Plznu.**Alojzij Nebesky**, trgovec s papirjem v Prazi.**Dr. Jan Podlipny**, odvetnik in dež. poslanec, namestnik glavnega ravna-
telja Deželne banke kraljev. Češkega itd. v Prazi.**Leopold Welner**, nadzornik tehnološkega muzeja v Prazi.**Dr. Emanuel Zels**, odvetnik, cesarski svetnik, član upravnega sveta Ustřední
banky českých spořitelén in okrajni načelnik v Táboru.

Solidno delo! Nizke cene!

Josip Stariha

692 F. S. Noll-jev naslednik 52-3

Ljubljana, Vodnikov trg

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za vsa

kleparska in vodovodna

dela kakor tudi za vsa v to stroko spadajoča popravila.

!!! Najnovejša iznajdba !!!

10.000 K za kaj boljšega!

Zahtevajte za 12 vin. povsod le

Jekelinus

najcenejše
najbrilantn.
najčistejše
509 12-11

universalno
vse
prekosljivo

idealno čistilo

v podolgasti obliki

ne samo za vse kovine, marveč tudi za lesno in usnjato pohištvo, oljnate slike, igralne karte, marmornate plošče itd. itd.

Osrednja prodaja: Josip Zug, Dunaj II/3, Ober-Donaustrasse 101.

Zaloga v Ljubljani: Henrik Kenda, I. Korenčan, Anton Krisper, Vaso Petričič, Viktor Schiffer.

Umetniški zavod
za slikanje na steklo
B. SKARDA v Brnu.
Izdeluje zlasti:
cerkvena okna
fuzijske izvirnice,
Geniki in strokovni
svet brezplačno.
8 krat odlikovan s prvimi darili

Več hrastovih kraljev razne dolgoti, bele 80 cm in več, primernih za mesarsko in kovaško orodje ima poseben napredaj **Franco Šemerl v Planini** pri Rakeku. Sprejmeta se tudi tu 2 vajenca. 738 4-2

Letna restavracija
v Laverici
Je zopet odprta.
Franciška Dežman,
gostilničarka.
595 5-5

Rogaška Slatina
Štajersko

Popolna razprodaja.

Zaradi opustitve trgovine rajnega gospoda

Josip-a Umek-a
v Ljubljani, Stari trg šte. 10

razprodajalo se bo vse blago, kot:

776 3-3

biči, bičevniki, vrvi in vrvico, klobuki, čepice, peresa itd.

Pozor, kramarji iz dežele!

Kupcem celih partij posebno znižane cene!

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča preč. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem veze nju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobre blage, cene po možnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudizadovoljno prevzame.

239 26-32

Proda se pod jako ugodnimi pogoji

hiša

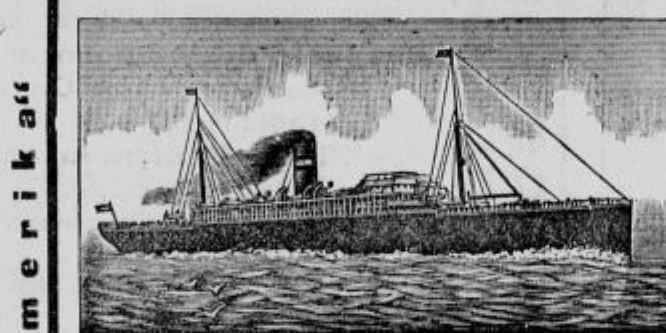
z vrtom 700^q sežnjev, pravno posebno za vrtnarstvo ali za trgovino z lesom — Natančnejša pojasnila se dobe pri **Josip Vidmarju**, dežnikar v Ljubljani, Stari trg 4. 798 3 2

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

za

Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

118 52-15

(na dvorišču).

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Grand Prix Pariz 1905.

Zlata svetinja London 1904.

Tovarna za konzerve

Oliventan-benediktinske opatije Št. Jožef na Tancenbergu
pošta Gospa Sveta, Koroško (železn. in brzojavna postaja)

priporoča vsem planinskim hotelom, planinskim kočam, poletnim oskrbništvom, na deželi bivačnim zasebnikom, c. in kr. častnikom, lovcom, hribolazcem lastnega izdelka 684 6-2

mesne konzerve „Mondo“

(beseda kot varstvena znamka.)

Oddajo se inozemski patenti.

Ceniki franko in zastoj.

Novi salon za klobuke

Za pomlad in poletje
klobuke

za dame in otroke
v veliki izberi priporoča modistinja

A. Vivod-Mozetič

trgovina modnega in perilnega blaga, Ljubljana
Stari trg 21.

Moderniziranje in popravila klobukov okusno in ceno.

Zunanja naročila točno in solidno.

Cvetlice in trakovi.

Pivovarna J. PERLES

LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča

izvrstno marčno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tovarna. — Ustan. pred 100 leti

Fr. Šupevc

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu
zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,

voščene zvitke, izborni med-pitanec
koji se dobiva v steklenicah, škafih in kafi v poljubni velikosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek in suho satojve, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo.

1657 52-35 LJUBLJANA,

Prešernove (Slonove) ulice 7.

Perlesova hiša.

J. Ložar

Sv. Petra
cesta 27

Sv. Petra
cesta 27

priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo izborno

krojaško delavnico

za izdelavo oblek po meri.

Elegantni kraj! Natančno
delo! Nizke cene!

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redine in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete. **fotografske aparate** in **postrežbine**, kirurška obezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinejšega **ruma in konjaka**. — Zaloga svežih **mineralnih vod** iz soli za kopeli. 62-21

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encijan, kolmož, krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Nova hydro-elekt. mehan. terapiut. zdravilnica v velikem modernem slogu. Zdravljenje z mrzlo vodo, elektr. razsvetljava in banj. kopeli, inhalatorij, pneum. aparat, parne kopeli, elektr. masaža, solne kopeli, zdrav. gimnastika, — Preizkušena zdravilnica za bolezni v želodcu, črekih, na jetrih, ledvicah, kron. zaprtju, haimorrhoidah, kamnu, debelosti, slad. bolezni, dalje proti trganju, katarom v grlu in kralju. Najmočnejši zdrav. vrelot, podobni kot v Karlovih in Marijinih varih. 734 d 3-2

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasne
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.**

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirajo na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 2189 26—13

Ana Hofbauer,
imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Prva kranj. mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom
nasproti železniški postaji Vižmarje v lastnih prostorih,
821 3—1 naznanja p. t. občinstvu da si je **preuredila**

mizarsko delavnico s stroj- nim obratom na parno silo.

Velika zaloga spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in vseh
slogov od priprostih do najfinejših po najnižjih cenah — brez
konkurence. — Sprejema in izdeluje vsa pohištvena in stavbena dela,
oprave za hotele, sanatorije in drugih javnih zgradb.

Na novo vrejena zaloga in prodajalna v Ljubljani

Dunajska cesta šte. 18. v hiši „Kmetske posojilnice“.

Načrti in ceniki na zahtevo brezplačno.

Pozor, gospoda!

Kjer se posebno ne kliče,
naj Vas toliko bolj miče. 832 2—1
Kaj ko bi znala tam biti ena najboljših
postrežeb. — Poizkusite toraj v gostilno v
Hrastje št. 6 p. d. J. Marušnik.

Razpisuje se

cerkvenikova služba

v Šmartnem pri Litiji.

Izpremema o sv. Juriju. Želi se osebna
predstava. — Dekanijsko-župni urad Šmartno
pri Litiji, dne 9. aprila 1906. 800 3—2

OTVORITEV TRGOVINE!

Slavnemu p. n. občinstvu najuljudneje naznanjam, da sem **nasproti
tobačni tovarni na Tržaški cesti otvorila novo**

prodajalnico z mešanim blagom „Prvi dunajski bazar“.

Zajamčujem vsem cenjenim odjemalcem najtočnejšo postrežbo z vedno
svežim in cenim blagom. — V zalogi se nahaja vedno v največji izbiri: **srajce,
ovratniki, zapestniki, gumbi, kravate, bombaževina itd.**

Za mnogobrojni obisk se priporoča z velespoštovanjem

823 1—1

Hermenegilda Šešek

Prevzetje tovarniške restavracije

v Vevčah.

Usojam si naznaniti slavnemu p. n. občinstvu, da sem **prevzel
s 1. aprilom letos**

tovarniško restavracijo v Vevčah.

Potrudil se bom, da si z **izborna, ceno kuhinjo**, zajam-
čeno **pristnimi vini** ter najbolj renomiranim **Göškim marč-
nim pivom** pridobim najpopolnejše zaupanje velenjenih svojih
gostov.

Pričakujoč številnega obiska bilježim velespoštovanjem

Josip Manhardt,
restavrater.

805 6—2

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča župnim uradom v nabavo ob priliki
kanoničnih vizitacij, birmovanj itd.:

Missale Romanum

a) za kapele in manjše cerkve:

Kron

Oblika male četvorke. Velikost 30×22 1/2 cm. V

črni vezavi z rdečo obrezo in zlatim križem 25:80

isto z zlato 27:50

Oblika četvorke. Velikost 31×22 1/2 cm. Črna ve-

zava z rdečo obrezo 32:40

isto z zlato 34:80

bogato in fino pozlačene platnice v svitlo - rdečem šagrinu 42:—

isto v črešnjevo-rdeči ali olivkasto-zeleni teletnini . . . 49:20

isto z drugobarvanimi vložki 54:—

b) za večje cerkve:

Oblika velike četvorke. Velikost 34×25 cm. V

črni vezavi z rdečo obrezo 35:50

isto z zlato 38:—

bogato in fino pozlačene platnice v svitlo - rdečem šagrinu 50:—

isto v črešnjevo-rdeči ali olivkasto-zeleni teletnini . . . 53:—

isto z drugobarvanimi vložki 54:—

Oblika male pole. Velikost 36×25 cm. Črna ve-

zava z rdečo obrezo 43:20

isto z zlato 44:40

bogato in fino pozlačene platnice v svitlo - rdečem šagrinu 52:80

isto v črešnjevo-rdeči ali olivkasto-zeleni teletnini . . . 57:60

isto z drugobarvanimi vložki 60:—

Preces ante et post missam pro opportunitate sacer-
dotis dicende. Oblika četvorke. Za zakristijo mesto tabel
27 1/2×20 cm vezano z zlatim križem na platnicah . . . 3:84

**Ritus benedictionis et impositionis primarii
lapidis** pro ecclesia aedificanda, consecrationis ecclesiae
et altarium et benedictionis signi vel campanae ex ponti-
ficali romano depromptus. Vezano 2:76

Benedictionale Romanum sive sacrae Benedictiones
ex Rituali Romano ac ex Missali necnon Pontificali Romano
excerptae. Vezano 3:75

Epistolae et Evangelia totius anni secundum Missale
Romanum etc. 36×25 cm. Rdeč šagrin, zlata obreza . . 33:60

Graduale de tempore et de Sanctis juxta ritum
sanctae Romanae eccl. Cum cantu. Črni tisek vezano . . 5:28
Isto rdeč in črni tisek 7:68

Pontificale Romanum summorum pontificum etc. Sine
cantu eleg. vezano 9:72
Isto cum cantu eleg. vezano 15:60

Kanon table krasno izdelane pod celuloidom se rabijo brez
okvirja in se brez škode snažijo in umivajo; v velikosti
39×24 1/2 cm (stranske 14×24 1/2 cm). Cena cele garniture 16:70
Isto v velikosti 40×27 1/2 cm (stranske 16×27 1/2 cm).
Cena cele garniture 16:—

Missae pro defunctis. Oblika četvorke 31×22 1/2 cm
platno, rdeča obreza 3:48
usnje, 6:—
zlato 6:96
Isto. Večja oblika 26×25 cm. Platno, rdeča obreza . . 4:56
usnje, 7:20
zlato 8:40

**Dannerbauer-Pugnet, Praktisches Geschäfts-
buch** für den Gurat-Clerus Oesterreichs. Vezano . . . 24:—

Slika njega Svetosti sv. Očeta Pija X. z jako ličnim Passe-
partout robom, velikost 57×44 1/2 cm, brez okvirja . . . 8:—
z lepim lesenim okvirjem in šipo 15:—

**Slika njega Prezvzišenosti kneza in škofa ljubljanskega
Dra Antona Bonaventure Jeglič-a** v isti velikosti in slični
izvršitvi 14:—
z lepim lesenim okvirjem in šipo 21:—

Jeseniške novice.

j Električna razsvetljava na kolodvoru bo prvič na velikonočno nedeljo. Kdaj bo pa na Jesenicah? Že zdavnaj bi bila lahko, ko bi bili možje za to. Toda kdo se bo brigal za občno korist, ko vsak išče le svojo!

j Očitno brezverstvo hočejo liberalni osrečevalci domovine na Jesenicah razširiti. Kaj učijo? „Glej, da boš srečen na tej zemlji — nebesa so za vrabce.“ Tako torej? V r a b c i naj bodo v nebesih, a s o k o l i pa ne?! Ali so sokoli tudi že brezverci? Jeseničani, ali niste Slovenci? Ali niso Slovenci k a t o l i č a n i? Ali katoličani ne verujejo v nebesa? Ali vidite, kam vas hočejo pripeljati Chami in Fabinci?

j Okrog 70 železničarjev pride kmalu na Jesenice. Fabinc se strašno tega veseli. Obeta si nove dobe na Jesenicah od železničarjev! Ti bodo zanesli na Jesenice svo- bodno duha! O jej! Že vemo, kaj misli Fabinc, toda poskrbeli bomo, da Fabinceva drev- esa ne bodo zrastle v nebesa.

j Učitelj Fabinc in tovarniški urad- niki. Iz krogov tovarniških uradnikov se nam piše: Zadnji čas se je sprivil Fabinc nad to- varniške uradnike. Po gostilnah prav zanič- ljivo njih govori, kakor da bi bili uradniki hlapci in sužnji industrijske družbe. Beseda „brca“ mu prav sladko pada iz njegovih ust. Seveda mi uradniki popolnoma preziramo tega mladega moža in mu na uho povemo: Pane Fabinc, le glejte, da vi ne boste dobili „brce“.

j Hruškovemu kralju Podpacu se je godilo prav dobro svoj čas v Kranjski gori. Prenosoval je v „extra salonu“ in nastavljen je bil ondi za 14 dni kot izdelovatelj sod- nijskih zalepk.

j Nadpoštar Schrey je naznanil pri poštnem vodstvu v Trstu poštno upraviteljico gđc. R. S. s Save, da je agitirala za nas pri zadnjih obč. volitvah. Gospodična je na to bila prav po nedolžnem prestavljen v Čr- nomelji. Kaj bo pa slavno ravnateljstvo ukre- nilo radi g. Schreya? Ali bo Schrey tudi prestavljen? Saj je Schrey prvi in naj- hušji agitator na Jesenicah!

j Občni zbor hranilnice in posojil- nice se je vršil preteklo nedeljo. Za načel- nika je bil izvoljen g. Valentin Černe, posestnik in čevljarški mojster na Jesenicah, za odbornike pa gg. Janez Zabuko- vec, župnik, Peter Rozman, Janez Krivec, Janez Mežik, Lo- vro Krivec in Ivan Prijatelj. Kakor je razvidno iz računskega zaključka, je imela hranilnica v preteklem letu prometa 401.096/14 K. Članov šteje zadruga 124. Čisti dobiček za l. 1995 znaša 1300/30 K, rezervni sklad pa 4022/08 K. Hranilne vloge se obre- stujejo po 4%, posojila se dajejo po 5%. Uradna dneva v hranilnici sta v sredo dop. in v nedeljo popoldne.

j Koncert je priredilo minulo nedeljo „Katoliško delavsko društvo“. Pela se je izborna lepa spevoigra „Letni časi“. Petje je bilo tako ljubko in otroško deklamovanje tako ljubezljivo, da smo bili kar očarani. Pozabili tudi ne smemo tambu- raškega zbora, ki je topot res dovršeno igral. Žal, da se je koncerta udeležilo malo občin- stva. Zdi se nam, da koncert ni bil prirejen v primernem času in da je bil premalo raz- glašen. Zadnji koncert je pač vreden večjega zanimanja, zato nas veseli, da se bo ponovil, kakor čujemo na belo nedeljo.

Za kratek čas.

Odkritosrčnost potnega uslužbenca. Krč- mar: »Kako to, da rdeče vina višje cene, kot- belo, saj je vendar iz istih vinogradov?« — Agent: »Ali menite, da mi barvo zastoj do- bivamo?«

Srečen par. »Čudno, da ta dva živita v taki slogi in edinosti! 22 let je že, kar sta po- ročena, pa se še nikdar nista zbesedila.« — »To je čisto umevno; ona je perica ter je čez dan vedno zunaj, on je pa nočni čuvaj.«

Kaj je emancipacija? Učitelj predava o tobaku: »Nemarno kajenje se je tako udoma- čilo, da se še ženske ne sramujejo več ter javno kadijo smodke, seveda samo emanci- pirane. Kaj pomeni beseda emancipiran?« — Učenec (po daljšem premišljevanju): »To je bolj lahka sorta.«

Prebrisanost. Oče je obljubil hčerki, ki je najraje stala pred ogledalom, ali pa je pohaj- kovala po ulicah, da jo bo prijetno iznenadil, če se nauči kuhati. Hčerka je slušala željo modrega očeta, ki jo je presenetil s tem, da je kuharico odslovil.

Olikanost črevljarskega vajenca. Vajenec stari dami, je imela narejeno cvetje na klo- buku: »Pa reci kdo, da se danes ne gode več čudeži!« — Dama: »Kaj pa je tako čudnega?« — Črevljarek: »Čudim se, da iz trilega, su- hega štoro rožce poganjajo!«

Iz oklica ljubljanskega magistrata. »Ker se zgoda mračni, mora vsak voz in bicikel imeti svetilnico razobešeno. T e m a se vedno začne, ko električne svetilnice prižgejo po mestu.«

Spominjajte se

„Družbe sv. Cirila in Metoda“.

„SLOVENE“ se prodaja

odslej v naslednjih tobakarnah, ozir. trgovinah:

V Ljubljani:

Bizjak Ivan, Bohoričeve ulice 10; Blaznik Lovro, Stari trg 12; Blaž N., Dunajska cesta 12; Česnovar Lovro, Kolodvorske ulice 33; Kristina Weinert, Južni kolodvor; Elsner Marija, Kopitarjeve ulice 1; Fuchs H., Ma- rije Terezije cesta 14; Kališ Alojzij Jurči- čev trg 2; Kanc Albin, sv. Petra cesta 14; Kristan Ivan, Resljeva cesta 24; Kuštrin Agneza, na Bregu 6; Mrzlikar Avg., Sod- nijske ulice 4; Omejc Terezija, Karlovska cesta 32; Pihler Ivana, Kongresni trg 3, Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101; Saje Anton, Dunajska cesta 19; Sever Marija, Gosposke ulice 11; Sušnik Josipina, Rim- ska cesta 24; Swatek Jos., Mestni trg 25; Soukal Fran, Pred škofijo 12; Tenente Rud Gradaška ulica 10; Tonich Ivana, Flori- janske ulice 1; Velkavrh Antonija, Sv. Ja- koba trg; Vesel Andrej, Prešernove ulice 20; Vrhovc Ivan, Sv. Petra cesta 52 Graj- žar Ivan, Sv. Martina cesta; Hotel „Union“.

Na Bohinjski Bistrici: Mio Grobrotek, trg. V Celju: Marija Miklavc, „Nar. dom“. V Celovcu: Josip Sowa, prodaja časnikov. Črni vrh: Dominik Rudolf. V Cerknici: Ivan Lavrič, trgovec. V Gorici: Jos. Schwarz, Šol. ulice 2 in Ma- rija Rauniak na kolodvoru. Pet. Krebelj. V Hrenovcih: Stefan Dužnik, trgovec. Na Hrušici pri Jesenicah: Katarina Krivc. V Idriji: Valent. Treven, trgovec, 102. Na Javorniku: Leopold Zoré, trgovec. V Št. Jerneju: Fran Novoselc, trgovec. Na Jesenicah: Adela Baloh. Dav. Tancar. V Kamniku: Fran Subelj, trgovec, 39. V Kranju: Karol Florian, knjigotržec. V Kropi: Ignacij Ažman, trgovec. V Leskovicu pri Krškem: Franc Starec, V trgovec. V Litiji: Oroslav Bric, pekovski mojster. V Logatcu: Maks Japelj, trgovec. V Mariboru: Henrik Krapek. V Novemestu: J. Krajec nasl., knjigo- tržnica.

Opatija: A. Tomašič. V Postojni: Helena Orešek, trg., 76. V Radovljici: Oton Homan, trgovec. V Ribnici: L. J. Vendelin Stare, trgovec. V Selcih: Jakob Uranič, trgovec. V Sodražici: Marija Krnc v Kmet družtu. V Spod. Šiški: Maks Lavrenčič, trgovec, 3. V Starem trgu pri Rakeku: Ivan Turk (konsumno društvo). V Škofjiloki: Janez Potočnik. V Št. Petru na Krasu: Fran Novak. V Trnovem, Notr.: Franc Valenčič (kme- tijsko društvo). V Trstu: Mih. Lavrenčič, Piazza Caserma 1. V Trzinu: M. B. Mally. V Vipavi: Fran Silvester, trgovec. Na Vrhniki: Franciška Opeka, trgovina. Na Zidanem mostu: Mary Peterman, ko- lodvor.

Izurjena

kuharica

išče službe. Najraje v župnišču, na- stopi lahko takoj. Več pove upravništvo „Slovenca“. 792 5

Cementna zarezna stesna opeka
iz portland-cementa in peska

Edini izdelovatelj za Kranjsko
Janko Traun
izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.

Dvonadstropna hiša

z velikim vratom, delom hriba in mo- rosta, dalje gospodarskim poslopjem (hlev, pod, lopa in shramba) 771 3-2

se prodaja

iz proste roke za jako nizko ceno.
Več pove upravništvo „Slovenca“.

Prva in največja specialna raz- pošiljalnica v monarhiji za ko- lesa in šivalne stroje ter njih dele

Mittler & Co.

Dunaj XIII/5, Hüttenbergstr. 27 (v lastni hiši) priporoča svoja najbolj znana in priljubljena

oklopna kolesa

Bogati ilustrovan cenik, 128 strani broječ, za l. 1906 zastoj in franko. Zastopniki in razprodajalci se 686 iščejo v vseh delih monarhije. 12-2

Izjava.

Jaz podpisani Jakob Kulovic iz Valtevasi preklečem vse, kar sem govoril pred tremi meseci proti orožniku gospodu Douganu o g. Iv. Vintarju v Gorenji Straži, kot neresnično in obžalujem, da sem s tem g. Vintarja neopravičeno žalil in mu čast krtil. 830 1-1

Valtavas, 12. aprila 1906.

Jakob Kulovic.

Poslano.*

Od zanesljivih oseb sem zvedel, da ime- nitna triperesna deteljica z Dovjega na vso moč črni mojo gostilno po drugih vaseh, po- sebno pa pri sl. slovenskih društvih. Povsod svari ljudi, naj ne obiskujejo moje gostilne, ker je nemška gostilna. Tej čudni trojici, ki je sklenila, da napravi meni škodo, kolikor bo mogoče, posebno se baha debeli oče te tro- jice, da bom imel jaz zato, ker ta obrekljiva družica več ne pohaja moje gostilne, več tisoč kron škode, povem odkrito v obraz, da je moja gostilna slovenska gostilna, da sem do sedaj še vsakega Slovenca prijazno in spoš- tljivo sprejel in mu postregel, kolikor sem mogel, in je bil s postrežbo ter ceno vsakdo zadovoljen. Da pa ta trojica, ki je v tukajšnji občini dobro znana, huda na mé, temu daje povod dogodek, katerega je ista povročila v moji gostilni na semnju sv. Klemenca l. l. Ker mi te osebe zbog moje poštenosti niso mogle poleg takrat pov- zročene škode napraviti resničnim potom še druge, poprijele so se obrekovanja, češ: Raztrosimo po svetu, da je Smerceva gostilna v Mojstrani nemška gostilna, ter da naj se je Slovenci ogibljejo.

Ako pridejo v mojo gostilno, ki je turi- stovska gostilna, tudi Nemci, postrežem jim ravnotako, kakor Slovincem, ker imam gostilno za vsakega, kdor pride noter. Zato pa moja gostilna še ni nemška! Če pa je le, so pa oni trojčarji in njih trgovine z lesom tudi nemški, ker tudi oni prodajajo Nemcem svoj les. Slovence, posebno pa sl. slovenska društva odločno pozivljem, naj se vsakdo ogiblje one splošno znane triperesne deteljice, ker so na ta način tudi oni z mano vred Nemškutarji.

Toliko trojici za piruhe v premislek, da naj vsak pometa pred svojim pragom. Ako pa to ne zadostuje, pripravljem sem podati še de- likatnega „kozliča v mleci“. 828 1-1

V Mojstrani, 12. aprila 1906.

Fr. Skumave — Šmerc.

*Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

727 1-1

Razpisuje se javna

zmanjševalna dražba

za oddajo del pri novi enorazrednici na Gori nad Idrijo za dan 25. aprila 1906 ob 1 uri popoldne.

Zidarka, kamnoseška, slikarska in lončarska dela so proračunjena na 10.831/55 K
Tesarska, mizarska, ključavničarska, barvarska in steklarska 6.601/58K
Kleparška 386/32 K

Načrti stavbe in troškovnik so na upogled pri podpisnem. Vložiti je pred dražbo 10 odstotno varščino. Vendar si podpisani pridrži prosto oddajo tistemu, ki naj- manj ponudi.

Krajni šolski svet na Gori nad Idrijo.

Prodaja posestva!

V Št. Jerneju na Dolenjskem prodalo se bode iz proste roke na javni dražbi na belo nedeljo 22. aprila ob 2. uri popoldne

lepo posestvo

obstoječe iz 8 oralov lepega, na amerikansko trdo z najboljšimi vrstami cepljenega in v najboljšem redu stoječega vinograda, 1 oral sadovnjaka, obstoječega iz plemenitih vrst jabolk, lepe obokane hiše, kleti, prešnice, viničarske hiše in hleva. Prodalo se bode tudi vinske sode in kadi različne velikosti in ves inventar, vse v najboljšem stanu. Nadalje 5 oralov krasnega koloseka in 8 oralov gozda. Vinograd, sadovnjak in 2 orala koloseka je v enem kosu, ostali kolosek in gozd se pa nahajata v bližini pri lepih voznih potih. Vinograd bi se dal tudi z veliko koristjo parcelirati.

Natančnejša pojasnila daje pismeno ali ustmeno posestnica gospa Ema Wutscher v Št. Jerneju na Dolenjskem.

808 1-1

Izurjeni zidarji

morejo dobiti v Zagrebu trajno delo. Zidarski štrajk in izključenje sta bila kon- 831 1-1 čana že 3. t. m.

Vino

rumeno, rdeče in belo iz last- nega vinograda v Sromljah pro- daja g. J. Zehner v Brežicah ob Savi, od 18 do 21 kr. 819 19-1

Dva izurjena

pomočnika

sprejme takoj v trajno delo

Anton Čebulj,

815 3-1

krojaški mojster

Jesenice, Gorenjsko.

P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem svojo
oljarno razširil
in jo opremil z najnovejšimi stroji, s katerimi izdelujem čisto, okusno in najfinejše
laneno olje
in lanene tropine (preše).
Tropine, (preše), cele ali zmlete, imajo sladek, naraven okus, pri izde- lovanju ne izgube nič beljakovine, ter so vsled tega najredilnejša k r m a z a živino.
Cenjenim odjemalcem se priporo- čam za obilna naročila, katera bom točno izvrševal. 807 2-2
Blaž Zabret
prva kranjska tovarna za laneno olje v Britofu pri Kranju.

Mlinske kamne.

Pet črnih, dobrih mlinskih ka- mnov ima na prodaj Ivan Pre- vodnik v Selcih na Gorenj- skem. 645 7-4

Merijo tako-le

2 kamna merita 9cm 18cm.
1 kamen meri 12cm.
1 „ „ 42cm.
1 „ „ 21cm.

Porednež! Ali se še sedaj nisi zapomnil, da ne kadim nobenega drugega papirja, kot

„Ottoman-“ papir za svalčice in cevke.

2265 52-24 VI

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezech ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni mošćanski in kmećki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naroćujejo toćno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4.— K.	4 ducate (48 steklenic) 14.60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8.— K.	5 ducate (60 steklenic) 17.— K.
3 ducate (36 steklenic) 11.— K.	

Imam na tisoće priznanih pisem, ki jih ni mogoće tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Barentinć, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borćić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb,** Ustanovljena l. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka. 281 20-10

Zdravje je največje bogastvo!

862 52-21

Najcenejša pot za zdaj!!

„RED-STAR-LINE“
RDEĆA ZVEZDA

v Ameriko
preko Antwerpna v New-York,
Philadelphia.

Hitra in varna vožja na moderno opravljanih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natanćen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v **Kolodvorskih ulicah št. 41 od južnega kolodvora na desno.**

Za zastopstvo „Rdeće zvezde“:

Franc Dolenc.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. — Naši parniki Finland, Kronlad, Vaderland, Zeeland vozijo do New Yorka osem dni. To je prib. to. Ujjudnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje. **Red Star.**

Seb. Unterhuber, lastnik Fr. Benque

Ustanovljeno 1870. ● **tovarna cementa v Weissenbachu, tovarna cementnih izdelkov in umetnih kamnov, podjetje za betonske naprave in naprave vodnjakov.** Ustanovljeno 1870.

Glavna tovarna v Beljaku, Šolska cesta 21 ● Filijalka v Ljubljani, Dunajska cesta 73

nasproti topničarski vojašnici

Telefon št. 237

priporoća se

Telefon št. 237.

v izvršitev vseh kamnosećkih del in umetnega kamenja (v različnih imitacijah) kakor: posamezne dele za fasade, balkone; grobne spomenike itd.; stopnice po naroćilu narejene z železno sestavo; cementne cevi (rore) z vloženo žićno pletenino za napravo vodotokov, vodozvodov itd.; plošće iz cementa (Metallique), preproste in z raznimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah, hodnikih, kuhinjah, trotoarjih itd. — Prevzetje betonskih naprav in vodnjakov na podlagi posebnega patenta. — Portlandcement in Romancement iz Weissenbacha. — Proraćuni zastonj in poštne prosto.

748 30-2

Velikanska pesa

zgodnji grah, visoki in pritlikovec, ruski lan,

vseh vrst detelje, posebno za čebelno pašo, Phacelia, E-parsetta in ranjak, vse vrste travnih semen za napravo ali zboljšanje senožeti, kakor tudi vse vrste zelenja dine evetie zajamćeno kaljive, se dobi pri

Petru Lassniku v Ljubljani,
Marijin trg. 285 12-9

V. BAN

izdelovatelj vozov
Ljubljana, Dunajska cesta 31

Priporoća svojo veliko zalogo raznovrstnih in obrabljenih

VOZ od navadne do najfinejše izdelave po najnižjih cenah. 674 17-8

Popravila se izvrše najtoćnejše.

Sprejmejo se tudi **3 ućenci za sedlarsko obrt.**

je varstvena znamka za

Ceres-jedilno mast

1920 39-8

(iz kokos oreh) in

Ceres-sadne soke

Gospodinja, ki hoće pospešiti zdravje svojih, vporablja Ceres-jedilno mast pri peki, praženju in kuhi in postavlja le Ceres-sadne sokove, kot pijaćo na mizo.

Tovarna živil „Ceres“ Ustje.

Izdelovanje se vrši pod kemišćko kontrolo preizkuševalnice za hranila in živila, Dunaj, IX, Spital ulice št. 31, ki jo je potrdilo visoko c. kr. notranje ministerstvo. Kupovalci Ceres-mašćobe smejo v tem zavodu vsikdar brezplaćno preiskati dati blago v izvirnem zavitku.

Ustanovljeno l. 1842.

Slikarja napisov

Stavb. in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akadem. slikarje.

Elekrićni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptoir:

Telefon 154.

Delavnica:

Miklošićeva cesta št. 6

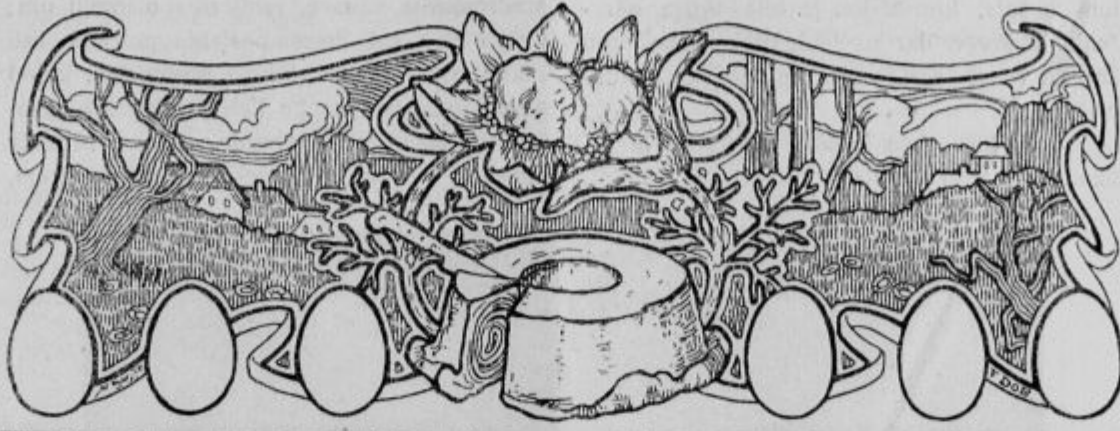
Igrišće ulice št. 8

Ustanovljeno l. 1842.

Zaloga ćopićev za pleskarje, slikarje in zidarje, šćedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporoćava se tudi sl. obćinstvu za vsa v najino stroko spadajoće delo v mestu in na deželi kot priznana reelno in fino po najnižjih cenah. 765 52-2

VESELE PRAZNIKE!

Gospod je vstal!

Pojo zvonovi sladkovbrani
in žarko govori nebo
in cvetka dije na poljani
in ptica žvrgoli glasno
in hrib in dol in vrt in leš
svečano zemlji znani:
Gospod je vstal zares.

Na levi in na desni moji
klicarji glasni vstajajo.
Kraljice vednosti heroji
z nauki svet prerajajo.
A kar vedo, jaz tudi znam.
In ko vedo v modrosti svoji
,odkod', ne znajo, ,kam'.

Ljudem je lastna zemlja tuja,
in sebi sam je tuj zemljan.
Napev nebeški aleluja
nobeni duši ni neznan.
,O vstani!' kličejo v temi,
o vstani! spečo moč prebujajo,
a prej, a prej umri!

O divna, angelska novica,
blažeča smrti nam spomin!
Nikoli lepšega ni klica
na zemlji čul Adamov sin,
ni slajši zvok mu zaigral.
On — pot, življenje in resnica —
Gospod zares je vstal.

Mi vstajamo: vesela jeka
zveni, rojena iz želje.
Bolniki vstajajo brez leka,
in noge se jim ne šibe?
In smoter ni jim previsok?
Povzdigne naj se v nadčloveka
pozemeljski otrok!

Veljave svoje ne pozabi,
iz sebe vrzi, človek, vse,
kar gnije ti v naravi slabi,
kar ne človeka dela te!
Umri telesa nizkim slám,
in duh očiščeni te zvabi
v kreposti sveti hram.

Gospod je vstal, jaz vstanem tudi.
Mar v solz dolini ne živim,
mar teža me verig ne grudi,
mar v jarmu grehov ne ječim?
Mar duše moje veden dvom
s vprašanji silnimi me trudi:
kod iščem naj svoj dom?

,Ne morem', ljud betežni stoče,
ne umem vas, ne znam poti
v kraljestvo slikano cvetoče.
Klicarji, ali znate vi?
In oni jezni onemé.
Njim samim vstati ni mogoče:
njih grob je njih srce.

In trdi jarem tvoj se zlomi,
zapoješ vnet ,Magnificat'.
V sladak te sen o večnem domi
zaziblje božja blagodat.
Kot sneg pod solncem je razpal,
razpadejo vsi tvoji dvomi.
Zares, Gospod je vstal! —

Anton Medved.

Taščica.

(Spisala Selma Lagerlöf. — Preložil France Fr. S.)

Bilo je v času, ko je naš Gospod vstvaril svet, ko ni vstvaril samo neba in zemlje, ampak tudi vse živali in rastline in jim je dal obenem imena.

Veliko zgodb nam je znanih iz onega časa; in če bi vse vedeli, bi si vedeli tudi razlagati vse, kar nam je sedaj v svetu nerazumljivo.

Takrat se je zgodilo nekega dne, da je naš Gospod sedel v raju in slikal tičke in pošle so mu barve, tako da bi bil lišček ostal brezbarven, če ne bi bil naš Gospod obrisal vseh čopičev ob njegovo perje.

In takrat se je tudi zgodilo, da je osel dobil dolga ušesa, ker si ni mogel zapomniti, kako mu je ime. Precej je pozabil svoje ime, ko je naredil par korakov po rajskih livadah in trikrat je prišel nazaj in vprašal, kako mu je ime, tako da je bil Gospod že nevoljen in

ga je zgrabil za ušesa in rekel: »Ime ti je osel, osel, osel«.

In pri tem ga je vlekel za ušesa in mu jih je nategnil, da bi bolje slišal in si zapomnil svoje ime.

Isti dan se je tudi zgodilo, da je bila čebela kaznovana. Ko je bila ustvarjena, je šla precej nabirat med, in živali in ljudje, ki so zapazili da je med sladek, so prišli in ga hoteli pokušati. A čebela je hotela vse obdržati zase in je odpodila s svojim strupenim želom vse, ki so se približali satovju. Ko je Gospod to videl, jo je precej poklical k sebi in jo kaznoval. »Dal sem ti opravilo da nabiraš med, ki je najslajše, kar je vstvarjenega«, je rekel Gospod, »a s tem ti nisem dal pravice, da robato postopaš s svojim bližnjim. Vselej, kolikokrat boš koga zbodla, ki se bo hotel približati medu boš morala umreti!«

Da, takrat je postal črček slep, in mravljica je izgubila peruti; toliko čudnega se je zgodilo ta dan.

Naš Gospod je sedel cel dan tu veličasten in mil in je ustvarjal in klical v življenje, proti

večeru pa mu pride na misel, da bi ustvaril še malega, rjavega tička.

»Zapomni si, da se ti pravi taščica, taščica — da veš!« je rekel Gospod tičku, ko je bil dodelan. Postavil ga je na svojo dlan in ga izpustil.

Toda ko je ptiček nekoliko časa letal okolu in si ogledal lepo zemljo, na kateri bo moral živeti, mu je prišlo na misel, da bi se sam opazoval. Tedaj je videl, da je popolnoma rjav, da, celo grlo je rjavo. Taščica se je obrnila in vrtela ter ogledovala v vodi, a nobenega rdečega peresa ni hotelo biti.

In ptič je letel h Gospodu nazaj.

Naš Gospod je sedel mil in dober na prestolu, iz rok pa so mu poletavali metuljčki, ki so mu letali okolu glave, golobje so grulili okolu njegovih ram, in okolu njega so prisaščale iz zemlje vrtnice, lilije in druge krasotice med cveticami.

Mlademu tičku je tolklo srce od tesnobe, a vendar je letel v nežnem loku vedno bližje in bližje h Gospodu in je obsedel nazadnje na njegovi roki.

In Gospod ga je vprašal, kaj želi.

»Samo eno reč bi te rad vprašal«, je rekel tiček.

»Kaj pa bi rad vedel?« je vprašal Gospod.

»Zakaj nisi meni dal nobenega rdečega peresa? Tako rada bi bila tudi rdeča, kakor so mnogi drugi ptički.«

In tiček je proseče pogledal Gospoda s svojimi malimi, črnimi očmi in obrnil glavico. Okoli in okoli je videl fazane, čisto rdeče in potresene z zlatim praškom, papige z lahno rdečim vratom, peteline z rdečimi rožami, da molčim o metuljih, ribah zlatih in cvetlicah. In prav gotovo si je takrat mislila taščica, da bi samo mala kapljica barve zadostovala in njene prsi bi bile rdeče in ona bi bila lepa ptička?

In taščica je čakala da bi Gospod rekel:

»Saj res, prijateljček, vidim, da sem pozabil tvoje prsi rdeče pobarvati; čakaj samo trenotek in vse se zgodi.«

A Gospod se je nežno posmejal in rekel:

Veliki teden in Velika noč.

Veliki teden v tej malenkostni novi dobi! Na vse mogoče načine ga slave in ga po svoje razlagajo: tem se zdi vstajenje narave, onim spomin na tragično usodo Nazarenca, „največjega religioznega veleuma“, njegova cerkev pa vernike spominja dne, ko je Gospod premagal svet in smrt ter se vrnil k Očetu, ki ga je poslal na zemljo v krvno daritev in odkupnino vseh grehov.

Če vsa metafizika in apologetika ne bi mogla dokazati Kristovega božanstva, ga dokaže njegov nedosežni in veličastni značaj. Kako naj je zgolj človek tisti, ki se je postavil nad angeline in vendar trdil o sebi, da je „krotak in od srca ponižen“? On, ki ni vedel, kam naj položi svojo trudno glavo, da se spočije, je vabil k sebi vse, ki so potrti in obteženi in dejal, da zamore le on oživljati. Kdaj je zamogel človek svojim strupenim sovražnikom očitati, da so sinovi satanovi, on sam pa brez madeža? „Kdo me more obtožiti le enega greha?“

Taka je tudi njegova vera. Kar se nobenemu modroslovcu, državniku in svečniku ni posrečilo, to je ustvaril on: nauk, o katerem je z božansko samozvestjo dejal, da je najpopolnejši in za njim noben drugi ne pride. Kajti njegova beseda podeljuje večno življenje in njegovo poslanstvo je zadnje. Odslej Oče ne bo več pošiljal prorokov, ampak bo tiste, ki v Sina ne verujejo, le sodil in obsodil.

Takšno veličastvo si je prisvajal Nazarene.

Kar je trpel Gospod, je poravnalo slavno vstajenje: tragedija je življenje onih, ki njegovega trpljenja niso razumeli. Tisti, ki so dejali: „Če si izraelski kralj, stopi s križa, da Ti verujemo“, so se, ko je vstal od mrtvih, prestrašili in sklicali „tajno posvetovanje“. Od tedaj strah in sovraštvo, onemogla jeza in preganjanje vseh, ki so krščeni v imenu Očetovem.

Ni težko doumeti ta boj. Človeštvo je hrepenelo po odrešenju, ko se je pa izvršilo to silno Božje delo, so ga težko umeli. Um bi se bil uklonil, srce se skoro ni moglo. In tudi dandanes se ne more. Farizeji so vse pomisleke in dvome, ki so se jim vsled Kristovih čudežev in njegovega veličastnega nauka vzbudili v mrkem in sebičnem srcu, pobili in zavrgli s ponosnim izgovorom: „Vi le bodite njegovi učenci, mi pa smo učenci Mojzesovi“. Kdor dandanašnji zameta evangelij, se tudi sklicuje na posebno šolo in poseben sistem: če krščanstvo odklanja, ga odklanja principijelno. Srce ne disputira, sodi le po nagnenju. Od nekdanj pa je mnogo src nagnjenih k zlu.

To zlo je bilo skoro vedno isto. Velike razlike med judovskimi in novopoganskimi pismouki ni. Judovski so verovali v moč mase, moderni ravnotako. Farizeji so zaupali lastni sili, veličastvu izraelskega kraljestva in neminljivi slavi Davidovega žezla, naši pozi-

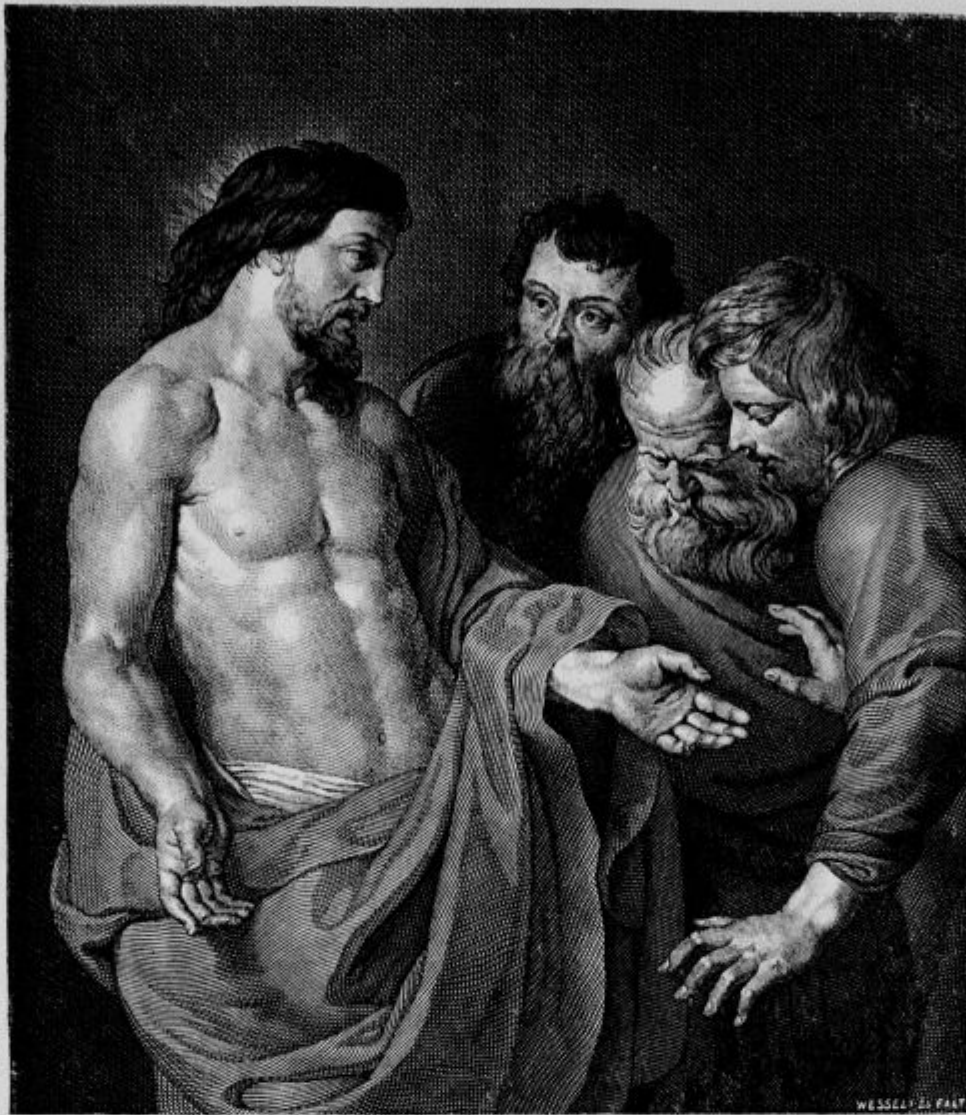
itivni moči individua in avtonomni etiki. Gospod je prvi in edini naglašal, da je ni oblasti razun Očetove in nobenega drugega ideala kot kraljestvo božje; dandanes je vsakdo sebi ideal, vsako naziranje upravičeno, vsako teženje dovoljeno in pravo.

Zató so Gospoda razumeli le mali, siromaki in ponižni. Ljubši in verjetnejši jim je bil nauk, ki ga je učila božja modrost kot problemi mozaične ali pa aleksandrinke Filonove šole. Ljubše jim je bilo božje odrešenje in krvavi dar na Golgati kot Davidovo kraljestvo ali resignacija epikurejskih Saducejev.

To božje delo je bilo enostavno in veliko, targumi (komentarji) pismarjev kompli-

gelij, ki ne dopušča, da bi vsak molil enega malika, ampak zahteva vere vseh v Očeta Kristovega.

Bogoneznanje judovstva je tajilo Gospodovo vstajenje, ravnotako moderni ateizem. Toda ne eni ne drugi niso mogli nad njegovim grobom zasaditi kali novega in boljšega evangelija. Od smrti vstalega Krista so tajili, vstajajočega krščanstva niso mogli. Napušno in uporno srce jim je narekovalo nove modroslovne sestave, sami so si otemnili um; da pa niso od Boga poslani, potrjuje tisti kakor črno brezno globoki pesimizem, ki od nekdanj označuje nauke Kristu sovražnih prorokov: tam Bog, ki svojim učencem zapušča ljubezen in daje miru ter jim pravi: „Grem,

Neverni Tomaž.
Slikal P. P. Rubens.

cirani, toda pritlikavi. Ljudska duša ni umela farizejske kabale, nauka ljubezni in vere v Očeta pa se je mahoma oklenila. Umela je nauk o splošnem grehu in splošnem izveličanju, o vesoljni cerkvi in o bčestvu svetnikov. Gospodov nauk je bil zares katoliški, vseobčen in socialen, ljudski nauk.

Svoje božje poslanstvo je Zveličar sijajno potrdil z vstajenjem. Po vstajenju se prikaže Mariji, rekoč: „Pojdi k mojim bratom in jim reci: Grem k Očetu svojemu in Vašemu, k Bogu svojemu in Vašemu.“ S tem je vtisnil za vedno pečat božanstva na nauk o duhovnem in osebnem Bogu; proklamiral je evan-

toda kmalu me boste videli“, tu slepa vera v vesoljstvo, kamor se prej ali slej vsi brez sledu pogreznemo; tam Bog, ki napove svojim vernikom dan, ko bo „veselje napolnilo njihova srca in tega veselja jim nihče vzeti ne bo mogel“, tu nauk o neskončnem razvoju, ki vodi preko gorj, greha in bolesi v neznano daljo; tam obljuba iz Božjih ust: Še danes boš z menoj v raj, tu obupni vzklík: Ignorabimus.

— Nikdar ne bomo vedeli!

Zato je pa Velika noč praznik radosti in vstajenja vsem, ki imajo ljubezen do resnice in odprto srce za nade idealnega, neskončnega veselja. Mirno stoje v borbi nasprotu-

jočih si idej, ker vedo, da je zmota minljiva, stalen in nepremagljiv pa je nauk Onega, ki mu stoletja ob njegovem vstajenju kličejo Hosana in Aleluja!

Stava.

Rusko spisal Ant. P. Čehov. — Poslovenil Maks Vrba.

Bila je temna jesenska noč. Stari bankir je hodil v svojem kabinetu gor in dol in spominjal se je, kako je pred petnajstimi leti priredil večer. Na tistem večeru je bilo zbranih mnogo razumnih ljudi in pleli so se zanimivi pogovori. Govorili so tudi o smrtni kazni. Gostje, ki je bilo v njih sredi ne malo učenjakov in časnika, so se izrazili o smrtni kazni večinoma zanikajoče. Ta način kaznovanja se jim je zdel zastarel in neodgovarjajoč krščanskim državam in nenraven. Po mnenju nekaterih izmed njih bi bilo splošno treba smrtno kazen zamenjati z dosmrtno ječo.

»Jaz ne soglašam«, je rekel gospodar-bankir. »Nisem še poskusil ne smrtno kazni, ne dosmrtno ječe, a če je mogoče soditi a priori, je po mojem mnenju smrtna kazen bolj npravnstvena in bolj humanitarna kakor zapor. Smrtna kazen ubije z enim udarcem, dosmrtna ječa pa ubija počasi; kateri rabelj je bolj človeški? Ali ta, ki ubije v nekoliko minutah, ali oni, ki vlačí iz vas vaše življenje skozi mnoga leta?«

»To in ono je nenravno«, je opomnil nekdo izmed gostov, »ker ima oboje isti namen — odvzete življenja. Država ni — Bog. Ona nima pravice vzeti tega, česar ne more vrniti, če tudi hoče.«

Med gosti je bil pravnik, mlad človek pri petindvajsetih letih. Ko so ga vprašali za mnenje, je odgovoril:

»Smrtna kazen kakor tudi dosmrtna ječa sta nenravni, a če bi bilo treba izbirati med smrtno kaznijo in dosmrtno ječo, bi jaz gotovo izbral poslednjo. Bolje je, da živiš kakor sižebodi, kakor pa da ne.«

Nastal je živahen prepir. Bankir, tedaj še bolj mlad in vroč človek, je nenadoma prišel ves iz sebe; udaril je s pestjo po mizi in zaklical, obrnjen k mlademu pravniku:

»Neresnica! Dva milijona stavim, da vi še pet let ne preživite v ječi.«

»Ako mislite resno«, mu je odvrnil pravnik, »stavim, da ne presedim ne pet let, ampak petnajst let.«

»Petnajst? Dobro!« je zaklical bankir. »Gospoda, jaz stavim dva milijona.«

»Soglašam. Vi stavite milijone, a jaz svojo svobodo«, je rekel pravnik.

In da se je morala uresničiti ta divja, brezmiselna stava! Bankir, ki svojim milijonom ni vedel števila, razposajen in lahko-misel, je bil od stave ves v ognju. Po večerji se je šalil nad pravnikom in rekel:

»Premislite se, mladi človek, dokler še ni prepozno! Zame sta dva milijona smeti, a vi riskirate izgubiti tri, štiri najboljša leta vašega življenja. Tri, štiri pravim, ker več ne presedite. Tudi ne pozabite nesrečnež, da je prostovoljen zapor hujši od prisiljenega. Misel, da imate pravico vsako minuto uiti na svobodo, vam zastupi v ječi celo vaše bistvo. Žal mi je za vas.«

In sedaj se je bankir, stopaje gor in dol, spominjal vsega tega in se je vpraševal:

»Zakaj ta stava? Kakšen dobiček, če izgubi pravnik petnajst let življenja, a jaz vržem proč dva milijona? Ali je s tem mogoče dokazati ljudem, da je smrtna kazen boljša ali slabša, kakor dosmrtna ječa? Ne in ne! Bedastoča in nesmisel! Od moje strani je bila to šala sitnega človeka, a od pravnikove strani — nizka pohlepnost po denarju.«

Spomnil se je tudi, kaj se je zgodilo po opisanem večeru. Sklenjeno je bilo, da odsedi pravnik svoj zapor pod najstrožjim nadzorstvom v hiši, ki je stala na bankirjevem vrtu. Dogovorili so se, da skozi petnajst let ne sme

»Ti moraš sama gledati, da si rdeče prsi zaslužiš.«

S temibesedami je naš Gospod zopet dvignil roko in taščica je letela zopet v svet. Zamišljen je letel ptič dol v raj. Kaj pa naj stori tako majhen ptiček, da si zasluži rdeče perje?

Edino, kar je prišlo taščici na misel, je bilo to, da je spletla svoje gnezdece v trnje. Zdelo se je, da hoče čakati, da ji pade cvetni list rože na grlo in obstane tam, ter ji tako da svojo barvo.

* * *

Neskončno mnogo let je preteklo od tega dne, ki se sme imenovati najveselejši dan za zemljo. Od takrat so vsi ljudje in vse živali zapustile raj in se razširile po zemlji. In ljudje so že toliko napredovali, da so znali obdelovati polje, da so se vozili po morju, delali so obleke in okraske, da znali so že zidati velike tempeljne in mogočna mesta, kakor Thebe, Rim in Jeruzalem.

In napočil je nov dan, ki tudi dolgo ne bo pozabljen v zgodovini zemlje, in v jutro tistega dne je sedela taščica na nizkem, golem gričku pod jeruzalemskim obzidjem in je pela svojim mladičem, ki jih je imela v malem gnezdecu med trnjem.

Taščica je pripovedovala svojim mladičem o čudnem dnevu stvarjenja, kakor je tako vsaka taščica pripovedovala od prve

dalje, ki je slišala božjo besedo in je izšla iz božje roke.

»In glejte,« je žalostno končala, »toliko let je preteklo od dneva stvarjenja dalje, toliko rož je cvetelo, toliko mladih tičev se je že zleglo iz jajec, da jih nihče ne more prešteti, a taščica je še vedno tist majhni, rjav ptiček in ni se mu še posrečilo zaslužiti si rdečega grla.«

Mladiči so široko odprli svoje kljune in so vprašali, če niso njihovi predniki nikoli poskusili, izvršiti kako tako velikansko delo, s katerim bi si bili pridobili dragocena rdeča peresca.

»Vsi smo storili, kolikor smo mogli,« je rekla mati, a vsem se je še ponesrečilo. Precej prva taščica je našla drugega ptička, ki ji je bil čisto podoben in vzljubila ga je s tako močno ljubeznijo da je čutila, kako so žarele v nji njene prsi. In mislila si je: Sedaj pa že razumem: Ljubi Bog hoče, da tako vroče ljubim, da se bode moje perje pobarvalo od ljubezenskega plamena, ki gori v mojem srcu. A ponesrečilo se ji je, kakor se je ponesrečilo vsem in se bo tudi vam.«

Mladiči so žalostno začivkali in so začeli že žalovati radi tega, ker ne bo nikdar dičila rdeča barva njihovih prsi.

»Tudi od petja smo nekaj upali,« je govorila mati z zategnjenim glasom. »Že prva taščica je tako pela, da so prsi plule od navdušenja, in zopet je začela upati. Mislila si je:

veselje do petja, ki biva v mojih prsih, mi bo dalo rdečo barvo. A motila se je, kakor so se motili tudi pozneje vsi, in se bode motili tudi vi.

Zopet se je začulo žalostno čivkanje iz mladih grl.

»Tudi od naše drznosti in naše hrabrosti smo marsikaj upali,« je rekla mati. »Že prva taščica se je hrabro bojevala mej drugimi ptiči in njene prsi so gorele bojaželjnosti. Mislila si je: Moje grlo se pordeči od bojaželjnosti, ki je nosim v prsih. A ni se ji posrečilo, in posrečilo se tudi ni naslednikom, in se tudi vam ne posreči.«

Mladiči so zopet začivkali, da vendar hočejo tudi oni poskusiti, a starka jim je žalostno rekla, da je to nemogoče. Kako bi mogli oni upati, če se je tolikom ponesrečilo? Kaj hočejo več storiti, kakor ljubiti, peti in bojevati se? Kaj bi mogli — — —

Tica je vtihnila kar sredi stavka; pri nekkih jeruzalemskih vratih je prišla ven velika množica, ki se je napotila na hrib, kjer je taščica gnezдила

Tu so bili jezdeci na ponosnih konjih, vo-jaki s sulicami, rabeljni z žebliji in kladivi, tu so bili duhovni, ki so častitljivo stopali, sodniki, jokajoče žene, pred vsemi temi pa divje ljudstvo, cel narod potepuhov, ki so grozno vpili.

Ptiček je sedel tresoč se na robu svojega gnezda. Vsak trenutek se je moral bati, da

kdo stopi v trnje in pohođi njegovo gnezdo z mladiči vred. »Pazite,« je zaklical svojim mladičem, »stisnite se skupaj in bodite mirni! Sedaj prihaja konj, ki gre ravno čez nas! Sedaj prihaja vojak z železnokovanimi sandali! Sedaj prihaja vsa divja množica, kakor nevihta!«

Naenkrat pa je tiček obmolnil in je pozabil skoro na nevarnost, ki mu je pretila.

Hitro je skočil v gnezdo in razprostrl svoje peruti nad mladiče.

»Ne, to je prepozno,« je rekel. »Nečem videti, — trije hudobneži so, ki jih bodo križali.«

In razprostrl je svoje peruti tako, da mladiči niso mogli nič videti. Slišali so samo zbijanje s kladivom, žalostne klice in divje vpitje množice.

Taščica je sledila vsemu z očmi, ki so se ji širile od groze. Kar mogla ni obrniti oči od teh treh nesrečnežev.

Kako grozoviti so ljudje!« je rekla tičica čez nekaj časa. »Ni jim zadosti, da jih pribijajo na križ, enemu izmed njih so nadeli celo trnjevo krono na glavo!«

»Vidim, da so trnji prebodli njegovo čelo in da teče kri,« je nadaljevala. »In ta človek je tako lep in tako miło pogleduje okolu sebe, da bi ga moral vsakdo ljubiti. Zdi se mi, da mi prebada sulica srce, ko ga vidim trpeti.«

Tički se je vedno bolj smilil križani in s trnjem kronani. »Ako bi bila jaz taka, kakor

prestopiti hišnega praga, videti živih ljudi, slišati človeškega glasu in sprejemati pismo in časnikov. Dovoljeno mu je bilo imeti muzikalni instrument, čitati knjige, pisati pisma, piti vino in kaditi tabak. Zunanjega sveta ni mogel gledati drugače, kakor molče skozi majhno okence, ki je bilo nalašč zato narejeno, vse, kar je potreboval, knjige, note, vino in vse drugo je dobival po zapisniku, kolikor je hotel, a samo skozi okno. Dogovor je obsegal vse podrobnosti, ki so delale zapor strogo samotno in pravnik je bil zavezan pred sedeti ravno petnajst let od 12. dopoldne 14. novembra 1870. do 12. dopoldne 14. novembra 1885. Najmanjši poizkus pravnika prerušiti dogovor, če tudi dve minuti pred določenim rokom je oprasčal bankirja od dolžnosti, da mu plača dva milijona.

Prvo leto zopora je pravnik, kakor se je dalo povzeti iz njegovih notic, silno trpel posled osamljenosti in dolgega časa. Iz njegove hišice so prihajali neprestano noč in dan zvoki klavirja. Odpovedal se je vinu in tobaku. Vino, je pisal, vzbuja želje, a želje so prvi sovražnik jetnika in nič ni žalostnejšega, kakor piti dobro vino in nikogar ne videti. Tabak pa mu kuži v sobi zrak. Prvo leto je dobival pravnik knjige največ lahke sebine, romane s komplicirano ljubavno intrigo, povesti kaznjencev in fantastične vsebine, komedije i. t. d.

Drugo leto je v hišici umolknila godba in pravnik je v svojih zapiskih zahteval edino glasnikov. Peto leto se je zopet zaslislala godba in jetnik je prosil vina. Oni, ki so ga opazovali skozi okno, so pravili, da je to leto samo jedel in pil ter ležal na postelji, pogosto zdehal in se srdito pogovarjal sam s seboj. Knjig ni prebiral. Včasih ponoči je sedel, da bi pisal; pisal je dolgo in kar je napisal, je raztrgal jutraj na drobne kosce. Pogosto so čuli, kako je jokal.

V drugi polovici šestega leta se je jetnik temeljito poprijel proučevanja tujih jezikov, modroslovja in zgodovine. Poprijel se je teh naukov s tako poželjivostjo, da mu je bankir komaj sproti naročeval zahtevane knjige. V tem času je dobil bankir od svojega jetnika naslednje pismo: »Dragi moj jetničar! Te vrstice vam pišem v šestih jezikih. Pokažite jih vsakomur, naj jih prebere. Ako ne najdejo niti najmanjše napake, vas prosim, da ukažete na vrtu dvakrat ustreliti s puško. To streljanje mi dokaže, da moji napori niso bili zastonj. Geniji vseh časov in dežela govorijo v raznih jezikih, a v vseh gori eden in isti plamen. O, da bi vi vedeli, kakšno nadzemeljsko srečo občuti sedaj moja duša, ker jih znam umevati.«

Želja jetnika je bila izpolnjena. Bankir je ukazal dvakrat ustreliti.

»Potem je po desetem letu sedel pravnik nepremično za mizo in prebiral samo evangelij. Bankirju se je čudno zdelo, da je človek, ki je v štirih letih prebral šeststo modroslovnih knjig, porabil celo leto za prebiranje samo ene, lahkomilne in ne debele knjige. Za evangelijem je sledila zgodovina različnih ver in bogoslovje.

Zadnji dve leti zopora je jetnik čital ne navadno mnogo, ne da bi kaj izbral. Zdaj je študiral estetiko, zdaj je zahteval Byrona in Shakespeara. Pošiljal je take zapiske, kjer je prosil, naj mu objednem pošljejo kemijo, medicinsko, roman in kakoršnižebo di bogoslovno razpravo. Njegovo branje je bilo podobno, kakor da plava v morju sredi koščkov parnika in hoteč rešiti svoje življenje, se lahkomo prijemlje zdaj za eno zdaj za drugo desko.

II.

Stari bankir se je spominjal vsega tega in si je mislil:

»Jutri opoldan zadobi svobodo. Po dogovoru sem mu dolžan plačati dva milijona.

moj brat orel,« si je mislila, »bi izruvala z močnim kljunom žeblje iz njegovih rok in z ostrimi kremplji bi prepodila vse ljudi, ki ga tako mučijo.«

Videla je, kako je kapala kri na čelo križanega, in nič več ni mogla obstati v svojem gnezdu.

»Ako sem tudi majhna in slaba, nekaj pa vseeno lahko storim za tega revnega trpinca,« si je mislila ptička in je zapustila svoje gnezdo. Zletela je v zrak in letala v velikih krogih okoli križanega.

Nekaj časa je krožila okoli in si ni upala bližje k križanemu, saj je bila le majhna, slaba ptičica, ki si ni upala približati se človeku. Po časi pa si pridobi toliko poguma, da prileti prav blizu in izruje s svojim kljunom en trn, ki se je zadiral v čelo križančevu.

Ko pa je to delala, je kanila ena kaplja križančeve krvi tičici na grlo. Ta se je hitro razširila in pordečila vsa nežna prsna peresca.

Ko se je tička zopet vrnila v svoje gnezdo, so klicali mladiči:

»Tvoja prsa so rdeča in perje na njih je bolj rdeče kakor rože!«

»To je samo krvava kaplja iz čela nesrečnega križanca,« je rekla taščica. »Ta bo precej izginila, kakor hitro se okopljem v potoku ali čistem studencu.«

A rdeča barva ni hotela izginiti s prsi, četudi se je tička prala, in ko so njeni mladiči dorastli, so tudi ti nosili na prsih rdečo liso, kakor jo nosi vsaka taščica na grlu prav do naših dni.

Če mu plačam, je vse izgubljeno. Uničen sem popolnoma.«

Pred petnajstimi leti ni vedel svojim milijonom števil, zdaj pa se je bal vprašati samega sebe: česa ima več, — denarja ali dolgov. Hazardne in borzne igre, riskirane spekulacije in strast, ki se ji še v starosti ni mogel odreči, so pripeljale njegovo premoženje malo po malem v upad in neustrašen, vase zaupajoč, ohol bogataš se je spremenil v bankirja srednje vrste, ki trepeta pri vsakem zvišanju ali znižanju papirjev.

»Nesrečna stava!« je mrmral starec, v obupu se prijemajoč za glavo. Zakaj ni ta človek umrl? Štirideset let ima. Zadnje mi pobere, oženi se, užival bo naslade življenja, igral bo na borzi, a jaz? Gledal ga bom, kakor berač z zavistjo in dan za dnem bom moral slišati od njega vedno eno in isto besedo: »Vam sem dolžan za srečo svojega življenja; dovolite mi, da vam pomorem.« Ne, to je preveč! Edina rešitev od bankeota in sramote je — smrt tega človeka.«

Odbilo je tri po polnoči. Bankir je napeto poslušal: v hiši so vsi spali in slišati je bilo samo, kako je za oknom šumelo ozeblo drevje. Trudeč se, da ne bi delal šuma, je vzel iz neizgorljive omare ključ od vrat, ki se niso odprle že petnajst let, vrغل je nase svrtnik in odšel iz hiše.

Na vrtu je bil temno in mrzlo. Deževalo je. Rezek vlažen veter je vlekel skozi vrt in ni dal drevju miru. Bankir je napejal oči, a zapazil ni ne zemlje, ne kipov, ne hiše, ne drevja. Ko je prišel na mesto, kjer je stala hiša, je dvakrat poklical stražnika. Odgovora ni bilo. Stražnik se je skoro gotovo skril pred slabim vremenom in sedaj kje spal, ali v kuhinji ali v vrtni aranžeriji.

»Če bom imel dovolj moči, da dovršim svoj naklep,« si je mislil bankir, »tedaj pade sum najprvo na stražnika«. Otípal je v temi stopnice in vrata ter vstopil v vežo, potem je tipaje prišel na majhen koridor in prižgal užigalico. Žive duše ni bilo. Bila je tu odeva brez postelje in v kotu je temnela železna pečica. Pečati na vratih, ki so peljala v jetnikovo sobo, so bili celi.

Ko je ugasnila užigalica, je pogledal starec, ves se tresoč razburjenja, skozi majhno okno.

V jetnikovi sobi je medlo gorela sveča. On pa je sedel za mizo. Videti je bilo samo hrbet, lasje na glavi in roke. Na mizi, dveh naslonjaci in na postelji zraven mize so ležale odprte knjige.

Preteklo je pet minut, a jetnik se niti enkrat ni zganil. Petnajsetna ječa ga je naučila sedeti nepremično. Bankir je potrkal s prsti na okno, a jetnik ni odgovoril na to trkanje niti z eno kretnjo. Tedaj je bankir previdno od vrat odtrgal pečate in vtaknil ključ v ključavnico. Zarjavela ključavnica je hripavo zazvenela in vrata so zaškripala. Bankir je pričakoval, da se sedaj zasliši krik začudenja in koraki, a minule so tri minute in za vratni je bilo tiho kakor poprej. Odločil se je da vstopi.

Za mizo je sedel človek, prav nič podobno navadnim ljudem. To je bil skelet, obdan s kožo, z dolgimi, ženskimi lasmi in z bujno brado. Barva lica je bila voščena z glinastim odsevom, lica upala, hrbet dolg in ozek, roka pa, ki je z njo podpiral glavo z bujnimi lasmi, je bila tako drobna in suha, da jo je bilo žalost pogledati. V njegovih laseh so se že srebriale sive nitke in če si pogledal na starikavo, velo lice, nisi nikakor mogel verjeti, da ima komaj 40 let. Spal je . . . Pred njegovo sklonjeno glavo je ležal na mizi list papirja, ki je bilo napisano na njem nekaj z drobno pisavo.

»Pomilovanja vredni človek!« je mislil bankir. »On spi in skoro gotovo vidi v sanjah milijone. In meni je treba samo prijeti tega polumrtveca, ga vreči na postelj, lahko ga stisni za vrat in najnatančnejša preiskava ne najde nasilne smrti. Vendar preberem poprej kaj je napisal.«

Bankir je vzel list z mize in bral sledeče: »Jutri opoldan dobim svobodo in pravico občevarjanja z ljudmi. Vendar si štejem v dolžnost, prej ko zapustim to sobo in zagledam solnce, vam povedati nekoliko besed. S čisto vestjo in kakor pred Bogom vam naznanjam, da jaz preziram svobodo, življenje, zdravje in vse, kar se v vaših knjigah imenuje dobrota sveta.

Petnajst let sem temeljito proučeval zemeljsko življenje. Resnica je, da nisem videl zemlje in ljudi, a v vaših knjigah sem pil aromatična vina, sem ljubil, sem pel pesmi, blodil po gozdovih za jeleni in divjimi neresci . . .

Krasotice fantazije, kakor oblak, porojene v čarovniških dušah vaših genialnih poetov, so me obiskovale po noči in mi šepetale čudovite pravljice, od katerih se je opijanila moja glava. V vaših knjigah sem se povsnel na vrh Elbrusa in Mont Blanca in videl sem odtod, kako je jutraj vzhajalo solnce in kako je zvečer zalivalo nebo ocean in najvišje vrhunce z žametastim zlatom; odtod sem videl, kako so nad menoj, drobeči točo, švigali bliski; videl sem zelene gozdove, polja, reke, jezera, mesta, slišal sem petje siren in veselo igro pastirskih piščali, tipal sem peruti prelepih duhov, ki so prihajali k menj besedovat o Bogu . . . V vaših knjigah sem letel v prepasti brez dna, delal sem čudeže, ubijal, požigal mesta, širil nove vere, osvojeval cele države.

Vaše knjige so mi dale modrost. Kar je v stoletjih našla neutrudljiva človeška misel, vse to je spravljeno v moji črepinji v majhni kepi. Jaz vem, da sem razumnejši nego vi.

In jaz preziram vaše knjige, vaše dobrote svete in modrost. Vse je minljivo, prsteno, lahko ko zrak in nezanesljivo kakor fata morgana. Bodite oholi, modri in prekrasni, smrt vas pobere z obraza zemlje kakor zemeljske miši, in vaše potomstvo. Zgodovina, nesmrtnost vaših genijev zmizne ali zgori zajedno z zemeljsko oblo.

Vi ste brez uma in ne hodite po pravi poti. Laž vsprejemate za resnico in gnusobo za lepoto. Vi bi se čudili, če bi po kakoršnihkoli zakonih na jablanah in alpesinah namesto sadu nenadoma zrastle žabe ali kuščarji, ali pa če bi dajale rože od sebe vonj potnega konja; tako se čudim jaz vam, ki ste zamenili nebo z zemljo. Jaz vas nočem razumeti!

Da Vam tudi v dejanju pokažem, da preziram ta način vašega življenja, se odpovem dvema milijonoma, ki sem o njih včasih sanjari kakor o raji in ki ju sedaj preziram. Da izgubim vsako pravico do njih, pojdem odtod pet ur pred dogovorjenim rokom in tako uničim dogovor . . .

Ko je bankir to prebral, je položil pismo nazaj na mizo, poljubil čudnega človeka na glavo, zajokal in odšel iz sobe. Nikdar, še celo pri velikih izgubah na borzi, ni občutil takega preziranja do samega sebe, kakor v tem trenutku. Prišedši domov je legel v postelji, a razburjenje in solze mu dolgo niso dale zaspati . . .

Drugo jutro so na vse zgodaj pribežali bledi stražniki in mu povedali, da so videli, kako je v hiši živeč človek zlezel skozi okno na vrt, stopil k vratom in se nato Bog ve kam skril. Bankir se je takoj odpravil s služabniki v hišo in res dognal beg svojega jetnika. Da ne bi nastale nepotrebne govorice, je vzel z mize list z odrečenjem in, vrnivši se v svojo sobo, ga je zaprl v neizgorljivo omaro.

Iz novih pesmi Silvina Sardenka.

Kmalu po Veliki noči izide nov zvezek pesmi Silvina Sardenka — »Roma«. Mladi pesnik, ki živi sedaj v Rimu, opeva v tej zbirki vtiske večnega mesta. Tu podajamo nekaj zgledov iz knjige, ki bo kmalu dostopna.

Pod zelenim baldahinom.

Pod zelenim baldahinom
palmovim
godba svira — in odmeva
v jasni Rim.

Kakor blisk je včasih drzen
šumni spev,
včasih lahen kakor pesem
nežnih dev.

In gospoda se v kočijah
shajajo,
čari vsi jim iz akordov
vstajajo.

Svetle sobe, svilna krila,
bujni ples;
prožni pari, srca vroča
kakor kres.

Razcvetele polne rože —
rahel dih! —
pa se naglo cvet za cvetom
vsuje z njih.

A v zelenem baldahinu
v beli dan,
poje pevec zlatokljuni
neugnan.

Jaz poslušam nedosežni
zvonki glas —
in zagrinja se pred mano
rodna vas:

Bistri viri, senčni gozdi,
poljski mak,
zdrava lica, čvrsta pesem,
pozni mrak.

Tihe sanje in stopinje,
glas tresoč;
rožna greda, hrhek nagelj,
jasna noč.

Kak te ljubim srčnovneti
kosov glas,
kak te ljubim, draga moja
rodna vas!

Veliki petek.

Po nebu razprostrle
zavese so se črne,
le tamkaj na obzorju
ožarjen pas se sveti
kot da bi bile s srebrom
obrobline zavese.

Še jasni Vatikan
in svetla katedrala
ne sije kakor včasih,
kot da bi v pajčolan
zavito bilo vse.

In zvon molči.
Kako bi mogel peti,
ko vse je stvarstvo mirno,
kot da pribito bilo
z Gospodom bi na križ.

A v cerkvi svečenik
odgrinja temen prt
od rešnega lesa . . .
In duše hrepeneče
poklekajo in ustne
trepečejo v poljub.

Tam zunaj pred svetiščem
po tlaku se bazaltnem
pehajo ljudske trume
in dirjaio kolesa
nemirno svojo pot.

Kako hite
kot bi hoteli srečo
zajeti še nočoj.
A Njega —
na križu krvavečem
pozablja šumni svet.

Iz katedrale včasih
priplavajo na trg
glasovi pritajeni
otožno vzdihujoči:
Kaj sem ti storil, ljudstvo,
in s čim sem te razžalil?

A svet hrumi naprej . . .

Velikonočno jutro.

Na palmovem sem holmu stal.
In šla je mimo lepa sanja:
Pred mano kakor grob odprt
razgrinjala se je kampanja.
V akacijah je pajčolan
razpredla zarja svilnotkan,
kod da se kdo je iz tancic
izmotal, stopil v beli dan.

In kakor da bi videl Njega
iz groba vstalega,
v sijajno belem oblačilu
nebeško zalega.
V nebo je glava segala,
in roka se raztegala
od vzhoda daleč na zahod —
in božji mir je spal povsod.

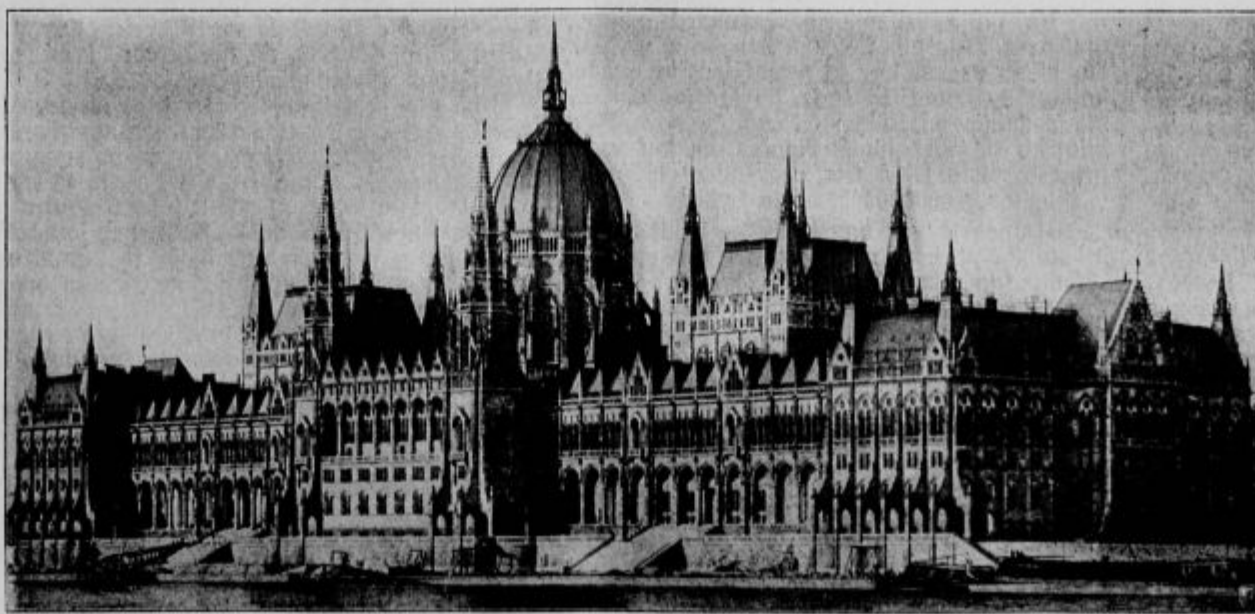
In žarno solnce kot srce
gorelo z ognjem je krvavim.
Tam spodaj pa so šli ljudje
z veselim licem rožnozdravim.
Strmeli gori so v srce,
kot da bi v davni zrlí raj . . .

Palatin.

Kadar dremlje v tihi noči
orlov holmec — Palatin,
vlačijo se dolge sence
mimo nemih razvalin.

Kakor da bi zli duhovi
vračali se iz grobov
v davno mesto veličastva
slavnih kraljev in bogov.

Vsako steno še poznajo,
mozaik in marmor vsak.
Ali vse je razdejano,
le »Nimphcum« še je tak.

Državna zbornica v Budim, Pešti.

Žrtvenik je ves okrušen,
beli vrč na pol razbit;
včasih zrl je kri škrlatno,
danes čisti rosinj svit.

Venerini so domovi
kakor groblja smrtnih glav;
cvet noben jim noče cvesti
in dehteti jim vonjav.

Kjer lokava Agripina
zastrupljeni sladki med
Klavdiju je v čašo vlila —
ondi raste trnjev cvet.

Kjer Apolo — pevec rajal
v krogu Muz je divni raj
slavčeva se pesem včasih
oglasila ko skrit smehljaj.

In sanjave dolge sence
žalostno se vijejo,
kakor megle v breznu črnem
v grob se zopet skrijejo.

In vstal je in šel po plačilo . . .

Spisal Iv. Baloh.

Mesto K. se je pripravljalo za veliko serenoado svojemu županu povodom sedemdesetletnice njegovega rojstva. Župan Josip Zupanec je bil prva oseba v v celém mestecu. Ni ga bilo človeka, ki bi bil tajil njegovo moč in veljavo, ni ga bilo, ki bi mu bil odrekal zaslugе za občino, ni ga bilo, ki bi ne bil vedel, da so gospod župan bogat in imeniten gospod. Sicer so stari možje pri kozarcu vina marsikaj povedali drug drugemu, toda na tihem, da ni nikdo slišal, da bi bil nesel na uho gospodu županu, ki bi takemu nevhvaležnežu že dal čutiti svojo moč. Stari možje so trdili, da je naravnost sramota, da ima mesto tujca za župana, da ga je samo denar naredil za prvega moža v srenji, da je pred dobrimi petdesetimi leti prišel s svojim bratom s culico v roki v mesto, da ni prav nič imel, da je za hlapca služil, zdaj se pa vozi s par konji v elegantni ekvipaži itd. Toda to so možje zapuili le drug drugemu, sicer so pa vedeli, da gorje tistemu, ki bi prišel pri njem v nemilost.

Vse mesto je bilo po koncu. Saj je župan zavzemal častna mesta pri vseh domačih društvih, torej ni čuda, da so društva med seboj tekmovala, katero bo bolj pokazalo svojo ljubezen do ljubljene in obče čislane svojega predsednika, častnega člana, odbornika, zaupnega moža itd. Ne samo, da je gospod Martinec zavzemal najodličnejše mesto na županskem stolu, bil je poleg tega ravnatelj domače posojilnice, načelnik cestnega odbora, zastopnik zavarovalnice, predsednik krajnega šolskega sveta in častni član mnogih drugih domačih in tujih društev. Sicer je sam dejal, da ne more v svoji starosti biti povsod zraven, zato je odložil vsa častna mesta pri raznih društvih ter si obdržal le županstvo, zavarovalnico in načelnštvo cestnega odbora. Seveda so vsa društva izvolila gospoda Martinca častnim udom, posebno odkar se je izvedelo, da je daroval gasilnemu društvu, ki ga je prvo imenovalo častnim članom ter mu poklonilo krasno diplomu, 200 kron za nove čevi. To je pa gospod Martinec tudi lahko storil. Imel je v mestu največjo in najlepšo hišo in v njej največjo trgovino, poleg tega pa še dve drugi hiši, ki sta mu nesli lepe stotake letne najemnine. Za hribom je imel ob potoku dve velikanski žagi za les, ki sta mu pripravili, kot so ljudje trdili, ogromno premoženja, razun tega je imel še veliko gozda, v celi planini lov v najem, ki mu je donášal lepe dohodke, ker je za majhen denar dobival divjačino in jo za visoko ceno prodajal v stolno mesto — sploh imel je toliko, da so ljudje rekli, da še sam ne ve, koliko ima.

Trg pred županovo hišo je bil že natlačen poln občinstva. Gasilci so delali red, da bodo imeli pevci in godba dovolj prostora. Lepo so migljale zvezde na nebu v pomladanskem večeru, tiho je bilo v mestu, le na velikem trgu so šumele množice pred županovo hišo, katere prvo nadstropje je bilo silajno razsvetljeno. Prikazali so se svitli balončki izza vogla in tedaj je množica še bolj zašumela. Prikorakala je godba ter se ustavila na sredi trga. Množica je utihnila in zadonela je koračnica, da so se tresla okna županove hiše. Nastopili so pevci in zapeli tri komade. Okno sredi hiše se je odprlo in prikazala se je glava gospoda župana. Tedaj so zaorili nešteti klici, katerih niti godba ni mogla udušiti. Presrečno se je zahvaljeval gospod župan doli iz okna za iskrene dokaze ljubezni udanega mu ljudstva in in povabil k sebi na večerjo vse zastopnike društev in druge pravke v mestu. Gospod župan ni bil skop, bogato je bila okrašena miza, gostom so se podajala najfinejša jedila in najizbranejša vina. In pokale so buteljke renskega vina in vrstile so se navdušene napitnice jubilarju na čast . . .

Tedaj je pa tam gori v podstrešni sobici na dvorišču ležal sam in zapuščen njegov brat Luka. Temno je bilo po sobi; le tam v kotu je pred svetlim razpelom brlela lučica in slabo razsvetljevala sobo bolnikovo. Luka je bil bolan, nevarno bolan, zdravnik je dejal, da ima srčno napako, ker se je pri težkem delu

pretegnil. Že osem mesecev je ležal, zdaj je pa pritiskala pljučnica, in zdravnik je dejal gospodu županu, da bo brat težko okreval, ker je že v visoki starosti. Šum in hrup je pa tudi bolnika zbudil iz polsna, da je poslušal, odkod tako vpitje in tak ropot.

Odkašljaj se je Luka in govoril sam zase: »Kaj neki to pomeni, da danes ni miru v hiši, tako letanje in ta ropot in to vpitje! Aha, jutri je sv. Jožef, pa godejo mojemu bratu. Seve, denar ima, jim pa za pijačo da, seve ljudje ga imajo pa radi. Pa ljudi je znal zase pridobiti, znal je, jaz pa nisem znal . . . Oh, kako hitro teko leta! Glejte, glejte ravno petdeset let je, odkar sva sem prišla. Prav nič nisva imela. Za hlapca sva služila pri ranjem Grudnu in lepe krajcarje sva zaslužila, ko sva dan na dan vozila, ko so delali novo železnico. Pa je čudno! Vse, kar sem jaz zaslužil, vse sem mu dal, da je shranil, saj je djal, kar je moje, je tvoje. In zdaj ima toliko, jaz pa nič. Ja znal je, jaz pa nisem znal . . . No, saj ne rečem, da mi ne da, saj mi je še zdravnik poklical in gorke juhe mi da trikrat na dan skuhati, ali če jaz umrem, jaz nič ne zapustim, on pa ima toliko . . . In za-

bučala je godba, da so se tresle šipe bolnikove sobe.

»Oh da ni miru« — je vzdihnil Luka. »Pa kaj imajo v hiši, da je tako letanje.« Zbral je vse svoje moči, vzdignil se in prilazil do okna, da bi videl, kaj da je. In videl je čez dvorišče skozi šipe v prvo nadstropje, kako se goste prijatelji njegovega brata. Komaj se je splazil nazaj. Hud kašelj se ga je lotil, da se je komaj odkašljaj.

»Seve, dobro se imajo in pijejo, meni pa še večerje ni prinesla. Oh, ta svet, kako se žene, kako časti tistega, ki kaj ima. Jaz pa nič nimam. Da, za hlapca sem mu bil, za hlapca, delal sem mu kot črna živina, on pa je denar spravljaj. Znal je, jaz pa nisem znal . . . Oh, pa slab sem, slab, ne bom dolgo. No, pa saj je dal poklicati gospoda, da sem preskrbljen. Oh, to je čudno, brat je imel tako srečo, pa vere ni imel. Jaz pa nisem nikoli opustil cerkve, še lani sem hodil k sv. maši; zdaj pa ne morem, seve zdaj pa ne morem . . .« In Luka si je otrl debelo solzo iz očesa ter pogledal gori v kot proti sv. razpelu.

»Moj Bog, saj si tudi bil zapuščen. Vsaki večer smo molili rožni venec, potem — potem

Izbruh vulkana na Liparskih otokih.

Vezuv bruha.

so te pa vrgli iz hiše in jaz sem te vzel in postavil v kot, kjer si še sedaj; pa oljko sem zataknil za tebe. Oh, kakšen je ta svet!»

In Luka je zakašljaj tako močno, da je preslišal godbo, ki je še vedno donela slavlencu in njegovim prijateljem na čast.

Oh, kako me peče notri! — Tako me žeja, pa mi ne prinese vode. Zakaj sem ostal in šel k oknu, da me ta kašelj tako mori! — Seve, star sem, star, pa trpel sem veliko, trpel za druge, zdaj mi pa tako plačujejo. Tukaj sem cel dan sam, nimam človeka, da bi k meni prišel, onj tam pa — pa se okoli vozi in dobro se mu godi. — No pa, — Bog — Bog mu odpusti! — — —

Ne samo prijatelji in častilci županovi, tudi družina je bila deležna županove milosti. Dobili so vsega, kar je ostalo jedi in pijače, kolikor so hoteli. Ni čuda, da je domača dekla pozabila na Lukeža. Pozno v noč je že bilo, ko se je spomnila bolnika, da mu še ni prinesla čiste juhe. Čisto na tihem je nalila v skledico, vzela luč in nesla Lukežu.

»Danes je vse navskriž« — je djala, ko je stopila v podstrešno izbico ter položila skledico na mizo. »Luka, ali že spite?« — je vprašala dekla bolnika ter mu z lučjo posvetila pod obraz.

Luka ni odgovoril. Njegove oči so bile na pol odprte in bled njegov obraz. Luka je bil — mrtev. Strahom je hitela dekla po stopnicah doli povedat gospodu. Poklicala jih je iz sobe in povedala, kaj se je zgodilo. Gospod

je prebledel, potem pa tiho djal: »Oh ta sitnost, pa ravno sedaj.« — Nekaj časa je mislil ne vedoč, kaj bi storil, potem pa je ukazal dekli, da more strogo molčati do jutra. In šel je nazaj k svojim gostom in pili so in pili naprej . . .

Gori v podstrešni sobi pa je nemo ležal Luka brez življenja, lučica pred sv. razpelom pa je mirno brlela naprej . . .

Vstal pa je duh njegov in šel po plačilo.

Odpusti.

Črtica. Spisal Adolf Robida.

»Hudo je živeti, če ve človek, da živi samo zato, ker živi«, tako je govoril Ivan Dolenc, mož v srednjih letih.

In hitel je dalje po ulicah, brez namena je zavil sedaj na desno, nekaj trenutkov potem pa je krenil zopet na levo, kot bi se spomnil, da na desni nima opravka. Krog njega so stale hiše, stare in nove, in pomladansko sonce je ogrevalo mrzlo zidovje. In ljudem se je zdelo, kot bi jim novo življenje sililo v srca in šli so veselo za svojimi cilji. Dolenc pa je odšel mimo njih naprej, včasih se je vstavljal in gledal za odhajajočimi. — Obrvi je nagubančil in gledal s široko odprtimi očmi, kot bi jih hotel vprašati: Ali ste srečni?

In za trenutek mu je zazvenel v duši odgovor: »Srečni smo, mi vemo kam gremo, imamo cilje — — —«

Dolenc se je zasmejal: »Zame je sreča! še spomin na pretekle dni« — — —

Truden mrak je prepodil veseli dan — Medlo so gorele svetilke, jedva so razsvetljale temne ulice, in to je Dolencu dobro delo. Videl ni obrazov, ki so se smehljali.

»Pa bo prišel čas«, je rekel, »ko bodo še te svetilke ugasnile in takrat bo temno vse, i takrat bo lepo, takrat« — — — naprej ni govoril, vstrašil se je svojih misli . . .

Mehki polumrak. — Dehtelo je vse krog njega. Tam daleč, daleč je videl mladeniča veselega in brezskrbnega, dosegel je svoj cilj — — —

»To sem bil jaz«, se je spomnil.

In še bolj oddaljeno mu je vstajala slika iz megle spomina.

Poln upa in ljubezni se je šetal nekde pred njim ob roki mlade soproge.

Strepetal je pri misli, da je bil to on sam. Zazvenela je po njem beseda ljubezni. Tan daleč pod spomladanskim nebom je komaj videl, videl moža, ki obljublja v cerkvi svoj nevesti večno zvestobo.

Zakril si je obraz, bal se je te podobe.

»To si bil ti«, mu je klicalo izpod neba ponavljalo mu je drevje, pravila narava — — —

»Da, bil sem«, si je priznal. »In takrat je bilo lepo, povsod spomlad, nikjer oblačka.«

Spomnil se je teh časov, spomin mu je silil v dušo, nasmehnil se mu je obraz.

»Takrat sem bil srečen. Sedaj pa — — —«, dalje ni maral misliti. A življenje je vstajalo pred njim in ni se mu mogel ogniti. In kaj bi dal, ko bi mogel izbrisati te temne spomine, ki so se mu silili, ko bi mogel zamoriti vest — — —

Pred sabo je videl jokajočo, prosečo ženo, videl je mater svojega otroka, ki ga je rotila, da naj ne dela sramote svojemu lastnemu detetu. A on je ni poslušal — obrnil se je od nje, od svoje sreče, divjal je — iskal je življenja, pa ga ni našel, iskal je svetlobe v tmini.

In hudo mu je bilo sedaj. Zahrepenel je po nekdanjih dneh — zajokal po mladosti, ki si jo je uničil sam, zahteval ob spominu na svojo ženo.

Čutil se je zapuščenega, tako nesrečen je bil, zjokal bi se, kot otrok, žal mu je bilo življenja brez luči, zaželel je vstajenja.

Minila je noč. Zazvenel je po mestu velikonočni zvon.

Selilo se mu je v dušo hrepenenje vstajenja, ki mu je klicalo: »Vstani, vstani!«

In po bledem obrazu si videl nasmeh sreče, a takoj zopet se je izgubil nasmeh in lice mu je postalo tožno in še bolj blede . . .

Tam v daljavi se je začul klic: »Lepa je zemlja, Stvarnikovo delo!« Krasne pesmi kri-latcev so napolnjevale ozračje, čarobno bajni glasovi so zazveneli po zemlji . . .

In te čarobne melodije božje ljubavi so našle za hip pot v njegovo srce, ki je bilo polno ljubezni do zemlje; njegovo dušo so prevevali sladki akordi aleluje . . .

V srce so mu silili vsi ti občutki . . . Videl je krasoto narave, srečo drugih — tam v daljavi pa je slonela med zemljo in nebom harpa, in njeni koprneči glasovi so ga vabili . . . Rad bi se dotaknil teh vabečih, teh koprnečih strun, rad bi dal duška svojim čuvstvom v pesmi . . .

Srce mu je zakipelo . . .

Zefir je šepetal tajno z vrhovi dreves . . . Rahlo je objel vejo in zopet jo je izpustil iz objema.

In Dolenc je hitel dalje . . .

In prišel je zefir do njega; pošepetal mu je na uho: »Delo božjih rok je lepo — božja ljubezen je velika; dolino solz ti je izpremenil v raj sreče.«

Tedaj pa je vzdignil krčevito roke kvišku, ustna so mu zašepetala: Kvišku . . . kvišku! V duhu je zrl angela, ki je lep, bel, čist, angela ljubezni . . .

Blodil je po ulicah brez cilja.

Mogočno so zabučale orgle iz cerkve . . . Ti akordi so se topili v ljubezni. Stopil je v svetišče.

Krasna melodija božje ljubezni mu je božala srce . . . In solzno je postalo Dolencovo oko.

»Kvišku, kvišku«, mu je dejal notranji klic.

»Krist je vstal« . . .

Ob strani svetega razpela je gorela luč.

In pred Križanim je vpognil svoje koleno.

Večna luč je zaprasketala. Silila je kvišku, v njegovem srcu je zagorel plamen in sveto čuvstvo se mu je selilo v dušo. V njem je zvenel klic božji.

Vse je zahotelo v njem . . .

Pogled mu je všel na stran . . . In videl je, da tam nekdo kleči in se solzi.

Spoznal je v nji — svojo ženo. Zbolelo ga je v srcu. Ona joka radi njega. In šele sedaj vidi te solze, preje je bil slep zanje.

In gledal je nanjo, ki ga je ljubila in ga ljubi še; videl je svojega otroka, ki ga bo zopet božal in klical: Oče! . . .

Za hip pa je bilo vse tako obupno v njem. Ona ti ne odpusti, preveč si jo žalil, prekruto si jo varal . . .

In molil je . . . In ko je vstal, je bil prepričan, da bo našel pri njej usmiljenja. Prosil jo bo odpuščanja, pokleknil pred njo, priznal ji bo vse, obljubil ji bo novo življenje . . .

In šel je domov. Stanovanje se mu je zdelo vse novo; in sedel je za mizo in napisal list:

»Odpusti, odpusti.«

In solza sreče in kesa mu je kanila na list . . .

Vir zdravja

SO

brezalkoholne pijače

mej temi s pomočjo

Maršnerjevih šumečih limonad
okus malin, citron, jagod, čre-
šenj, dišečih jagod prirejene

Šumeče limonade

nedosežne.

Edino pristne s to varstveno znamko

Vsakoletna poraba nad 40 milijonov.

Edini izdelovalec

Prva češka akcijska družba
orientalnih sladkarnih in čokoladnih
izdelkov

Kraljev. Vinogradi, prej A. Maršner.

744 52-2

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

Odklikovan z zlato kolajno
in križcem. London 1905.

Odklikovan z zlato kolajno
v Parizu 1904.

se priporoča preč. duhovščini **duhovniške obleke**

v izdelovanju vsakovrstne

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozorja na veliko **izgotovljene obleke.**

posebno na havelke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavljajo uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

A. Kracmer zaloga

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6

priporoča

popolno zalogo

kratkih klavirjev

mignonov in planin

najbolj renomiranih firm

po najnižjih cenah. Pre-

igrani klavirji, solidno in

stanovitno prenapravljeni so vedno v zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; Br. Stingl, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, abirajo in izvršuje se podlaganje s usnjem strokovnjakom in preskrbno in saračunavačo najcenejše.

2178 52-23

Več učencev

sprejme **Franco Lončar** za klepar-
ski obrt v Sp. Šiški št. 66 pri
Ljubljani.

764 3-2

MATEJ OREHEK

trgovina v Kolodvorskih ulicah št. 26

v lastni hiši v Ljubljani

762 priporoča vsem, ki hodijo 39-2

V AMERIKO

in sploh vsem, ki prihajajo v Ljubljano

svojo veliko zalogo moških in ženskih

izgotovljenih oblek

domačega izdelka, dalje **obuval,**

srajo, klobukov, kovčegov,

solnčnikov, slamniov robcev in šerp

itd. po izredno nizki ceni.

Tik znane Tišlerjeve gostilne.

Priporočamo svoje priznane **izborna**
kolesa po raznih cenah; vedno v zalogi
tudi že **rabljena kolesa.**

Edino zastopstvo

najbolj slovitih tovarn:

:: **Dürkopp & Co., ::**

Oesterr. Waffenfabrik

:: **Styria tovarna za kolesa ::**

(Puch & Co.)

773 3-2

Ivan Jax & sin, Ljubljana, Dunajska c. 17.

Atelje prvega štajerskega slikarstva na steklo

EDUARD STUHL

specialist za slikana cerkvena okna

GRADEC, Annenstrasse št. 39

nekdanji **sotrudnik prvega štajerskega slikarja na steklo**
KAROLA SCHIRMER v Gradcu

se priporoča p. n. prečastiti duhovščini za napravo

slikanih cerkvenih oken v vsakem slogu

v figuralni ornamentiki in navadnih preprognih vzorcih v
umetni izpeljavi in po solidnih cenah. — Narise in proračune
na zahtevo in zastonj.

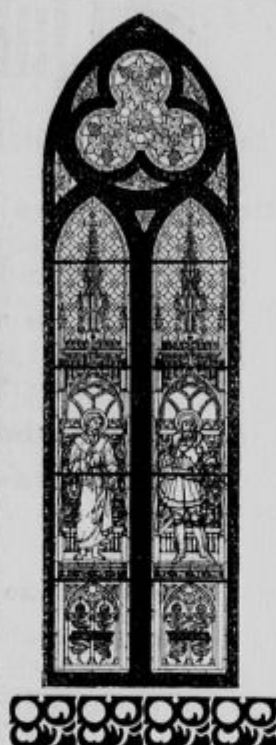
Gosp. Eduard Stuhl, atelje za umetno slikarstvo na steklo
iz Gradca, je izgotovil za župno cerkev na Črnučah pri Ljub-
ljani dvoje velikih oken za presbiterij: Srce Jezusovo in Srce
Marijino. Delo je res umetniško izvršeno, čudovito lepo in je v
največjo zadovoljnost podpisane in župljanov, da morem go-
spoda Stuhla za enaka dela pri neprevisokih cenah priporočati
kar najtopleje.

Župni urad Črnuče na Kranjskem, dne 5. febr. 1903.

575 12-2

Jan. Kobilica, župnik.

Mnogo takih spričeval je znanih p. n. preč. duhovščini in prosim nadaljnje naklonjenosti.

Hamburg Amerika Linie

Vožnja traja
dni **6** dni

izvrstna prilika za potovanje je in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

„Amerika“ 24.000 ton

„Kaiserin Augusta-Victoria“ 25.000 ton

toraj še enkrat večji

kakor do sedaj veliki parniki z 8-12.000 tonami

Pojasnila daje zastopnik:

Fr. Seunig,
Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki **ponedeljek, torek in četrtek** v tednu.

Cunard Line.

Najprimernejša, najcenejša in dobra vožnja iz

Ljubljane v Ameriko

je in ostane preko Trsta z brzoparniki prve angleške parobrodne družbe „Cunard Line“
to je gotovo in se ne da vtajiti. Veliki moderne opravljene snažni parniki te družbe odhajajo
iz Trsta vsake 14 dni. Pouk in vezne liste daje oblastveno potrjeni zastopnik **Andrej**
Odlasek, dosluženi uradnik državnih železnice inhišni posestnik v **Ljubljani, Slom-**
škove ulice 25 blizu cerkve Srca Jezusovega. Kder želi več pojasnila, naj tu pisмено
povpraša ali pa pride osebnost v pisarno. Po kolodvorih in cestah nikdo ne čaka in
tudi na druge silne načine nihče ne vabi. 1969 28

Stavbeno, umetno in konstruk-
cijsko ključavničarstvo.

Hidralične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškove ulice 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spa-
dajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelo-
vode, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteta: valjčoni zastori in solnčne plahte po najnovejšem zistemu s samodvigalnimi
oporami brez vijakov.

1509 52-35

Zaščitna znamka: „Sidro“
Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol
blazujoče mazilo; cena 80 v., K 140
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod pri-
ljubljenega domačega sredstva, naj se
jemlje le originalne steklenice v škat-
ljah z našo zaščitno znamko „Sidro“
iz Richterjeve lekarne, potem se je
gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna

pri „zlitem levu“ v Pragi

Elizabetgasse št. 5 nova.

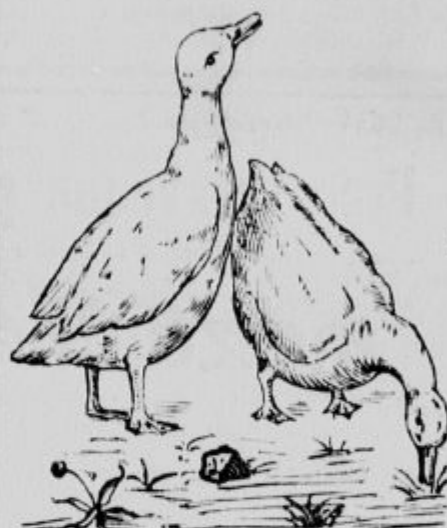
Dnevno razpoložljiva.

Posteljno perje in puh

najskrbneje oprano in očiščeno ter

po ceni 698 5-3

GERNE, Graveur

Anton Šarc,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 8.

Prodaja na debelo. Prodaja na drobno.

Centike zastonj in fuerko

Centike zastonj in franko

Ustanovljeno 1832.

Priznane najboljše in najizdatnejše

oljnate barve

firnež, edino le iz kranjskega

lanenega olja, in

najfinejše lake

angleške, za vozove, kočije itd.,

barve za umetnike, fine olj-

nate barve za študije dr. Schön-

felda; akvarelne barve, trde in

tekoče; tempera-barve v tubah

za umetnike in šolo, pastelne

barve, raznobarvne tinte, tuše

in barve za obreze knjig,

bronce, slikarsko platno in

papir, palete, škatlje za stu-

dije, čopiče za umetnike, sli-

karje cerkvâ in sob, pleskarje

2364 33-24 in mizarje,

najnovejši slikarski vzorci,

prodaja in ima v zalogi:

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

Prva tovarna oljnatih barv, firnežev,

lakov in steklarskega kleja.

Največja zaloga mavca (gipsa), karbolneja, kleja

za mizarje hišnih fasadnih barv za apno in naj-

boljših čopičev za zidarje in vsako obrt.

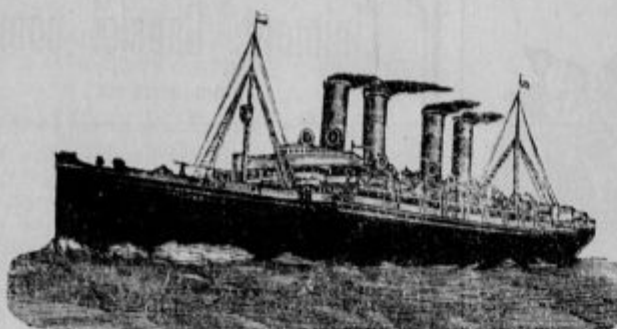
Zahtevajte cenike!

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“ iz

□ Bremen

New-York □

s cesarskimi brzoparniki
Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm d.
Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri 1663 52-35

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba pošena rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Berite!

Pozor!

Preč. cerkvenim predstojništvom!

Priporočamo kot najcenejši, a elegantni tlak za cerkve, zakristije, veže, kuhinje in hodnike, krasne

mozaične plošče

iz cementa v raznih barvah (do 5) in okusnih vzorcih po K 3—6 loco Ljubljana za 1 m². Imam tudi eleganten trotoar za pred in okoli hiše in cerkv. — Krasni so pokopališki križi iz imitiranega marmorja. 463 12—6

Slav. cestnim odborom in podjetnikom priporočamo zalogo cementnih cevi (6, 10, 15, 20, 25, 30, 40 cm notranje svetlobe) po jako ugodnih cenah, miljne kamne, raznovrstne stopnjice, podboje (bangerje), oklepe za okna itd.

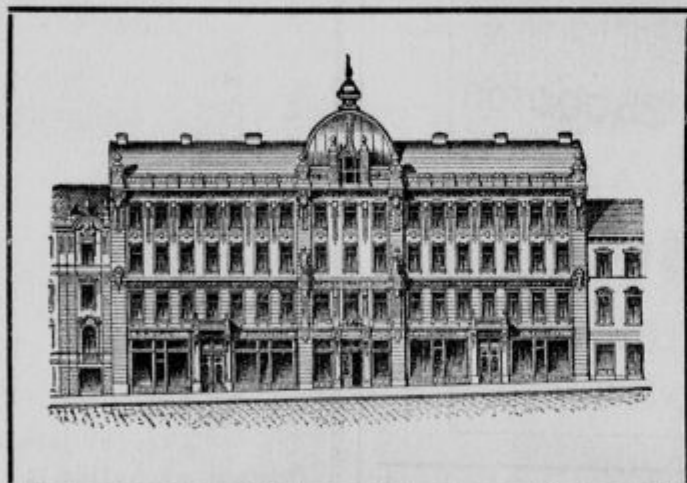
Gg. kmetovalcem nudimo poleg imenovanega strešno cementno opeko, korita za prašiče, (od 6 K naprej), grobne okvirje in spomenike iz cem marmorja, 6 centimeterske cevi (1 m po K 1:20) za napeljavo vode mesto drugih železnih in lesenih cevi pri vodovodih, podstavke za pred vodnjake in drugo cementno blago.

Andrej Zajec, cementarna na Pešati, pošta Dol p. Ljubljani.

— Ceniki in vzorci v naravi na zahtevo! —

Stanje hranilnih vlog:
22 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 760.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska v Prešernovih ulicah šte. 3,

v lastni hiši, (poprej na Mestnem trgu zraven rotovža),

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4 % ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posojuje se na zemljišča po 4 3/4 % na leto.

Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5 % izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6 % izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati. 95 12—4

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča za praktično porabo naslednja priznana dela:

Maier-Bode, Der praktische Landwirt. Handbuch für Landwirte, Haustierbesitzer, Gärtner, Winzer. Mit vielen hundert Abbildungen und 18 Farbendrucktafeln. Vez. K 8:40.

Probst, dr. Georg, Handbuch der gesamten Landwirtschaft. Bearbeitet von Landestierzuchtinspektor dr. Attinger, Direktor Balster etc. etc. K 2:40.

Gaucher, Handbuch der Obstkultur. K 2:40.

Zürn, dr. Ernst, Der Erwerbs-Obstbau. Seine Förderung und praktische Ausführung durch Landwirte, Gärtner und Gartenfreunde. K 6:60.

Strupi, dr. Simon, Živinozdravništvo. Vez. K 4:10.

Zipperlen Der illustrierte Haustierarzt, für Landwirte und Haustierbesitzer. Eine Darstellung der Gesundheitspflege der Haustiere, sowie eine Belehrung über das Aeussere, Geburtshilfe, Hufbeschlag u. s. w. und über die Krankheiten sämtlicher Haustiere. Zugleich ein Handbuch für Tierärzte und Hufschmiede. Vezano K 8:40.

Bleiweis vites Trsteniški, dr. Janez, Nauk kako zdrava in bolna kopita podkovati in kopitne bolezni ozdravljati. K 1:60.

Bleiweis vites Trsteniški, dr. Janez, Nauk kako pomagati živini o porodu in kako po porodu ravnati s staro in mlado živino in ozdravljati poporodne bolezni. Vezano K 1:20.

Alfonsus, Alois, Allgemeines Lehrbuch der Bienenzucht mit 4 Tafeln und 354 Abbildungen. K 10.

Menotti dal Piaz, Handbuch des praktischen Weinbaues mit besonderer Berücksichtigung der Reconstruction von Weinärten. Mit 154 Abbildungen. K 6:60.

Zimmerer, Kräutersegen. Die Bedeutung unserer vorzüglichsten heimischen Heikräuter in Sitte, Sage, Geschichte und Volksglauben; ihr wirtschaftlicher und industrieller Nutzen und ihre praktische Verwendung als Hausmittel. Für die Jugend, das Volk und deren Freunde zur Belehrung einer religiössinnigen Naturanschauung. Mit 56 Pflanzen-Tafeln. Vezano K 9:60.

Kneipp-Reile, Das große Kneippbuch. Ein Volksbuch für Gesunde und Kranke. Samt vielen Abbildungen, Pflanzenatlas, Anatomie des Menschen etc. etc. XXIV + 1314 Seiten und 20 Pflanzentafeln. Vezano K 14:40.

Kneipp-Podgorc, Domači zdravnik. Vezano K 1:40.

Kohlmann, Kubiktabellen über runde, geschnittene und beschlagene Hölzer, berechnet nach Metermaß. Vezano K 4:50.

Kohlmann, Kubiktabellen über runde geschnittene und beschlagene Hölzer, berechnet nach Fußmaß. Vezano K 3:60.

Christ Lucas, Gartenbuch für Bürger und Landmann. Eine gemeinfaßliche Anleitung zur Anlage und Behandlung des Hausgartens und zur Kultur der Blumen, Gemüse, Obstbäume und Reben, einschließlich der Blumenzucht im Zimmer. 13. Auflage. Mit 276 Abbildungen. Vezano K 4:80.

Puhlmann's Handbuch der Homöopathischen Praxis. Anleitung zur klinischen Untersuchung Kranker und zu deren Behandlung nach homöopathischen und diätetischen Grundsätzen etc. Mit 142 in den Text gedruckten, zum Theil colorirten Abbildungen und 47 chromolithographirten Tafeln. Zweite Auflage. Vezano K 19:20.